

Almanaque Agrícola

ano

LXVI

Ano 2018

A Pedra da Serpe
(Gondomil). A Costa da Morte.

syngenta.

A mellor elección
funxida
para o seu viñado

A **nova xeración** funxida
sinérxica e **sustentábel** para
controlar o **mildio** da vide

 Ampexio®

syngenta.

© 2017 Syngenta. Todos os dereitos reservados.

™ y ® son marcas comerciais do Grupo Syngenta.

Use os produtos fitosanitarios de maneira segura.

Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto antes de usalo.

©

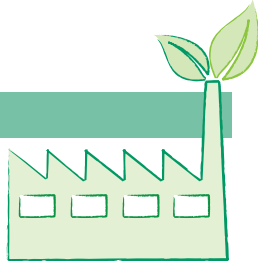
Índice

A nosa fábrica: Comprometidos co Medio Ambiente			4
Rescatando anacos do noso pasado: A Faia			8
Rescatando un anaco da nosa cultura: "O oficio de palilleira"			13
Convocatoria novo certame: "A Malla"			24
As nosas castes de vide: A variedade "Palomino"			26
Xaneiro	30	Santiago	42
Febreiro	32	Agosto	44
Marzo	34	Setembro	46
Abril	36	Outubro	48
Maio	38	Novembro	50
San Xoán	40	Nadal	52
Guieiro de herbas medicinais			55
Guía de tratamentos viñedos galegos			58
Amplexio. O novo funxicida para o control das enfermidades da viña			61
Outros males da viña			64
Consellos para os coidados da viña			66
Tratamentos das froiteiras de carabuña			69
Tratamentos a facer nas maceiras e pereiras			70
Tratamentos de invernadoiros e hortas			72
Tratamentos das patacas			74
Tratamentos do millo e outros cereais			76
O Parque Natural: As Fragas do Eume			77
Feiras gastronómicas			84
Catálogo xeral de sementes			91
Catálogo xeral de produtos fitosanitarios			95
Lendas			108
Valor dos ferrados galegos en metros cadrados			110
Enderezos dos nosos colaboradores			114

a nosa fábrica

Comprometidos co Medio Ambiente

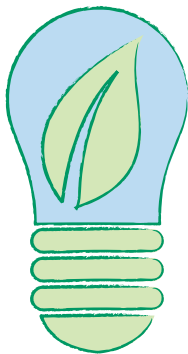

Sygenta é unha empresa dedicada a contribuír á mellora das condicións de vida da poboación, desenvolvendo unha agricultura sostible. E a sostibilidade conséguese obtendo máis produción pero sempre sen aumentar, ou mesmo diminuíndo no posible, o consumo de recursos.

Para alcanzala é imprescindible o coidado do medio ambiente.

Na fábrica do Porriño, centro produtivo de fitosanitarios, estamos comprometidos co medio ambiente. Como proba, levamos máis de 15 anos, concretamente desde o ano 2000, certificando a nosa actividade industrial baixo a norma **ISO 14001 -Certificación de sistemas de Xestión Ambiental** e baixo o regulamento **EMAS - Sistema Comunitario de Ecoxestión e Ecoauditoría**.

Año tras ano avanzamos nos nosos compromisos, xa sexa poñendo en marcha novas iniciativas ou elevando o nivel de exigencia das xa implantadas. O obxectivo principal sempre é reducir a afección á contorna e que o impacto sexa cada vez menor.

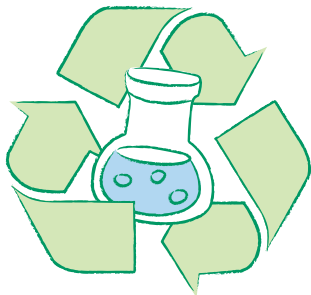
As melloras conséguense de varias formas: introdución de melloras tecnolóxicas que fagan a produción máis eficiente e por tanto diminuíndo o consumo de materiais, analizando os procesos en todos os departamentos para **suprimir desperdicios**; e **redución do consumo enerxético**, mediante a formación e sensibilización de todos os que formamos parte de Sygenta.

Como resultado da nosa actividade prodúcense dous tipos principais de residuos: residuos de tipo doméstico similares aos xerados nunha poboación e residuos xerados durante o consumo de materias primas e a súa transformación en fitosanitarios. Todos os anos na fábrica do Porriño buscamos a forma de diminuír esta xeración.

Un exemplo recente foi a **modernización da tecnoloxía existente para o tratamento de augas residuais**, que nos está permitindo depurar internamente máis do 90 % das augas industriais xeradas. Conseguíronse beneficios en dúas áreas: redución do transporte destes residuos para o seu tratamento noutra planta, coa consecuente diminución en consumo enerxético e emisión de CO₂; e redución do consumo de reactivos químicos e carbón de filtración, diminuíndo tamén a xeración de residuos. Conseguiuse unha redución de máis

1.060 kg de CO₂ anuais ao diminuír a xestión externa de augas industriais (50 g de CO₂ por KM/T), e no caso do carbón, unha redución do 70 % no seu consumo.

A través da análise dos procesos de formulación e envasado tamén fixemos cambios nas instalacións que reducen a xeración de residuos. Un caso concreto foi o reposicionamento de elementos de filtración, de tal maneira que os materiais retidos nos filtros non son residuos perigosos. Consequimos reducir un 50 % a xeración de residuos mantendo a eficiencia da produción e a calidade dos produtos.

Outras iniciativas están encamiñadas á **redución do consumo de materias primas**, e non só nas liñas de produción. Un exemplo é a **mellora das técnicas analíticas no laboratorio de control de calidade**, que conseguiu a redución do consumo de disolventes nun 2 %.

Todos os anos facemos unha revisión xeral do consumo de materias primas nas liñas de formulación e envasado, para identificar aqueles casos en que os consumos son maiores dos esperados. Nos casos que se atopan estúdase o proceso produtivo, identifícase a causa e implantamos as medidas correctivas adecuadas. Desta forma evitamos o consumo innecesario de materias primas.

Depuradora para o tratamento de augas residuais

Outra forma de reducir o impacto ambiental foi mediante a **instalación de pequenas compactadoras de residuos próximos ás liñas de produción**. Así redúcese o consumo de enerxía por dúas vías: **redución do número de quilómetros efectuados dentro do recinto polas carretillas e redución nun 50 % do número de viaxes e por tanto de quilómetros dos transportistas das empresas xestoras dos residuos.**

Un punto de partida importante é **facer unha correcta segregación dos residuos xerados**. Para que a segregación sexa o máis sinxela posible para calquera traballador ou visitante, instalouse en todos os colectores unha **identificación visual que evita posibles erros**. É a forma de asegurar que cada material xerado se xestiona correctamente.

Colectores para facer unha correcta segregación dos residuos

Estes obxectivos de mellora que marcamos e conseguimos non serían alcanzables sen o involucramento do persoal da fábrica. E isto é posible grazas ao tempo dedicado a actividades formativas e de sensibilización.

Un exemplo de involucramento do persoal foi o **lanzamento dun concurso entre o persoal da fábrica**, no que a idea gañadora foi a **colocación de colmeas dentro do recinto da fábrica**. As colmeas foron construídas polos propios traballadores e agora todos os anos dispoñemos de mel propio.

Estes son só algúns exemplos recentes de iniciativas desenvolvidas na fábrica do Porriño coas que quixemos contribuir á sostibilidade do planeta e ao coitado do medio ambiente.

Seguiremos buscando e implantando melloras nos próximos anos. O noso compromiso co medio ambiente é firme.

Colmeas construídas polos propios traballadores dentro do recinto da fábrica

Mel procedente das colmeas da fábrica do Porriño

Rescatando ANACOS DO NOSO pasado

ÁRBORES SINGULARES OU EMBLEMÁTICAS DE GALICIA

Faia (*Fagus sylvatica*, L.)

A faia é unha árbore de porte elegante pouco común en Galicia, quizais porque ten aquí o seu límite sur de distribución, quizais porque se explotaron antano para a fabricación dos remos, temóns e taboleiros exteriores para o fondo dos navíos da Armada Española,

ao ter unha madeira que non podrece. A faia ten un crecemento moi lento, pode alcanzar máis de 30 metros de altura e vivir ata os 300 anos. En Galicia é escasa, moi próxima de ríos e regatos, en ladeiras ao norte das zonas montañosas, en formacións boscosas.

Reinhold Leitner/
Shutterstock.com

Descrición e ecoloxía

O seu nome provén do grego fayos 'comechón', referido aos seus froitos comestibles. O tronco é limpo e dereito, de ramas ascendentes e poliñas zigzagueantes con xemas fusiformes aguzadas de cor pardo-avermellada.

As follas son caducas no outono, simples, lixeiramente elípticas con bordo sinuoso ondulado e cilios sedosos, de delicada cor verde pálida ao emerxeren, ata acadar unha coloración dourada belísima no outono. A disposición en pisos das follas, para obter a maior cantidade de luz solar posible, fai que a cantidade de luz que logra atravesar as copas sexa escasa, favorecendo un sotobosque limpo onde moi poucas especies herbáceas e arbustivas son quen de progresar, o que facilita a formación de masas puras e densas.

Os seus froitos (faiucos) ábrense nunha cápsula grande en catro valvas recuber-

tas de espiñas membranosas non punzantes. Os froitos maduran no outono e son comestos por unha ampla variedade de fauna.

A polinización lévaa a cabo o vento. A árbore, lonxeva, pode dar froito ata os 100 anos e é moi frecuente ver no sotobosque pequenas plantuliñas novas nos solos removidos.

Martien van Gaalen/Shutterstock.com

Os froitos da faia

Despois da última glaciación, hai 9.000 anos, os faiáis quedaron reducidos a bosques nos Cárpatos, os Perineos e a cordilleira Cantábrica, expandíndose desde aquí rapidamente ata a súa distribución actual. As faias atópanse en escasas rexións montañosas da provincia de Lugo. Precisa dun ambiente húmido nos meses de verán, por iso elixe os lugares máis sombríos nas masas forestais mixtas. Desenvólvese entre os 600 e os 1.300 metros de altitude, en vales de forte pendente e exposición norte. Medra en solos fértiles, frescos e profundos, non moi húmidos, sobre rochas de lousa ou rochas calcarias. Non existen en Galicia moitos bosques desta especie, debido posiblemente a seren obxecto dunha intensa explotación debido á súa apreciada madeira e ao feito de se atoparen no seu límite de distribución.

Usos

A madeira de faia vén sendo empregada tradicionalmente na elaboración de ferramentas e fabricación de obxectos en torno xa que se presta ben ao torneado. Nos fogares empregouse na fa-

bricación de tallos, cadeiras e, en especial, para elementos torneados de uso doméstico, como mangos de ferramentas, carretas, carros e arados. Tamén foi moi empregada para confección de raís para vagonetas antes de que se incorporase o ferro fundido.

Dada a súa facilidade para arder e por ser rica en aceites, foi moi frecuente o seu uso como combustible.

A madeira da faia é moi apreciada en ebanistería. Algúns faiáis de Galicia son moi explotados, como ocorre co de Pintinidoiras (Pedrafita do Cebreiro), onde se poden ver árbores cepadas para a obtención de leñas, mentres que noutros (Visuña, Fonteformosa e Liñares do Courel) as árbores conservan un porte mellor, máis parecido aos dos bosques do norte de España .

Os faiucos foron empregados na alimentación humana, secos ou ben asados, de sabor semellante as abelás e tamén para a fabricación de fariñas ou aceites, ben para a alimentación ou para alumear.

Outras curiosidades

As faias foron consideradas como símbolo da grandeza e da prosperidade, baixo a veneración do deus *Fagus*, que dá orixe ao seu nome xenérico. O seu culto é moi antigo, é unha árbore bastante citada na mitoloxía grega, consagrada a Diana e Xúpiter.

Algúns faiais de Galicia

O **Faial da Pintinidoira** ocupa algo máis de dúas hectáreas nunha valgada que mira aos Ancares e onde convive con acivros e outras caducifolias autóctonas. O acceso é relativamente fácil desde Pedrafita do Cebreiro. Unha vez na capital ancaresa hai que dirixirse á Pintinidoira e continuar un par de quilómetros para tomar unha pista asfaltada en dirección a Bazal. Tras un curto descenso, xunto a unha fonte, termina o asfalto. Para alcanzar o faial hai que camiñar algo máis de dous quilómetros por unha pista de terra. O Faial da Pintinidoira está enclavado na *Reserva da Biosfera dos Ancares Lucenses e Montes de Cervantes, Navia e Becerreá*.

O **Faial de Fonteformosa**. Fonteformosa pertence ao concello de Pedrafita do Cebreiro e, por extensión, á comarca do Courel (Lugo). É unha aldea pequena que se atopa na parte inferior do triángulo invertido que forma un antigo circo glaciar e que hoxe alberga un dos faiais máis importantes de Galicia: o Faial de Fonteformosa. Trátase dunha masa case pura de faias moi desenvolvidas, arrodoadas doutras especies como acivros (*Ilex aquifolium*), bidueiros (*Betula alba*) e capudres (*Sorbus aucuparia*).

Fraga da Marronda. No concello lugués de Baleira, na comarca da Fonsagrada, atópase este importante espazo natural incluído da Rede Natura 2000 que ocupa 1.240 hectáreas, das cales unhas 12 hectáreas son ocupadas polo faial máis occidental de Galicia, que comparte espazo con fragas de carballo e cerquiño, soutos de castiñeiros e queirogais.

Vista do faial de Fonteformosa

Árbore senlleira

No Catálogo de Árbores Senlleiras de Galicia figuran as seguintes faias:

Faixas de San Xoan de Lagostelle, Guitiriz, Lugo

Faixas do Pazo de Castrelos, Vigo.

Rescatando Cultura

un anaco da nosa

TRABALLO GANADOR DO CERTAME 2017

A OFICIO DE PALILLEIRA

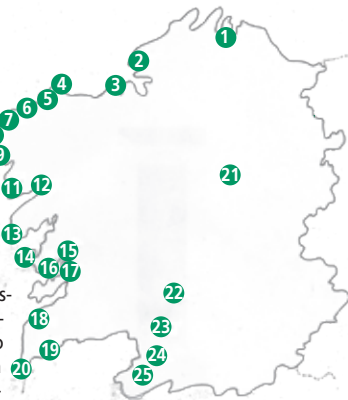
Autor: José María Fortún

Historia do oficio en Galicia

Segundo o testemuño dalgúns historiadores, os primitivos galaicos utilizaban mallas e redes para a pesca, túnicas de fío de liño para vestir e cotas para a loita contra os territorios veciños. O que nun principio era unha arte de pesca e caza vaise trocando en confección de vestimentas e complementos ata chegar a converterse nun tráfico comercial. De xeito que cando chegaron os pobos invasores atopáronse cunha estrutura de entrecruzado que axudaron a perfeccionar. Entre eles hai que salientar os fenicios, dado o importante vencello que tiveron co noso litoral; o mesmo que os iberos, que trouxeron moitos dos coñecementos acadados nas súas viaxes por Oriente, coa consecuente influencia no pobo celta. Tamén o camiño do encaixe do Medio Oriente ao noso litoral puido pasar polas naves gregas, que se estableceron en colonias no noroeste da Península e nos deixaron a arte que acadaron nas súas expedicións. Posteriormente espallaron polo Mediterráneo e Atlántico norte moitos dos coñecementos adquiridos nos países que visitaron e que despois transmitiron aos celtas.

Non obstante, foron os romanos os que contribuíron en sobexo ao florecemento dos encaixes por causa das súas conquistas; así, por exemplo, dos exipcios, que tiñan unha gran riqueza no dominio do entrecruzado e bordados, carretes, bobinas etc., adquiriron uns coñecementos que despois espallaron polos pobos conquistados. A

caída do Imperio romano trouxo como consecuencia a formación das nacionalidades, de xeito que cada unha acadou a súa especialidade no encaixe, o que promoveu que

Distribución do encaixe en Galicia

1.- Viveiro	14.- O Grove
2.- Ferrol	15.- Vilagarcía
3.- Coruña	16.- Cambados
4.- Malpica	17.- Pontevedra
5.- Corme	18.- Vigo
6.- Laxe	19.- Tui
7.- Camariñas	20.- A Garda
8.- Muxia	21.- Lugo
9.- Corcubión	22.- Ourense
10.- Fisterra	23.- Celanova
11.- Muros	24.- Bande
12.- Noia	25.- Lobios
13.- Sta. Uxia de
Ribeira	

as palilleiras incorporasen moitos deses modelos ás súas prácticas artesanais: de Francia o encaixe con agulla, de Flandres o uso dos palillos, de Italia modelos e patróns. Grazas ao comercio deses países con Galicia aumentou o coñecemento das nosas palilleiras. Por outra banda tamén hai que salientar a importancia que tivo o Camiño de Santiago, pois os peregrinos ofrecíanlle ao Apóstolo variedade de ofrendas de encaixes. Porén será no século XVIII e XIX cando o encaixe en Galicia chegaría ao seu máximo esplendor por mor de que as nosas palilleiras foron quen de acadar unha total perfección que continúa ata hoxe en día, sobre todo na bisbarra de Camariñas, contribuíndo a que este salientable traballo non esmoreza.

Partes dun encaixe e materiais

As partes dun encaixe son as seguintes:
A **alfomada**: ten forma alongada ou cilíndrica. O proceso de fabricación é moi sinxelo, para iso grámpanse uns anacos de espuma pequenos á táboa, despois grámpase a esta un anaco de espuma do tamaño das táboas e, por último, a espuma cóbrese con tea.

O **palillo** divídese en tres partes: o **puño** ou **cabeza**, que é a parte superior e que conta con dous topes, entre os que se sitúa a caixa; o **corpo** ou **mango**, liso e alongado, onde vai o fío, e onde se apoia a man; e o **remate**, que permite saber ata onde chega a man. Antigamente os mariñeiros facíanos con axuda dunha navalla e, cando llelos daban como agasallo ás mozas, gravaban neles os seus nomes acompañados de frases agarimosas. Hai unha clase de palillos de corpo máis ancho: as **palillas**.

O **picado** é unha peza de cartón onde se debuxa o labor.

A **caira** ou **coira**: colócase debaixo dos palillos para que esvaren dunha maneira máis doada e para que non se noten os vultos de palla.

O **fío** é outro dos elementos necesario para facer o encaixe: cos fíos grosos fanse colchas e toallas, cos finos panos, ligas etc. O fío máis empregado é o branco.

Outros elementos son: o **tapador**, a **palleta** ou **tilla** e as **bolsas** dos alfinetes e do fío.

Os materiais empregados ao ir dos anos apenas cambiou:

A **almofada** faise cun saco de palla de trigo, orxo ou centeo, e dous paus nos extremos para o apoio. Na actualidade tamén se enche doutros materiais como a espuma e a crina de cabalo.

Os **palillos** e **palillas** son unha parte importante do encaixe, a maioría son de madeira de buxo, piñeiro, ameneiro, nogueira ou bidueiro.

O **fío** máis usado é o de algodón, seda ou liño; outro tipo é o de ouro ou prata.

Os **alfinetes** empregan como material o aceiro, tamén se usan con cabezas de cores para ver con máis claridade por onde levar a guía. Cando as palilleiras traballan con fíos finos, usan alfinetes o máis finos posible.

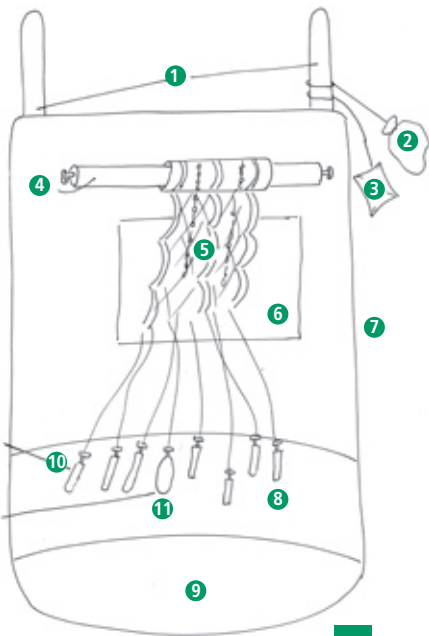
A **coira** ou **coira** en principio era de pel de coello ou de ovella, agora úsase un material sintético.

O **tapador** faise cun anaco de tea que se pon enriba do labor para que non se luxe.

A **palleta** ou **tilla** é un anaco de madeira envolto en tea.

A **bolsa de alfinetes** vai rechea de serraduras ou doutro material. A bolsa de fío é outro saquiño de tea.

Outra peza importante é o **punzón**, que debe ser de aceiro para facer o picado cando o cartón é forte e duro.

Partes dunha almofada

- 1.- Cornos
- 2.- Bolsa de fío
- 3.- Bolsa de alfinetes
- 4.- Tilla
- 5.- Encaixe
- 6.- Cartón picado
- 7.- Corda
- 8.- Coira
- 9.- Funda da tea
- 10.- Palillos
- 11.- Palillas

Principais tipos de encaixe

Os encaixes galegos, aínda que presentan diferenzas segundo os lugares onde se realicen, teñen en común o de ser levados a cabo coa mesma técnica e materiais. Despois do estudo das variedade de encaixes existentes, tanto antigos como modernos, fíxose a seguinte clasificación:

A **coroa**, que se traballa con 24 pares de palillos.

A **xitana**, que é un labor por onde debe comezar toda palilleira principiante, emprega 25 pares de palillos.

O **rosario** emprega 16 pares.

A **Simona** trabállase con 16 palillos.

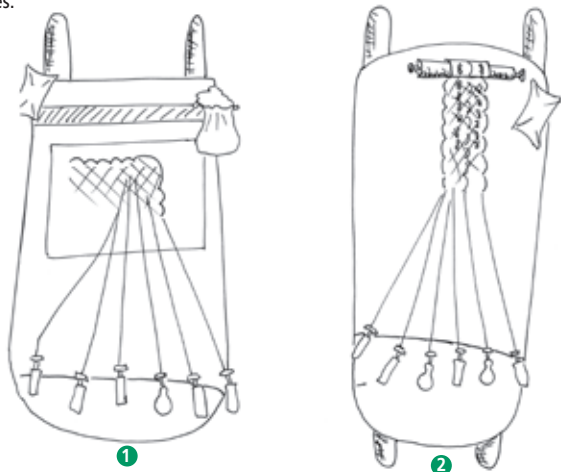
O **acordeón** e o **bioviño** trabállanse con 25 pares de palillos.

A **marabilla** non é doada de facer, trabállase con 32 pares de palillos.

A **silva** conta con 27 pares.

O **ganapán**, finalmente, presenta 22 pares.

Os puntos empregados son: par enteiro, par enteiro volteado, zurcidos, cordóns, piques e viriles.

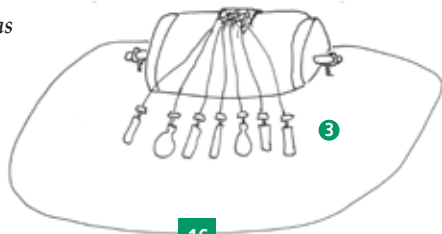

Clases de almofadas

1.- Camariñas

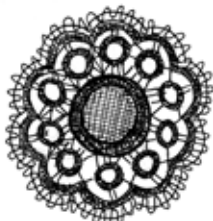
2.- Corcubión

3.- Noia

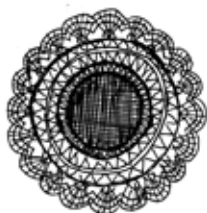

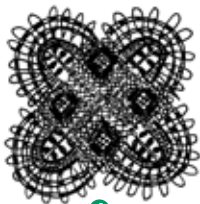
1

2

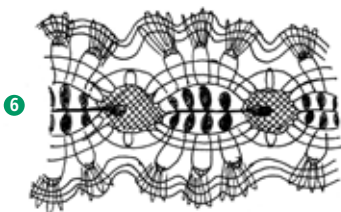
3

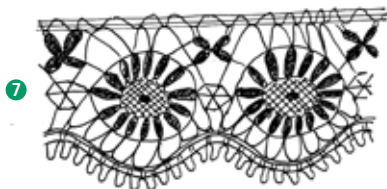
4

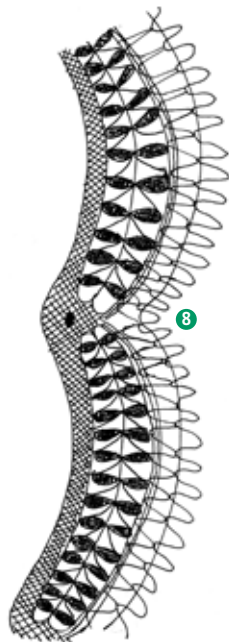
5

6

7

8

Principais tipos de encaixe

1.- A coroa

3.- O rosario

5.- O acordeón

7.- A silva

2.- A xitana

4.- Simona

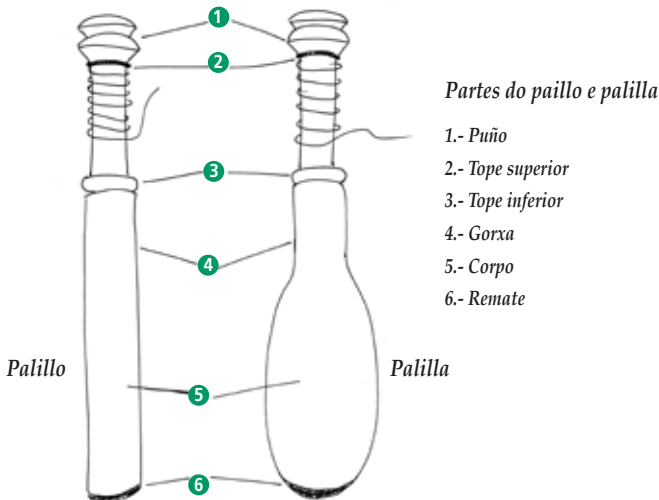
6.- A marabilla

8.- O ganapan

Importancia económica na historia

O nacemento do encaixe en Galicia céntrase na Costa da Morte, zona de mariñeiros, onde recolleron formas e técnicas doutras culturas. O motor que lle deu pulo a esta actividade foi a necesidade de mellorar a economía das familias, pois estas non acadan, tanto na pesca como na agricultura, o necesario para poder manter a familia. Ante esta circunstancia procuraron outros eidos para poder aumentar o seu patrimonio familiar, que atoparon no cultivo do liño como complemento económico ás devanditas actividades. Así, mentres os homes facían os labores da pesca no mar, as mulleres realizaban os seus en terra cos encaixes que logo comerciaban en feiras e mercados. Máis todo iso non era máis ca unha peza inseparable da economía campesiña, unha póla máis daquela cultura tradicional polo fío das feiras e mercados. Era unha economía de subsistencia. Había que dar paso a outras estruturas de organización e distribución que convertesen este labor nunha industria rendible, entre elas a supresión dos intermediarios que levaban as ganancias, chegando algúns a enriquecerse.

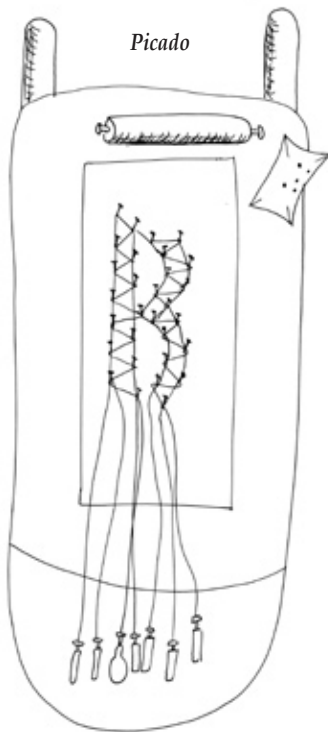
Un feito que fixo que a produción de encaixes en Galicia aumentase foron as guerras en que se viu inserida Europa, en concreto a Segunda Guerra Mundial, por mor de que Alemaña, Francia, Inglaterra e os Países Baixos, grandes produtores de encaixes, tiveron que por forza deixar esta actividade, polo que tiveron que recorrer aos encaixes galegos, que chegaron a ingresar medio millón de pesetas anuais. E aínda que a crise mundial dos anos vinte do século pasado afectou en gran maneira a este comercio, as exportacións a ultramar de encaixes nos peiraos da Coruña cara a Cuba e de Vigo cara á Arxentina mantivéronse grazas á profesionalidade das nosas palilleiras, que abrañaron ao mundo.

Situación actual deste oficio en Galicia

Na actualidade unha serie de medidas acadaron unha importante mellora para os encaixes galegos, entre elas a de darlle a coñecer este produto á xente á que lle era alleo, mediante exposicións en eventos de arte que teñen lugar ao longo da nosa terra. Unha das medidas máis salientables que favoreceron a este produto foi a promulgación da lei de encaixes, que supuxo unha serie de iniciativas que permitiron importantes avances neste tipo de artesanía, como a regulación de rexistros, obradoiros artesanais e certificado de calidade. Tamén a celebración da "Mostra de Encaixes" que ten lugar en Camariñas todos os anos dende 1990 co gallo de dar a coñecer o espallamento do encaixe e a realización de encontros con todo o relacionado con esta actividade. Por outra parte, a existencia das asociacións de palilleiras permite que acudan a diversos países para intercambiar técnicas para unha mellor venda do produto. Ademais estanse achegando a este oficio rapazas novas.

Algo importante que están a realizar os modistos é a incorporación dos encaixes aos seus deseños porque engaden riqueza e delicadeza. Opinan que ao situálo no seu preciso lugar dá o equilibrio perfecto que se procura nun vestido. Por outra banda, os encaixes teñen unha gran demanda tanto para enxovais domésticos (mantelerías, toallas, colchas, xogos de cama e enfeites de xoguetes) como para o enxoval de igrexa (albas, casulas, manteis de altares, así como panos de mesa). Importante tamén foi o incrementar o uso de patróns orixinais que existen para recoñecer o labor dos deseñadores e recoller a ampla variedade de técnicas que se esqueceron co eslimar do tempo. Por todo o exposto, este traballo que naceu en distintas localidades das nosas costas, grazas ás actividades das mulleres mentres os seus homes arriscaban a vida loitando contra as embravecidas augas do mar, deu lugar, ao ir dos anos, a unha importante fonte de ingresos para a economía do país.

Literatura popular

O oficio de palilleira, como tantos outros, ten unha gran riqueza de refráns que se transmitiron por tradición oral. No tocante ás cantigas, nas palilladas non só se traballaba senón que había momentos de lecer durante os que as palilleira batían as palmas de xeito acompasado, para que os mozos que acudían saísen a bailar. Así naceron moitas das cantigas que se escoitan hoxe en día.

Refráns, cantigas, adiviñas, ditos, lendas e contos

Refráns

- ↻ Con ilusión pican as palilleiras o cartón.
- ↻ Mellor ca un fillo cardeal é unha palilleira no lar.
- ↻ Ti palilleira, eu calafate e ningún diñeiro se nos escapa.
- ↻ Pouco se gaña a palillar, porén menos a folgazear.
- ↻ Nin a bo bebedor viño, nin a boa palilleira liño.
- ↻ Para troitas as do regueiro, para palillos os de amieiro.
- ↻ Palilleira sentada cara á fiestra pouco acada.
- ↻ Non quebra o bordado por delgado senón por estar mal palillado.
- ↻ En Ribadavia boa viña, e bo encaixe en Camariñas.
- ↻ Palilleira que moito fala pouco pano acada na tilla.
- ↻ Non pode haber un bo encaixe sen un picado ben preparado.
- ↻ Se casas cunha palilleira, procura quen che poña o pote na lareira.
- ↻ Unha boa almofada require un recheo de boa palla.
- ↻ Cando chegan á palillada, os mariñeiros de Xixón non paran de tocar o acordeón.
- ↻ Por mar chegou o encaixe a Fisterra e por terra a Compostela.
- ↻ Pica palilleira o cartón, porén que ninguén che pique o teu corazón.
- ↻ O palillar é un traballo caroyal de sona universal.
- ↻ As mulleres a palillar aumentan a economía familiar.
- ↻ As palilleiras de Corcubión acadan no seu palillar a perfección.
- ↻ O traballo de rendeira non o envexa a palilleira.
- ↻ Todas as neniñas palillan en Camariñas.
- ↻ Apurar e non falar require o palillar.
- ↻ Á luz do candil palillan en comuñón as palilleiras de Corcubión.

Cantigas

Palillos (Museo Liste)

- ↻ Ao pasar por Camariñas /
unhas nenas estaban no río a lavar /
e outras na casa a palillar.
- ↻ Eu nacín en Camariñas, /
unha vila mariñeira /
onde teño os meus amores /
cunha nena palilleira.
- ↻ O amor de palilleira /
non o queiras, meu irmán /
porque leva todo o día /
sempre sentada no chan.
- ↻ Palilleiras non as quero /
porque teñen as pernas delgadas /
de estar sempre sentadas.
- ↻ Palilleira que palillas /
no cordón da almofada, /
dime ti palilleira /
a quen tes palabra dada.
- ↻ Grazas a vós miña nai /
Grazas a vós miña nai /
por poñerme a palilleira; /
vén a chuvia e non me molla, /
vén o sol e non me queima.
- ↻ Palillar meus palillos /
se queredes palillar, /
que os rapaciños de agora /
nin ganan para fumar.
- ↻ Cando mirei para Camariñas /
recordei a súa ría /
e as palilleiras bonitas.
- ↻ Palilleira a miña avoa, /
palilleira a miña nai, /
palilleira eu son /
porque o palillar é a nosa ilusión.
- ↻ A Buenos Aires e tamén á Habana /
chegaron as cantigas dos mariñeiros /
e os encaixes das nosas palilleiras.

Adiviña

Déitome enriba de cama mol,
e aínda que músico non son,

guindo sempre o mesmo ton.

Ditos

↻ Os palillos para as palilleiras.

↻ Como un encaixe de bolillos.

↻ Non me toques os palillos.

↻ Cada palillo ten o seu ton.

↻ Sacar o debuxo.

↻ Quedar bordado.

↻ Dar a puntilla.

↻ Aínda che queda que palillar.

↻ Recibir máis punzadas ca unha bolsa
de alfinetes.

↻ Xa palillou o seu.

↻ Dar co fío.

Lenda

Ás costas galegas chegou, ao mecer, unha estraña muller que traía un saquiño cunhas sementes que lles amosou ás xentes do lugar dicíndolles:

–Sei da vosa triste situación: as mulleres traballades arreo no campo mentres os homes arriscan as súas vidas pescando no embravecido mar. Eu podo poñerlle remedio a esa situación.

Entón dille un dos homes:

–E que debemos de facer?

–Pois plantar nas leiras estas sementes que eu traio.

Aquelas sementes eran da planta do liño, e unha vez medrou ensinoulles todo o proceso para acadar os fíos para confeccionaren os encaixes. A muller acudía con puntualidade todos os días para dirixir os labores.

E xa cando aprenderan todo o necesario, dirixiuse a todos os da aldea e díxolles:

–Chegou o momento en que xa podeades valervos por vós mesmos, así que teño que irme.

Entón preguntoulle un:

–Cara onde irás?

–Pois cara ao mar, onde está o meu berce. Del saíron todas as cousas e a el volverán.

E dito isto, aquela misteriosa muller afastouse daquel lugar onde as xentes a lembrarían agradecidas por cambiar as súas vidas.

*Tipo de
palilleira*

Houbo un tempo en que Galicia estaba repartida entre grandes señores que gobernaban territorios de máis ou menos vagantío. Un destes señores tiña como servidor un home de gran ambición que, malia recibir favores do seu soberano, aínda desexaba máis, pero non sabía como acadalo. Non obstante, a ocasión presentóuselle cando no mercado escolcou un home que se semellaba ao seu amo coma dúas pingas de auga, entón dirixíndose a el díxolle:

–Eu podo librar-te de toda esta miseria. Só debes facer o que eu che diga.

Así, un día indo de cacería, mediante enganos desviaron o señor ata unha choupana onde o agardaba o mercador e trocaron as roupas. E así foi como se converteu en novo amo do territorio. O infiel servidor instruíra o falso amo de xeito que ninguén se decatase da falsidade, mesmo a súa muller.

E aínda que o verdadeiro señor recibira orde de que non volvесе polo castelo baixo ameaza de norte, pasado moito tempo acadou poder entrar como vendedor de encaixes. Presentoullos entón á soberana en presenza do seu falso home, quen curioso comezou a esculcalos e mesmo algún deles achegou ao seu nariz, pois gustáballe o seu recendo. Todo aquilo azorou a súa muller, pois sabía que o seu home era alérxico á planta de liño e naturalmente aos encaixes feitos con este material, polo que lle dixo:

–Como é posible que non espirres?

Entón díxolle o vendedor:

–Porque non é o voso home señora.

Deseguido achegou un dos panos ao nariz e comezou a espirrar de tal xeito que a muller tivo que retirarllo dicindo:

–A proba e suficiente.

E deste xeito descubriuse o engano. O señor mostrouse benévolo co infiel servidor e limitouse a desterrallo do territorio, volvendo grazas aos encaixes a felicidade ao país.

Punto básico

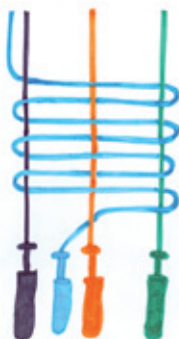
1.- Par enteiro

2.- Medio par

3.- Tecido

RESCATANDO UN ANACO DA NOSA CULTURA

NOVO CERTAME CONVOCATORIA ANO 2018

TEMA: "A Malla"

SYNGENTA, continuando coa tradición deste "Almanaque" de rescatar anacos da cultura Noroeste, establece para este ano un novo certame dotado cun **PREMIO DE 750 €** ao mellor traballo sobre "A Malla".

O traballo gañador publicárase na próxima edición do "Almanaque agrícola ZZ".

BASES DO CERTAME

- 1) Poderán participar todas as persoas que o desexen, agás os distribuidores e da compañía e os seus familiares directos.
- 2) Os concursantes deberán enviar os seus traballos a **Syngenta España SAU, A Relva, s/n, 36400 O Porriño (Pontevedra)**. Referencia "CONCURSO" antes do 30 de setembro de 2018. Os traballos achegados non serán devoltos e a compañía poderá empregarlos para outras publicacións da mesma.
- 3) Os traballos han de estar redactados no idioma galego normativo, cunha extensión máxima de seis follas con letra e espazo normal, sendo tamén necesario remitilos á empresa nalgún soporte informático (CD, memoria portátil,...). Admitiranse traballos informáticos, que serán enviados á ligazón contacto. marketing@syngenta.com, e deberán versar sobre os seguintes aspectos.
 - Historia da malla en Galicia.
 - Materiais e ferramentas para a malla.
 - Espazos usados na malla, descrición e localización na aldea.
 - Importancia económica dos cereais en Galicia.
 - Novos métodos de colleita en cereais.
 - Refráns, ditos, cantigas, lendas ou pequenos contos relativos a esta actividade.

Nota: no apartado gráfico valoraranse só gráficos ou debuxos inéditos, non admitíndose fotografías baixadas de internet.
- 4) O xurado que outorgará o premio ao mellor traballo estará composto por persoal de SYNGENTA coñecedor da cultura galega, e o seu veredicto darase a coñecer a partir do 1º de novembro de 2018.

Novo Karate Zeon Plus

fixate ben, porque agora é 1.5 CS

PLUS

sensiblemente
mellor

Máis seguro,
máis práctico
e máis rendible.

 Karate Zeon⁺
1.5 CS

syngenta.

Un pequeno detalle. Unha gran diferenza.

As novas Castes de Vide

A variedade "Palomino"

1. Sinonimias

Xerez, Listán Blanco; Jerez, Albilla.

2. Localización

A principios do século XVI, Alonso de Herrera na súa *Agricultura General* cita a "Palomina", unha uva tinta semellante á Hebén branca, que coincide en varios aspectos coa Palomino que hoxe coñecemos. O nome tómao, moi probablemente, de Fernán Yáñez Palomino, un cabaieiro que acompañou a Alfonso X o Sabio durante a Reconquista e que aparece como un dos seus máximos propagadores no *Diccionario del vino de Jerez* de Julián Pemartín.

García de los Salmones (1914) cítaa como cultivada na localidade do Barco de Valdeorras na provincia de Ourense, baixo as denominacións de Palomino ou Xerez, e na provincia de Lugo baixo a denominación de Xerez.

É recoñecida como variedade autorizada nas DD.OO. Ribeiro e Valdeorras. Tamén está contemplada para a elaboración de viños na indicación xeográfica Viño da Terra Val do Miño, está amplamente distribuída por todas as zonas vitícolas galegas.

3. Características ampelográficas

Bacelo novo

O bacelo novo presenta a extremidade aberta con peluxe tombada de densidade baixa e sen pigmentación. A cara dorsal do entrenó e do nó é verde e vermella. As xemas presentan pigmentación antociánica que afecta case toda a bráctea e de intensidade débil.

Folla nova

A folla nova é bronceada con peluxe tombada de densidade media.

Folla adulta

A folla adulta de cor verde media, presenta tamaño grande e forma pentagonal, con cinco lóbulos; peluda, con densidade media de pelos tombados e baixa de pelos ergueitos entre os nervios principais do envés do limbo; perfil plano; limbo con avultamento e inchazón débil; dentes con mestura de lados convexos e rectilíneos, de lonxitude media en relación á súa anchura; seo peciolar con lóbulos lixeiramente superpostos e coa base en forma de chave; seos laterais superiores con lóbulos lixeiramente superpostos coa base en forma de chave; pecíolo lixeiramente máis curto que o nervio principal.

Acio

O acio é cónico, longo, ancho, de compactidade media e con presenza de 1 ou 2 ás. O pedúnculo é de lonxitude curta.

Bago

O bago de cor verde amarela presenta forma esférica.

4. Características agronómicas

Varietade de brotación e maduración media.

As cepas do palomino son de vigor medio e tendente cara á horizontalidade, de desborramento en media estación, fertilidade e produción elevadas.

É unha variedade moi resistente á seca e ás intensas calores estivais, ben adaptada, se o patrón é adecuado aos chans calcarios, nos que moi dificilmente mostra clorose.

5. Fitopatoloxía

É moi sensible aos ataques da couza do acio, resistente ao mildio, ao oídio e á podremia gris.

6. Cultivo

É sensible á rotura das videiras polo vento e é moi conveniente establecer as cepas en espaleira.

Existe un tipo peculiar de condución apoiada, que evidentemente evolucionou co tempo e se denomina poda "tipo Jerez", similar a un Guyot pero con certas peculiaridades. Adáptase ben a podas en cordón.

5. Características enolóxicas

Produce viños lixeiros, de gradación media e baixa acidez. Cor amarela moi pálida, moi neutro en nariz. Comunmente é utilizada como complementaria en viños plurivarietais.

¡boa UVA, bo VIÑO!

Que, ao final, o que
de verdade importa
é a calidade

 Switch[®]

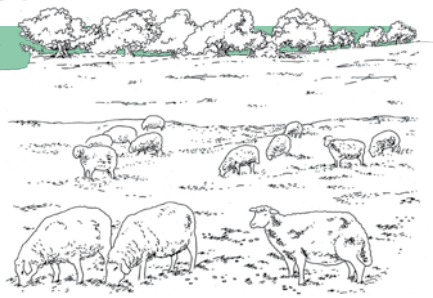
syngenta.

Máis protección
Máis eficacia

O TEMPO

Este primeiro mes do ano presentarase con mañás de brétemas revoltas. Consonte se vaia desenvolvendo, predominarán as brisas frías que traerá

o vento nordés acompañado de chuvias importantes. Non obstante, o vento do sur, en certos días, dará lugar a unha temperatura morna, cousa que se agradecerá nesta época do ano. Porén, ao ir do mes, o carazo na terra e carambelos nos tellados non faltarán. Nos cumios dos montes asomará a neve, que refrescará o ambiente en por si frío, aínda que non faltarán solleiras para quentar o carrello contra a fin do mes.

*"En xaneiro cada ovella no seu rueiro"
"En xaneiro verán, nin palla nin gran"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2017)	12,8	5,0	9,3	16,4	142,5
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2017)	11,0	4,6	8,1	19,3	294,0
Lugo	Campus Lugo (2000-2017)	10,4	5,4	6,6	14,3	115,4
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2017)	13,1	7,2	10,5	15,6	118,3
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2017)	9,6	3,8	7,0	12,8	108,8
	Ourense-Ciencias (2005-2017)	12,4	4,6	7,4	12,6	105,8
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2017)	10,8	1,9	6,6	15,8	152,5
	Corón-V. de Arousa (2002-2017)	13,3	7,7	10,8	14,8	182,8

1 L. **Nai de Deus.** S. María.
1953. Publícase o primeiro número do Almanaque agrícola ZZ. Sempre en idioma gallego normativo, é un manual agrario de carácter técnico, etnográfico, e con diversos contidos vencellados a sabiduría popular. 100.000 exemplares de tirada anual.

2 M. Ss. Basilio; Gregorio.

Lúa Chea

3 M. S. Xenoveva.

4 X. Ss. Iolando; Rigoberto.
1882. Sae á rúa o primeiro número de La Voz de Galicia.
1922. Pepe Da Pena (José Cerviño García), morre en Cotobade, un dos mellores santeiros (construtores de cruceiros).
1977. Lei sobre a reforma do Rexistro Civil para traducir os nomes propios ó galego.

5 V. S. Emilia.
1976. Créase o Consello de Forzas Políticas.

6 S. **A Epifanía. Os Santos Reis, Melchor, Gaspar e Baltasar.**
Ss. Wilma; Melanio.

7 D. **Bautismo do Señor**
S. Raimundo.
1950. Morre Castelao en Bos Aires.

8 L. Ss. Luciano; Eladio.
1979. Fúndase en Barcelona Edicións Sotelo Blanco.

Cuarto Minguante

9 M. S. Lucrecia.

10 M. S. Gonzalo.

11 X. S. Alexandre.
1533. A Xunta de Goberno do Novo Reino de Galicia acorda aumentar dúas provincias: A Coruña e Tui.
1859. Nace en Carballo Alfredo Brañas.

12 V. S. Xulián.
1912. Nace en Celanova o escritor Celso Emilio Ferreiro.

13 S. S. Hilario.

14 D. S. Félix.

15 L. Ss. Raquel; Amaro.

16 M. S. Marcelo.

17 M. Ss. Antón Abade; Guido.

Lúa Nova

18 X. Ss. Prisca - Priscila.

19 V. S. Mario.

20 S. Ss. Sebastián; Fabián.
1765. Inaugúrase na Coruña a Academia de Agricultura.

21 D. S. Inés.

22 L. Ss. Laura Vicuña; Vicente.

23 M. S. Virxinia.

24 M. S. Francisco de Sales.

Cuarto Crecente

25 X. S. Elvira.

26 V. Ss. Timoteo; Tito; Guímar; Ansurio; Viliúlfo.

27 S. Ss. Ánxela Merici.

28 D. **Domingo de Septuaxésima.**
S. Tomé de Aquino.
1731. Primeira sesión da "Academia Literaria Compostelana", presidida por Pablo Mendoza de los Ríos.
1902. Nace o pintor Urbano Lugrís.

29 L. S. Valerio.
1899. Nace en Rianxo o escritor Rafael Dieste.
1930. Morre o poeta Manoel Antonio.

30 M. S. Martiña.
1886. Nace en Rianxo Alfonso Daniel Rodríguez Castelao.

31 M. Ss. Xoán Bosco; Marcela.
1809. Ocupación de Vigo polas tropas francesas.
1820. Nace en Ferrol Concepción Arenal.

Lúa Chea

Febreiro

O TEMPO

Buzarróns cangados de golfor do Atlántico deixarán chuvas moi importantes, ben recibidas ante a

posibilidade de seca nos meses de abril e maio. No entanto, non terán continuidade para que poida haber bufaradas dun sol velaíño, que non será quen para derreter as folerpas de neve que nalgúns días aparecerá con forza enchendo os camiños e os cumios dos orois. A mediados de mes pode haber treboadas con sarabiadas e volverán as nevadas de carácter forte. En fin, haberá de todo durante este mes sempre aloucado.

"Cando febreiro non febreirea, marzo marcea"
"Cando chove en febreiro, non hai bo prado nin bo centeo"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Dias de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2017)	13,8	3,9	8,7	11,5	112,4
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2017)	12,7	4,1	7,5	12,7	209,1
Lugo	Campus Lugo (2000-2017)	12,0	4,7	6,4	12,2	98,6
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2017)	13,3	6,4	9,8	12,5	98,3
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2017)	11,6	3,7	7,2	10,2	93,5
	Ourense-Ciencias (2005-2017)	13,7	4,3	9,1	10,8	87,6
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2017)	12,1	1,0	6,2	10,9	128,3
	Corón-V. de Arousa (2002-2017)	14,1	7,3	10,6	12,3	119,8

-
- 1 X.** S. Severiano.
-
- 2 V.** S. Candeloria. Presentación do Señor.
-
- 3 S.** Ss. Brais; Óscar; Francisco Blanco. **1807.** *Nace en Ferrol o pintor Pérez Villaamil.*
-
- 4 D.** S. Xilberte. **1135.** *Fundación do mosteiro de Aciveiro (Forcarei).* **1864.** *Nace en Betanzos Salvador Cabeza De León.* **1893.** *Morre en Vigo Concepción Arenal.*
-
- 5 L.** S. Ádega.
-
- 6 M.** Ss. Doris; Paulo Miki.
-
- 7 M.** S. Gastón.
 1876. *Primeiro número da publicación O Tío Marcos da Portela, totalmente en galego, dirixido por Valentín Lamas Carbajal.*
-
- 8 X.** Ss. Xerome Emiliano; Xacoba. **1835.** *Nace en Ponteceso o escritor Eduardo Pondal.*
-
- 9 V.** S. Rebeca.
-
- 10 S.** S. Escolástica. **1810.** *Motín obreiro en Ferrol capitaneado por Antonia Alarcón.* **1890.** *Naufrexio do buque inglés The Serpent ó carón do Cabo Vilán.*
-
- 11 D.** Nosa Señora de Lurdes. **1885.** *Nace na Coruña o escritor Wenceslao Fernández Flórez.*
-
- 12 L.** S. Pamela.
-
- 13 M.** **Martes de Entroido.**
S. Beatriz.
-
- 14 M.** **Mércores de Cinza.**
Ss. Cirilo; Valentín.
-

-
- 15 X.** Ss. Fausto; Xurxa.
 1765. *Sae á rúa o xornal La Región.* **1944.** *Constitución do Instituto de Estudos Galegos Padre Sarmiento.*
-
- 16 V.** S. Samuel.
-
- 17 S.** S. Aleixo.
-
- 18 D.** S. Bernarda.
-
- 19 L.** S. Álvaro. **1949.** *Fundación de Cerámicas do Castro.*
-
- 20 M.** S. Clodio.
-
- 21 M.** S. Severino. **1900.** *Morre en Compostela Alfredo Brañas, político e economista.*
-
- 22 X.** Ss. Eleonora, Nora.
-
- 23 V.** S. Florencio.
 1908. *Nace en Botos (Lalín) o pintor José Otero Abeledo "Laxeiro".*
-
- 24 S.** Ss. Rubén; Serxio. **1837.** *Nace en Santiago Rosalía De Castro.* **1985.** *Comeza a emitir a Radio Galega.*
-
- 25 D.** Ss. Néstor; Sebastián de Aparicio. **1861.** *Nace en Pontevedra o pianista Carlos Sobrino.*
-
- 26 L.** S. Augusto.
-
- 27 M.** S. Leandro.
-
- 28 M.** S. Román. **1981.** *Morre en Vigo o escritor Álvaro Cunqueiro.*
-

Marzo

O TEMPO

O ceo aparecerá case cuberto por mor das nubes estancadas que aparecerán por poñente orixinando chuva con pingas grosas. O vento en determinados días soprará con refachos fríos e violentos. Este mes de sempre se presenta desigual, polo que non se desbota algunha treboada, tipo verán, e mesmo sara biadas. O sol nalgúns días lucirá xirifeiro malia que quentará moi pouco. Nos amenceres haberá xeadas e a neve continuará nos cumios.

"Poda en marzo, vendima no regazo"
"Marzo chegar, tempo de enxertar"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2017)	15,8	5,4	10,9	12,4	126,9
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2017)	15,1	5,5	9,5	13,3	210,4
Lugo	Campus Lugo (2000-2017)	14,6	6,1	9,3	12,7	90,9
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2017)	14,6	7,7	11,4	13,4	88,7
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2017)	14,3	5,0	9,7	8,7	58,1
	Ourense-Ciencias (2005-2017)	18,1	6,1	10,8	8,7	61,9
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2017)	14,6	2,3	8,7	10,2	107,7
	Corón-V. de Arousa (2002-2017)	15,4	8,8	12,5	11,3	119,4

1 X. S. Rosendo.
1493. *Arribada da caravela La Pinta ó porto de Baiona, pilotada polo pontevedrés Sarmiento.*

2 V. S. Lucio.
1886. *Nace na Coruña o compositor Eduardo Rodríguez Losada.*

3 S. S. Celidonio.

4 D. Ss. Ariel; Capitón.
1889. *Nace en Cambados o escultor Francisco Asorey.*
1936. *Morre o galeguista Antón Vilar Ponte.*

5L. S. Olivia.
1888. *Nace en Ourense Ramón Otero Pedrayo.*

6 M. S. Elcira.
1856. *Banquete intelectual de Conxo, con Pondal e Aurelio Aguirre.*

7 M. Ss. Perpetua; Felicidade.
1908. *Morre en Cuba o escritor Curros Enríquez.*
1909. *Nace en Santiago Xosé Mª Castroviejo.*

8 X. S. Xoán de Deus.
1917. *Morre na Coruña Eduardo Pondal.*

9 V. S. Francisca Romana.
1695. *Nace no Bierzo Frei Martín Sarmiento.*

10 S. S. Macario.
1944. *Editase en Bos Aires Sempre en Galiza de Castelao.*
1965. *Morre en Belesar o derradeiro guerrilleiro da Resistencia Galega Xosé Castro Veiga "O Piloto".*

11 D. S. Eulolio.

12 L. S. Norma.

13 M. S. Rodrigo.

14 M. S. Matilde.

15 X. S. Luísa de Marillac.

16 V. S. Heriberto.

17 S. S. Patricio.
1960. *Morre en Madrid o pintor Álvarez De Sotomayor.*

Lúa Nova

18 D. S. Cirilo.
1897. *Nace en Pontecesures o pintor Carlos Maside.*

19 L. S. Xosé.
1847. *Fúndase o "Círculo de Artesanos" a prol do desenvolvemento cultural de Galicia.*

20 M. S. Alexandra.
1886. *Nace en Mugardos o pintor Felipe Bello.*

21 M. S. Uxía.
1874. *Nace na Coruña o músico Andrés Gaos.*

22 X. S. Lea.
1992. *Morte do poeta Antón Aviles De Taramancos.*

23 V. S. Dimas.

24 S. Ss. Elba; Catarina de Suecia.

Cuarto
Crecente

25 D. **Domingo de Ramos.**
S. Anunciación.
1990. *Morre en Santiago Ricardo Carvalho Calero.*
Cambio horario
(Adiantarase o reloxo 1h)

26 L. S. Braulio.
1930. *Pacto de Lestrove.*

27 M. S. Ruperto.

28 M. S. Octavio.
1809. *Os exércitos de Morillo e Cachamuiña liberan Vigo dos Franceses.*
1966. *Morre en Lalín o astrónomo Ramón Mª Aller.*

29 X. **Xoves Santo.**
S. Gladys.

30 V. **Venres Santo.**
S. Artemio.

31 S. **Sábado de Gloria.**
Ss. Benxamín; Balbina.
1901. *Nace en Pontearreas o escritor Fermín Bouza Brey.*

Lúa Chea

O TEMPO

Os días claros imponseñan ás brétemas do mes anterior; non obstante, no decorrer do mes aparecerán nubes chumbizas que agocharán o sol impedindo que poida queantar en moitos días. Ademais non se desbota algunha que outra tronada. O vento soprará do nordés. Agárdanse chuvias, que serán recibidas con ledicia polos labregos ante a probabilidade da seca que pode traer o mes de marzo.

"Cando abril recacha, a vella queima a maza"

"En abril sae o cuco do cubil"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2017)	17,6	6,4	11,9	11,6	96,7
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2017)	15,9	6,5	10,8	12,7	156,7
Lugo	Campus Lugo (2000-2017)	17,0	7,5	10,6	11,5	76,6
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2017)	15,6	8,7	12,2	10,7	76,5
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2017)	17,4	6,6	11,3	11,0	64,2
	Ourense-Ciencias (2005-2017)	19,2	8,6	14,7	10,1	69,2
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2017)	26,3	3,7	10,0	12,5	94,4
	Corón-V. de Arousa (2002-2017)	17,6	10,5	13,9	11,7	103,3

1 D. Domingo de Pascoa.

S. Hugo.
1188. Inauguración do "Pórtico da Gloria" da Catedral de Santiago.
1844. Comeza en Lugo a "Revolución Progresista Galega".
1917. Sae á rúa o xornal *El Ideal Gallego*.

2 L. Ss. Xandra; Francisco de Paula.

3 M. S. Ricardo.
1841. Nace en Santiago o escultor *Isidoro Brocos*.

4 M. S. Isidoro.
1284. Morte de Afonso X o Sabio, creador das Cantigas de Santa María.

5 X. S. Vicente Ferrer.
1889. Nace en Lugo o pintor *Jesús Rodríguez Corredoira*.
1896. Nace en Ourense o galeguista *Ben-Cho-Shey*.
1897. Morre na Coruña Francisco de la Iglesia, autor da letra da famosa *Alborada de Pascual Veiga*.
1902. Nace en Pontevedra o pintor *Arturo Souto*.
1979. Morre na Coruña *Luis Seoane*.
1926. *Xoaquín Loriga* inicia o voo *Madrid-Manila*.

6 V. S. Edith.

7 S. S. Xoán Bautista da Salle.
1963. Créase a *Fundación Penzol* en Vigo.

8 D. Domingo de Quasimodo - As Pascuiñas.
S. Constanza.

Cuarto
Minguante

9 L. S. Demetrio.
1842. Nace o compositor *Pascual Veiga* en Mondoñedo, autor do *Himno Galego*.

10 M. S. Ezequiel.
1874. Nace na Coruña o pintor *Francisco Lloréns*.
1976. Morre en Ourense *Ramón Otero Pedrayo*.

11 M. S. Estanislao.

12 X. Ss. Arnaldo; Xulio.
1888. O químico *Antonio Casares* e *Rodrigo* falece en Compostela.

13 V. Ss. Martiño; Aída.
1840. Nace en Lugo *Juan Montes Capón*, un dos mellores músicos galegos de todos os tempos.

14 S. S. Máximo.

15 D. S. Crescente.

16 L. S. Flavio.

Lúa Nova

17 M. Ss. Leopoldo; Aniceto.

18 M. S. Vladimír.
1978. Constitúese a *Xunta de Galicia*.

19 X. S. Enma.

20 V. S. Edgardo.

21 S. S. Anselmo.

22 D. Ss. Karina; Señoriña.

Cuarto
Crecente

23 L. S. Xurxo.

24 M. S. Fidel.

25 M. S. Marcos.
1734. Nace na Coruña *José Andrés Cornide Saavedra*.
1974. *Revolución dos Caraveis* en Portugal.

26 X. Ss. Cleto; Marcelino.
1846. *Mártires de Carral*: fusilamento do coronel *Solís* e os seus compañeiros do alzamento contra o goberno absolutista de *Narváez*.

27 V. Ss. Zita; Toribio de Mogrovejo.

28 S. S. Valeria.

29 D. S. Catarina de Siena.

30 L. Ss. Amador; Pío V.
1963. Falece en Ourense *Vicente Risco*.

Lúa Chea

O TEMPO

O ceo presentarase un tanto empedrado e agrisado; porén, o sol fará sentir a súa quentura e agasallaranos cun tempo agradable que fará a ledicia das abellas. Malia a sona de florido e de noites calmas que este mes ten, como corresponde ao enceto da primavera, non impedirá que o ceo se volva a entoldar a finais de mes coma ao principio, dando lugar a unha ameazante chuvia que enchoupará a terra, que tantos degaros ten de auga, pois non faltarán días de seca.

*"En maio come a vella cereixas ao lume"
"Nin maio sen trebóns nin home sen calzóns"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2017)	19,3	8,8	14,6	11,0	79,1
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2017)	18,5	8,6	13,2	12,0	125,1
Lugo	Campus Lugo (2000-2017)	19,2	9,7	13,7	10,1	63,8
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2017)	17,3	10,8	14,4	11,2	71,8
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2017)	19,4	8,5	14,1	10,0	55,8
	Ourense-Ciencias (2005-2017)	23,3	10,9	15,8	9,7	58,5
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2017)	18,9	5,7	13,0	11,0	81,6
	Corón-V. de Arousa (2002-2017)	19,2	12,4	16,0	9,5	82,2

1 M. S. Xosé Obreiro.
1880. Nace a primeira publicación periódica de Galicia: El Catón Compostelano.

2 M. Ss. Anastasio; Boris.
1988. Morte do escritor Ben-Cho-Shey en Madrid.

3 X. S. Santa Cruz.

4 V. S. Filipe e Santiago.
1907. Fúndase o Centro Gallego de Bos Aires.

5 S. S. Xudit.

6 D. S. Eleordo.

7 L. S. Domitila.

8 M. S. Segundo.

Cuarto Minguante

9 M. S. Isaías.

10 X. **Ascensión do señor.**
S. Antonio/a.

11 V. S. Estela.

12 S. Ss. Pancracio; Nereo.

13 D. Nosa Señora de Fátima.

14 L. S. Matías.
1589. O pirata Drake asedia a cidade da Coruña.

15 M. S. Isidro.

Lúa Nova

16 M. Ss. Honorato; Eufrasio.
1984. Constitúese a Asociación de Funcionarios para a Normalización Lingüística.

17 X. S. Pascual Bailón.
1833. Nace Manuel Murguía en Arteixo.
1863. Edítase en Vigo a primeira edición de Cantares Gallegos de Rosalía de Castro.
1963. A Real Academia Galega institúe o Día das Letras Galegas.

18 V. Ss. Enriqueta; Corina.
1916. Créase na Coruña as Irmandades dos Amigos da Fala.
1970. Fúndase o Museo Maside de Arte Contemporánea en Sada.

19 S. Ss. Yvo; Yvone.

20 D. **Domingo de Pentecostés.**
S. Bernardino de Siena.

21 L. Ss. Constantino; Trocado.

22 M. Ss. Rita; Quiteria.

Cuarto Crecente

23 M. S. Desiderio.

24 X. Ss. Marta Auxiliadora; Susana.

25 V. Ss. Beda; Gregorio.

26 S. S. Mariana.
1898. Nace en Soutelo de Montes Avelino Cachafeiro Bugallo, considerado o mellor gaitero de Galicia.

27 D. **Santísima Trinidad.**
Ss. Emilio; Agostiño de Cantorbery.

28 L. S. Xermán.

29 M. Ss. Maximiano; Hilda.

Lúa Chea

30 M. Ss. Fernando / Hernán; Xoana de Arco; Lorena.

31 X. **Santísimo Corpus Christi.**
S. Visitación.
1915. Nace Ramón Piñeira na Lán cara.

O TEMPO

A principios do mes soprarán ventos do nordés que deixarán unha sensación de friaxe. Tamén a nebulosidade en determinados días tentará impoñerse, mais o sol

nesta época xa acadou a forza suficiente para espallar as nubes e fará que o sol poida lucir a plenitude e mesmo pode haber unha intensa fogaxe día e noite, aínda que non duradeira. O vento que soprará dende o atlántico pode traer chuvias que serán intermitentes en determinados puntos do país.

"No mes de San Xoán vaite bañar"

"Se San Xoán chora, a silveira non dá mora"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Dias de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2017)	22,7	11,7	17,2	6,5	44,5
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2017)	21,5	11,5	16,0	7,6	77,0
Lugo	Campus Lugo (2000-2017)	23,6	12,7	16,9	6,0	40,5
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2017)	19,8	13,7	16,8	7,9	55,0
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2017)	23,8	11,4	16,8	5,1	25,5
	Ourense-Ciencias (2005-2017)	25,9	14,2	20,7	4,4	29,7
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2017)	23,4	8,9	16,3	6,3	37,4
	Corón-V. de Arousa (2002-2017)	22,2	15,1	18,4	6,4	59,9

1 V. Ss. Xustino; Pedro Vázquez.
1910. *Nace Luís Seoane en Bos Aires.*

2 S. Ss. Marcelino; Erasmo.

3 D. S. Maximiliano.
1876. *Nace en Cambados Ramón Cabanillas.*
1903. *Nace Alexandre Bóveda en Ourense.*

4 L. S. Frida.

5 M. Ss. Bonifacio; Salvador.

6 M. S. Noberto.

Cuarto
Minguante

7 X. S. Clodio.
1809. *Batalla de Pontesampaio contra as tropas francesas de Ney na que interveu tamén o "Batallón Literario de Santiago".*

8 V. S. Armando.

9 S. S. Efrén.

10 D. S. Paulina.
1909. *Nace o poeta Aquilino Iglesias Alvariño en Abadín.*
1958. *Falece o pintor Carlos Maside en Compostela.*

11 L. Ss. Bernabeu; Trinidad.

12 M. S. Onofre.
1874. *Nace en Vigo o músico e escritor Teodosio Vesteiro Torres.*

13 M. S. Antón.

Lúa Nova

14 X. S. Eliseo.
1987. *Publicase o primeiro número do "Atlántico Diario".*

15 V. Ss. Leonidas, Manuela.

16 S. S. Aurelio.

17 D. S. Ismael.

18 L. S. Salomón.

19 M. S. Romualdo.

20 M. S. Florentino.

Cuarto
Crecente

21 X. Ss. Raúl; Rodolfo; Luís Gonzaga.

22 V. Ss. Paulino de Nola; Tomé Moro.

23 S. S. Marcial.

24 D. S. Xoán Bautista.
1891. *Xogos Florais do Idioma Galego en Tui, con intervencións de Murguía, Brañas e o bispo Lago González.*

25 L. Ss. Guillermo; Tramunda.

26 M. Ss. Paio; Xoán Tersón.

27 M. S. Cirilo.

28 X. S. Ireneo.
1936. *Aprobación en plebiscito do Estatuto de Autonomía de Galicia.*

Lúa Chea

29 V. S. Pedro e Pulo.

30 S. S. Adolfo.

O TEMPO

O ceo aparecerá desanubiado sen ameaza de chuvia, o que permitirá facer as correspondentes colleitas dos cereais con acougo. A calor sobexa en exceso. O ambiente polo día de ceo azul e polas noites de infindas estrelas, o que contribuirá a un verán tranquilo. O aire apenas será perceptible, aínda que a brisa procedente do Atlántico permitirá gozar dunha arelada frescura. Malia todo, non se desbota algunha treboada de verán.

*"Cando cante a ra, benvido o verán"
"San Cristovo vén co sen cobo"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Dias de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2017)	23,9	13,1	19,0	5,5	36,2
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2017)	22,2	12,9	17,7	7,1	39,5
Lugo	Campus Lugo (2000-2017)	24,7	14,5	18,7	3,5	22,9
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2017)	21,6	15,3	18,8	5,6	35,3
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2017)	26,5	12,7	19,5	3,5	20,1
	Ourense-Ciencias (2005-2017)	29,7	16,0	21,5	1,6	16,6
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2017)	24,0	10,1	18,0	4,0	22,3
	Corón-V. de Arousa (2002-2017)	23,4	16,3	19,8	5,4	38,4

1 D. S. Ester.
1824. *Nace en Vigo o mariño Méndez Núñez.*
1920. *Morre na Habana Ramón Armada, fundador de A Gaita Galega, a primeira publicación en galego na América.*

2 L. S. Gloria.
1861. *Celébranse na Coruña os 10s Juegos Florales de Galicia. As súas creacións literarias serán publicados no libro Álbum de la Caridad en 1862.*

3 M. S. Tomé.
1528. *Constitúese en Compostela o Reino de Galicia.*

4 M. Ss. Sabela; Eliana; Liliana.

5 X. Ss. Antón-María; Berta.

6 V. S. María Goretti.

Cuarto Minguante

7 S. S. Fermín.

8 D. S. Uxío.
1923. *Anxel Casal promove a creación das Escolas do Ensino Galego, ofrecidas polas Irmandades da Fala.*
1983. *Fúndase o Consello da Cultura Galega.*

9 L. S. Verónica.

10 M. Ss. Elías; Xoán Xacobo Fernández.

11 M. S. Bieito.

12 X. S. Filomena.
1900. *Nace en Rianxo o poeta Manoel Antonio.*
1906. *Morre o compositor galego Pascual Veiga, autor do Himno de Galicia ou a Alborada Gallega.*

13 V. Ss. Henrique; Xoel.

Lúa Nova

14 S. S. Camilo de Celis.

15 D. Ss. Boaventura; Xulio.
1885. *Morre Rosalía de Castro en Padrón.*

16 L. S. Carme.

17 M. S. Carolina.

18 M. S. Federico.

19 X. S. Arsenio.
1989. *Morre o etnógrafo e historiador Xaquín Lorenzo (Xocas).*

20 V. Ss. Mariña; Xosé Mª Díaz.
1979. *Apróbase o decreto polo que o galego pasa a formar parte do sistema educativo galego.*

21 S. S. Daniel.

22 D. S. María Madalena.

23 L. S. Brixida.

24 M. S. Cristina.
1985. *Primeira emisión da Televisión de Galicia.*
1967. *Morre o galeguista Lois Peña Novo.*

25 M. **Santiago Apóstolo.**
813. *Descuberta a tumba do apóstolo Santiago polo bispo de Iria Teodomiro.*
1965. *O xesuíta Xaime Seixas celebra en Compostela a primeira misa en galego.*

26 X. Ss. Xoaquín; Ana.

27 V. S. Natalia.

Lúa Chea

28 S. S. Celso.

29 D. S. Marta.

30 L. S. Abdón e Senén.
1881. *Nace en Vigo o xornal La Propaganda, creado por Ricardo Mella para a defensa e ilustración da clase obreira.*

31 M. S. Ignacio de Loyola.

Agosto

O TEMPO

Ceos despegados agás na costa atlántica, que presentará brétemas mañanceiras que desaparecerán segundo o avance do día. A fogaxe do mes anterior verase agudizada aínda máis polo vento quente procedente do sur. Poida que polo serán se presente algunha tronada que poderá dar lugar a chuvia en certos lugares do país, non obstante pouco duradeira. Polo xeral durante todo o mes os ceos permanecerán claros con ausencia case total de nubes.

"Agosto ardenteiro, herba no palleiro"
"En agosto come a sardiña ben a gosto"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2017)	24,8	13,0	18,7	6,5	42,3
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2017)	23,4	13,0	17,3	6,9	75,3
Lugo	Campus Lugo (2000-2017)	25,8	14,5	18,4	4,4	27,3
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2017)	22,7	15,5	19,1	7,9	43,6
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2017)	27,2	13,0	19,0	3,5	11,6
	Ourense-Ciencias (2005-2017)	28,5	15,7	22,7	2,8	15,3
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2017)	25,6	9,9	17,6	5,9	34,6
	Corón-V. de Arousa (2002-2017)	24,2	16,6	19,9	5,2	42,5

1 M. S. Alfonso María de Ligorio.
1878. Sae á rúa o primeiro número do xornal El Correo Gallego.

2 X. S. Eusebio.

3 V. S. Lidia.

4 S. S. Xoán María Vianney.

Cuarto Minguante

5 D. Ss. Osvaldo; Neves.

6 L. **Transfiguración do Noso Señor.**

7 M. Ss. Sixto; Caetano.

8 M. S. Domingos de Guzmán.

9 X. S. Xusto.

10 V. S. Lourenzo.

11 S. S. Clara de Asís.
1903. Nace en Lugo o escritor Ánxel Fole.

Lúa Nova

12 D. S. Laura.

13 L. S. Víctor.

14 M. S. Alfredo.

15 M. **Asunción da Virxe María.**

16 X. Ss. Roque; Xema.

17 V. S. Xacinto.
1908. Sae á rúa o primeiro número de El Progreso de Lugo.
1936. Alexandre Bóveda é fusilado na Caeira (Pontevedra).

18 S. Ss. Helena, Leticia.

Cuarto Crecente

19 D. S. Mariano.

20 L. S. Bernardo.

21 M. S. Pio X.

22 M. S. María Raíña.

23 X. S. Rosa de Lima.

24 V. S. Bartolomeu.

25 S. Ss. Luís (rei); Xosé Calasanz; Pedro Vázquez.

26 D. Ss. Tareixa de Xesús; César.
1990. Morre o galeguista Ramón Piñeiro.

Lúa Chea

27 L. S. Mónica.

28 M. S. Agostiño.

29 M. Ss. Xoán Bautista; Sabina.

30 X. Ss. Donato; Ero.
1879. Créase o Centro Gallego de Montevideo.

31 V. S. Ramón.
1979. Morre en Vigo o escritor Celso Emilio Ferreiro.

O TEMPO

As nubes apenas aparecerán, o vento soprará moi velaíño e o sol lucirá dende o lumbrigar do día ata o solpor. Haberá días que nos lembre a fogaxe dos meses anteriores. Contra finais de mes caerá algunha chuvia, mais pouco intensa, para que as tarefas da vendima se poidan facer sen atranco ningún. Aínda que deste mes sempre se pode agardar algunha sorpresa, con tronadas e vento refoleado.

*"Verán quente setembro ledo"
"Polo San Miguel colle a vara e o caravel"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2017)	23,6	11,5	17,6	6,1	50,6
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2017)	21,8	11,9	16,6	6,5	100,6
Lugo	Campus Lugo (2000-2017)	23,2	12,9	16,8	4,7	42,4
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2017)	21,3	14,2	17,9	7,2	51,2
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2017)	23,8	12,2	17,9	4,3	31,2
	Ourense-Ciencias (2005-2017)	27,4	13,8	18,9	4,9	39,3
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2017)	23,4	8,4	16,0	7,0	57,4
	Corón-V. de Arousa (2002-2017)	22,5	15,2	18,7	5,5	60,8

1 S. S. Arturo.

2 D. S. Moisés.

3 L. S. Gregorio Magno.

Cuarto
Minguante

4 M. S. Irma.

1906. Morre o poeta Valentín Lamas Carvajal.

5 M. S. Victorino.

6 X. Ss. Eva; Evelyne.

7 V. S. Rexina.

8 S. **Natividade da Virxe.**

1897. Nace en Ourense o escritor Eduardo Blanco Amor.

9 D. Ss. Serxio e Omar; Remedios.

Lúa Nova

10 L. Ss. Nicolás de Tolentino;
Adalberto; Pedro de Mezonzo.

11 M. Ss. Orlando; Roldán.

12 M. S. María.

13 X. S. Xoán Crisóstomo.
1898. Morre en Pontevedra o galeguista Ramón Martínez López.

14 V. S. Imelda.

15 S. **Nosa Señora das Dores.**
1851. Nace en Celanova o escritor Cúrros Enríquez.

16 D. S. Cibrán.

17 L. S. Roberto.

Cuarto
Crecente

18 M. S. Xosé de Cupertino.

19 M. S. Xenaro.

20 X. S. Amelia.

21 V. S. Mateu.

22 S. S. Mauricio.

23 D. Ss. Lino e Tegra.
1895. Nace en Lalín o aviador Xoaquín Loriga, o primeiro da aviación en Galicia.

24 L. Nosa Señora do Carme.

25 M. S. Aurelio.
1110. Afonso Raimúndez é proclamado rei de Galicia polo arcebispo Xelmírez.

Lúa Chea

26 M. Ss. Cosme e Damián.

27 X. S. Vicente de Paúl.

28 V. S. Wenceslao.

29 S. Ss. Miguel; Gabriel e Rafael.

30 D. S. Xerónimo.

Outubro

O TEMPO

A nebulosidade irá en aumento ata cubrirse totalmente o ceo. As nubes baixas poden dar lugar á presenza de chuvias de carácter feble no litoral e tamén no interior, o que traerá un ambiente de friaxe. O vento dará algunha zoupada aos viraventos. O sol será maino, e no decorrer do mes irá de máis a menos como anuncio da inverniá.

"Outono quente trae o demo no ventre"
"Outono chegar para cebar"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Dias de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2017)	19,5	9,9	15,0	13,6	166,6
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2017)	18,4	10,2	14,1	13,8	274,0
Lugo	Campus Lugo (2000-2017)	18,7	10,9	13,4	12,8	132,5
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2017)	19,0	12,4	15,8	12,0	112,9
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2017)	18,3	10,4	14,4	8,7	93,8
	Ourense-Ciencias (2005-2017)	21,3	11,0	16,1	10,4	114,0
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2017)	18,2	7,0	12,8	12,6	196,3
	Corón-V. de Arousa (2002-2017)	19,6	13,1	16,6	11,5	187,5

1 L. S. Tareixa do Neno Xesús.
1884. *O escritor Vicente Risco nace en Ourense.*

2 M. S. Anxos Custodios.
1881. *Nace en Viveiro o galeguista Antón Vilar Ponte.*

Cuarto Minguante

3 M. S. Xerardo.
1914. *Nace en Silleda Ramón De Valenzuela.*

4 X. S. Francisco de Asís.

5 V. Ss. Flor; Froilán.

6 S. S. Bruno.
1923. *Morre Andrés Martínez Salazar, transcribiu a Crónica Troyana.*

7 D. Nosa Señora do Rosario.

8 L. Nosa Señora de Begonia.
1676. *Fr. Benito Jerónimo Feijoo nace en Casdemiro (Pereiro de Aguiar).*

9 M. S. Dionisio.

Lúa Nova

10 M. S. Francisco de Borja.
1974. *Creación do Museo do Traxe Galego.*

11 X. S. Soidade.

12 V. Nosa Señora do Pilar.

13 S. S. Eduardo.

14 D. S. Calisto.

15 L. S. Tareixa de Ávila.
1702. *Entra na ría de Vigo a escuadra que transporta 108 millóns de pezas de ouro e prata, o famoso tesouro de Rande.*

16 M. S. Eduvixes.
1881. *O músico Marcial De Adalid morre na Coruña.*

Cuarto Crecente

17 M. S. Margarida Mª de Alacoque.

18 X. S. Lucas.

19 V. Ss. Paulo da Cruz; Renato.
1869. *Nace en Mondoñedo o escritor Noriega Varela.*

20 S. S. Irene.
1929. *O compositor Reveriano Soutullo estrea o pasodobre Pontearreas.*

21 D. S. Úrsula.
1886. *Nace o filósofo Xoán Vicente Viqueira.*

22 L. S. Sara.

23 M. S. Remixio.
1923. *Fundación do Seminario De Estudos Galegos.*

24 M. Ss. Antón Mª Claret; Paderna.

Lúa Chea

25 X. S. Olga.
1854. *Nace en Mondoñedo Manuel Leiras Pulpeiro.*

26 V. S. Darío.

27 S. S. Gustavo.

28 D. Ss. Simón; Xudas.

Cambio horario (atrasarase o reloxo 1h)

29 L. S. Narciso.
1977. *Inauguración do Museo Do Pobo Galego.*

30 M. S. Alonso.
1920. *Aparece o primeiro número en Ourense da revista "NÓS"*

31 M. S. Lucía.

Cuarto Minguante

O TEMPO

Vento do nordés que traerá intensa friaxe. Chuvias intermitentes con xeadas. Nebulosidade dabondo e chuvias descontinuas na montaña, o que determinará un ambiente invernal, onde non faltarán os refachos de vento. Por todo iso hai que apurar as sementeiros, porque de non facelo neste mes, non se debe sementar. A mediados do mes o vento do sur fará que a temperatura sexa máis levadeira, e aínda máis co veranciño de San Martiño, que acudirá puntual á súa cita.

*"Cando Santos remata, o inverno empeza"
"Polo San Martiño andan as nozes ao solño"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Dias de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2017)	15,4	6,5	11,3	13,0	143,9
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2017)	13,5	6,9	10,4	14,3	209,2
Lugo	Campus Lugo (2000-2017)	13,1	7,6	8,9	13,0	105,7
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2017)	15,4	9,2	12,6	13,3	138,9
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2017)	12,4	6,1	9,3	12,3	88,9
	Ourense-Ciencias (2005-2017)	15,6	7,2	10,3	12,4	98,9
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2017)	13,4	3,6	8,7	14,1	146,2
	Corón-V. de Arousa (2002-2017)	16,0	9,7	13,2	14,3	201,7

1 X. **Todos os Santos.**
1567. Nace en Baiona Diego Sarmiento De Acuña, Conde de Gondomar.
1849. Nace en Ourense o escritor Valentín Lamas Carvajal.

2 V. Todos os Fieis Defuntos.

3 S. S. Martiño de Porres.
1853. Sae á rúa o primeiro número de Faro De Vigo.

4 D. S. Carlos Borromeo.

5 L. S. Silvia.

6 M. S. Leonardo.

7 M. Ernesto.

Lúa Nova

8 X. S. Ninfa.

9 V. S. Teodoro.
1959. Nace en Cambados o escritor Ramón Cabanillas.

10 S. S. León Magno.

11 D. S. Martiño de Tours.

12 L. S. Cristián.

13 M. S. Diego.
2002. Afundimento do petroleiro Prestige fronte ás costas galegas.

14 M. S. Humberto.
1738. Nace en Noia o escultor Xosé Ferreiro.
1886. Nace en Ourense o investigador Florentino López Cuevillas.
1916. Sae á rúa o primeiro número da publicación galeguista "A Nosa Terra".

15 X. S. Alberte Magno.
1944. Créase en Montevideo o Consello De Galiza.

Cuarto
Crecente

16 V. Ss. Margarida; Xertrude.
1877. Nace en Ourense o músico Francisco Santalices.

17 S. S. Sabela de Hungría.
1918. 1ª Asemblea en Lugo das Irmandades Da Fala.

18 D. S. Elsa.

19 L. Ss. André; Avelino.

20 M. S. Edmundo.

21 M. S. Presentación da Virxe.

22 X. Ss. Cecidia; Xoán de Pontevedra.

23 V. S. Clemente.
1879. Reunión de creación do Centro Galego Na Habana.

Lúa Chea

24 S. S. Flora.

25 D. S. Catarina Labouré.

26 L. S. Delfina.

27 M. Ss. Virxilio; Facundo; Primitivo.

28 M. S. Branca.

29 X. S. Saturnino.

30 V. S. André.
1232. Consagración da Catedral De Tui.
1833. As sete Provincias Galegas do antigo reino de Galicia pasan a ser as catro actuais.

Cuarto
Minguante

O TEMPO

Neste mes haberá variedade de nubes. O vento non soprará con forza a principios de mes; por contra a finais será un tanto revoltoso acompañado dalgunha chuvia. O sol, aínda que dun xeito deleivado, estará presente. Na cima dos montes as nevadas faranse sentir o mesmo ca nos vales. O sol tentará lucir; porén non debemos esquecer que estamos no inverno, polo que a friaxe, o xeo e a neve nos acompañarán na maioría dos días.

"Nadal sen porco non veñan moitos"
"Nadal mollado xaneiro xeado"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2017)	13,9	4,9	9,0	12,8	134,7
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2017)	12,8	5,3	8,3	16,3	261,1
Lugo	Campus Lugo (2000-2017)	10,9	5,3	5,6	12,2	101,5
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2017)	14,0	7,4	10,6	10,7	92,7
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2017)	10,6	4,2	7,1	10,6	79,5
	Ourense-Ciencias (2005-2017)	11,7	4,5	8,3	9,8	80,4
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2017)	17,6	1,9	6,4	13,6	144,8
	Corón-V. de Arousa (2002-2017)	14,3	8,2	11,2	13,4	152,5

1 S. S. Florencia.
1979. *O escritor Eduardo Blanco Amor morre en Vigo.*

2 D. **Primeiro Domingo do Adviento.**
S. Viviana.

3 L. S. Francisco Xabier.

4 M. Ss. Xoán Damaceno; Bárbara.
1967. *Fundación de Edicións Do Castro.*

5 M. S. Ada.

6 X. S. Nicolás.
1931. *Fundación en Pontevedra do Partido Galeguista.*

7 V. S. Ambrosio.

Lúa Nova

8 S. Inmaculada Concepción.

9 D. S. Jéssica.
1617. *Cangas foi saqueada polos turcos.*

10 L. Nosa Señora de Loreto. S. Eulalia.

11 M. S. Dámaso.

12 M. Nosa Señora de Guadalupe.
1925. *O Pazo de Castrelos é doado a Vigo por Quiñones de León.*

13 X. S. Lucía.

14 V. S. Xoán da Cruz.
1895. *Nace en Betanzos o músico José Rodríguez Arriola.*

15 S. S. Reinaldo.

Cuarto
Crecente

16 D. S. Alicia.
1811. *Nace en Pontevedra o escritor Xoán Manuel Pintos.*
1884. *Nace en Vilanova de Arousa o escritor Julio Camba.*

17 L. S. Lázaro.
1900. *Nace en Laxe o investigador e xeólogo Isidro Parga Pondal.*
1932. *Redacción do 1º Estatuto de Galicia.*

18 M. S. Sonia.
1895. *Nace en Lugo o escritor Luís Pimentel.*

19 M. S. Urbano.
1981. *Constitución do Parlamento De Galicia.*

20 X. Ss. Abrahán; Isaac; Xacobe.
1907. *O Himno Galego estréase no Gran Teatro da Habana.*

21 V. Ss. Pedro Canisio; Aldara.
1121. *Entrega de Dona Urraca a Xelmírez das Torres do Oeste.*
1980. *Referendo do Estatuto De Autonomía.*

22 S. S. Fabiola.
1884. *Nace en Ourense o escritor Antón Losada Diéguez.*
1896. *Primeira proba da luz eléctrica en Vigo.*
1911. *Nace en Mondoñedo Álvaro Cunqueiro.*

23 D. S. Victoria.
1973. *Morre en Vigo o pintor Urbano Lugrís.*

24 L. S. Adela.

25 M. **Natividade do Noso Señor.**
Noel; Noelia.

26 M. S. Estevo.

27 X. S. Xoán.

28 V. S. Santos Inocentes.

29 S. Ss. Tomé Becket; David.

Cuarto
Minguante

30 D. S. Roxelio.

31 L. S. Silvestre; Fránquila.

Ampligo[®] 150ZC

¿quiere o control?

Ampligo[®] 150ZC

syngenta.

dobre eficacia en acción
para o control de lepidópteros no millo

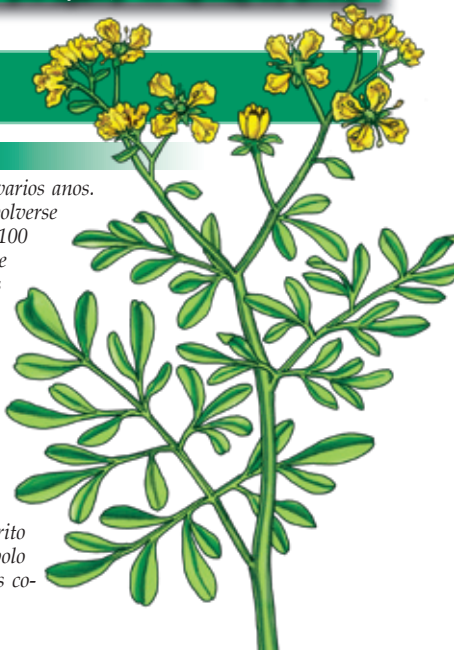
Guieiro de herbas medicinais

Ruda *Ruda graveolens* L.
Cast. Ruda.

Descrición

Arbusto moi ramificado que pode vivir varios anos. Debido a esta lonxevidade o talo pode volverse leñoso. Alcanza alturas de entre 70 a 100 cm. As follas semiperennes, de cor verde glauca, son alternas compostas por varios segmentos, dos cales os laterais son alargados e o terminal ovalado ou esbrancuxado, de consistencia algo carnosa. As flores, forman ramalletes e teñen entre catro e cinco pétalos, dunha cor anarela viva. O froito é unha especie de cápsula con cinco lóbulos. A planta enteira ten un aroma característico difícil de confundir con outros.

A ruda é unha planta de alimento favorito para as diferentes especies de bolboretas, polo que é habitual ver espectaculares eirugas comendo das súas follas.

Propiedades e indicacións

Un té ou infusión son beneficiosos para acougar os nervios. Aumenta o apetito en situacións de inapetencia, serve para aliviar as dores das artrites e utilízase como un bo remedio para aliviar a conxestión de peito. Ás veces usouse como desencadeante da menstruación, aínda que en baixas doses pode regulala.

Preparación e emprego

A *Ruda graveolens* pódese utilizar fresca ou seca. Habitualmente emprégase en forma de té e tamén se prepara en aceites aromatizados para distintos usos.

Os preparados homeopáticos están dispoñibles para tratar a artrite e dor nas articulacións. As mulleres que están embarazadas, ou cren que poden estar embarazadas, non deben usar ruda de ningún xeito. A súa historia como un emenagogo suxire que pode inducir o aborto involuntario.

O mollo da planta fresca é un irritante cando se lle aplica á pel nunha área concentrada. As persoas con pel sensible deben evitar a aplicación tópica.

Malva *Malva neglecta* L. Cast. Malva.

Descrición

É unha planta perenne herbácea ou algo leñosa na base, de ata 2 m de altura. Xeralmente posúe hábito erecto, con ramificacións. O talo pode ser glabro a pubescente. As follas son palmatífidias, alternas e pecioladas.

Florece na primavera ata mediados de verán, producindo inflorescencia en forma de acios helicoidais; as flores son hermafroditas, miden entre 2 e 6 cm de diámetro, con pétalos púrpuras ou rosas, con veas máis escuras. O periantio é pentámero, con cálculo de 3 pezas soldadas na súa base. As flores péchanse á noite e cando hai mal tempo para protexer o pole. A polinización é esencialmente entomógama, aínda que son capaces de autopolinizarse.

O froito é unha cápsula (esquizocarpo) composto por varios mericarpos de forma de ril, de cor parda e con costelas laterais sinuadas en abanico radial.

Propiedades e indicacións

Para combater a tose producida polos arrefriados, aspeza extrema e diarreas suaves.

Serve de paliativo para as inflamacións das enxivas, da boca e da garganta.

Utilízase como expectorante, emoliente e febrífugo no tratamento de inflamacións internas, irritacións dos condutos do aire, infeccións do tracto respiratorio superior con forte secreción mucosa, bronquite e tonsilite.

A malva, mesturada a partes iguais con primula, proporciona un expectorante estupendo e o té antiinflamatorio pode utilizarse para a tose dos nenos.

Preparación e emprego

A herba e a súa raíz, cocida con fiúncho e sementes de anís e tomada con viño, aplaca as dores de vexiga e as intestinais, e abranda as defecacións moi duras.

A asma, a tose, a tose ferina e as inflamacións de garganta tratábanse cos vapores quentes que desprende a infusión de malva, sabugueiro, flores de macela, follas de casia e sales amoniacaais como conservante. Os baños de vapor de malva utilizábanse tamén no tratamento de afecións de oído.

Estripeiro *Crateagus monogyna* Jacq. Cast. Majuelo; espinu albar.

Descrición

É unha árbore de folla caduca, de catro a seis metros de altura, con ramas espiñentas; follas lampas e serradas, caducas; flores brancas, olorosas e en corimbo, e froito ovoide, revestido de pel tenra e avermellada que encerra unha polpa doce e unha única semente, de aí o seu nome, aparecendo raras veces dúas.

Propiedades e indicacións

O estripeiro foi usado durante séculos para frear as arritmias e regular a actividade do corazón. Pero tamén conta con principios activos que poderían facilitar a lipólise e, por tanto, a perda de peso.

Pola súa actividade positiva na metabolización da graxa, os froitos do estripeiro recoméndanse como complemento dunha dieta equilibrada.

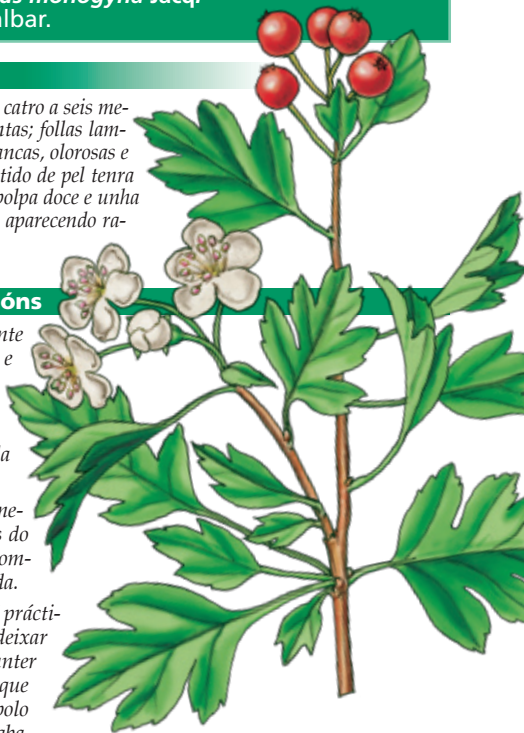
Estes froitos tamén resultan moi prácticos para as persoas que tentan deixar de fumar, xa que lles axuda a manter o seu peso baixo control á vez que modera a ansiedade provocada polo proceso do deshabitación ao tabaquismo.

Preparación e emprego

Ademais diso, as súas bagas son comestibles, aínda que o seu sabor fariñento e a súa escasa polpa non as colocan entre as máis exquisitas; con todo, son ricas en vitaminas. As follas tenras teñen un lixeiro sabor a nozes e pódense engadir a ensaladas. As follas tamén se poden empregar como un substituto do té; e as sementes tostadas, do café.

O estripeiro non debe combinarse con outros medicamentos para o corazón ou outros produtos naturais que actúan sobre o músculo cardíaco.

O seu uso resulta contraindicado durante o embarazo e a lactación, así como en bebés e nenos pequenos.

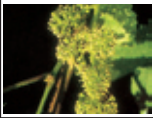

Guía de Tratamientos

ESTADOS	NO INVERNO	Ô GROMAR	GROMOS DE 10 - 30 cm.	ACIOS Á VISTA
PRAGAS E ENFERMEDADES				
MILDEU	ZZ CUPROCOL A dose máxima autorizada		RIDOMIL GOLD MZ PEPITE 250 g/hl	RIDOMIL GOLD MZ PEPITE 250 g/hl ou PERGADO F 200-250 g/hl
OÍDIO		THIOVIT-JET 500 g/hl	THIOVIT-JET 500 g/hl	THIOVIT-JET 500 g/hl ATEMI 10 20 g/hl ou TOPAS 200 20 ml/hl
PODRE DA UVA				
VERMES DA UVA				
NUTRICIÓN E REGULACIÓN				

No caso de ataques de "Acariosis" ou "Araña Vermella", aplicar VERTIMEC (75 ml/hl).

Viñedos Galegos

COMENZO DA ESFARNA	REMATE DA ESFARNA	GRAN DE ERVELLA	NA PINTA	3 SEMANAS ANTES DA VENDIMIA
				
¹ Ampexio[®] 0,5 kg/ha		COBRE SÚPER PLUS 400 g/hl	COBRE SÚPER PLUS 400 g/hl ou ZZ CUPROCOL 250 ml/hl	ZZ CUPROCOL 250 ml/hl ou COBRE SÚPER PLUS 400 g/hl
PERGADO F 200-250 g/hl	COBRE SÚPER PLUS 400 g/hl			
QUADRIS MAX 2 l/ha (200 ml/hl) ^(*)	Dynali[®] 50-65 ml/hl		TOPAS 200 20 ml/hl ou ATEMI 10 20 g/hl	
TOPAS 200 20 ml/hl	TOPAS 200 20 ml/hl	TOPAS 200 20 ml/hl		
		SWITCH 100 g/hl	SWITCH 100 g/hl	SWITCH 100 g/hl
KARATE ZEON+ 1,5CS 65-130 ml/hl	AFFIRM 1-1,5 kg/ha (100-150 g/hl)		AFFIRM 1-1,5 kg/ha (100-150 g/hl)	
	ISABIÓN 200-300 ml/hl ABOFOL 100-300 g/hl	ISABIÓN 200-300 ml/hl ABOFOL 100-300 g/hl		

(*) Considérase un gasto de 1.000 l de auga por ha. ¹ Produto en fase de rexistro

Cobre Súper[®] Plus

Sulfato preventivo e curativo axeitado
para os viñedos de Galicia

O sulfato anti-mildeu para:

- Viñedos
- Patacas
- Tomateiras

 Cobre Súper[®]
Plus

syngenta.

© 2017 Syngenta. Todos os dereitos reservados.
™ y ® son marcas comerciais do Grupo Syngenta.
Use os produtos fitosanitarios de maneira segura.
Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto
antes de usalo.

É o novo fungicida para o control do mildio da vide que complementa o programa de tratamentos que actualmente é o referente no control das enfermidades da viña.

***Ampexio**[®] é un formulado a base de dúas materias activas con alta eficacia no control do mildio da vide: a Mandipropamida e a Zoosamida. O sinerxismo mostrado por ambas as materias activas demostrou ser unha ferramenta esencial para o control da enfermidade entre o comezo da floración e o gran de tamaño chícharo.

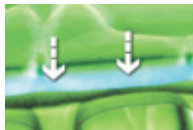
Propiedades da Mandipropamida

A Mandipropamida é unha materia moi eficaz sobre a xerminación das zoosporas e os esporanxios, inhibindo rapidamente o crecemento do fungo. A súa acción é máis eficaz en aplicacións preventivas fronte ás enfermidades que se pretende controlar. Inhibe tamén o crecemento do micelio e a formación de haustorios durante a fase de incubación da enfermidade.

A Mandipropamida, grazas ás súas peculiares características físico-químicas, posúe unha dobre actividade coñecida como:

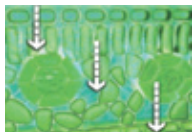
LOK

Actividade de contacto duradeira

Unha vez que chega á superficie da vexetación, a Mandipropamida adhírese inmediatamente e con tenacidade ás capas cerosas da planta presentes na superficie dos órganos que se tratan, o que proporciona unha marcada acción preventiva durante un prolongado período de tempo. Presenta unha gran resistencia ao lavado pola choiva despois de que secasen as gotiñas da pulverización e resiste tamén as choivas intensas que poidan darse entre aplicacións.

FLO

Actividade no interior da planta e translaminar

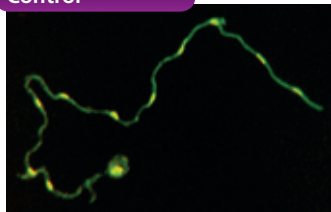
Unha cantidade da Mandipropamida penetra e redistribúese cara ao interior dos tecidos vexetais, alcanzando a parte oposta da superficie foliar tratada. Esta fracción da substancia activa é suficiente para ter unha actividade curativa nas infeccións desde o seu inicio.

Propiedades da Zoxamida

A Zoxamida é un anti-mildio específico, con modo de acción único, que tras a súa aplicación sobre as superficies vexetais actúa moi rapidamente ao entrar en contacto coas células dos fungos. Exerce a súa acción desde o inicio da xerminación impedindo as primeiras divisións celulares, coa detención da actividade de crecemento e, polo tanto, a elongación do tubo xerminativo.

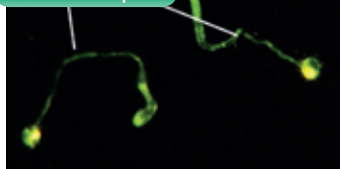
Grazas á persistencia da Zoxamida, unha vez adherida ás ceras vexetais presenta actividade residual. Isto fai que sexa unha substancia inhibidora das esporas que intentan xerminar durante o período que o fungicida está presente, impedindo a penetración do fungo no interior dos tecidos. A Zoxamida actúa como un fungicida preventivo de contacto con redistribución principalmente nos lípidos da superficie vexetal, con propiedades residuais e moi boa acción fungicida sobre os oomicetos.

Control

Tratado (0,5 ppm)

Oomiceto colapsado

Prevenición de resistencias

Con ***Ampexio®**, formulado con dous ingredientes activos con baixo a medio risco de xerar resistencias individualmente, temos unha baixa probabilidade de desenvolvemento de resistencias para Plasmopara viticola.

O manexo da resistencia é o obxectivo primordial en calquera control de enfermidades. Elaborar un programa e incorporar os produtos adecuados na mestura de tratamentos é imprescindible para lograr a nosa meta.

As mesturas pódense deseñar para atrasar o inicio da resistencia a calquera fungicida ou, no caso de aparecer resistencia, para paliar os seus efectos. O resultado é prolongar a vida activa dun fungicida en beneficio do produtor.

* Produto en fase de rexistro

Efectos sobre a maduración, fermentación e calidade dos viños

***Ampexio**[®] é un excelente produto fitosanitario contra *Plasmopara viticola*. Actúa sobre o mildio en folla e prevén a infección dos acios. Polo tanto, permite preservar a calidade das uvas protexéndolas da degradación asociada con *Plasmopara viticola*. Non se observaron síntomas negativos sobre a uva pola aplicación do produto durante os ensaios. Así mesmo fixéronse ensaios de vinificación en diversas variedades sen efectos negativos sobre a uva, sempre que se sigan as recomendacións da etiqueta.

Estudios de Vinificación

País	Variedad	País	Variedad
Francia	Negrette	Italia	Chardonnay
Francia	Cot	Italia	Dolcetto
Francia	Charellais	Italia	Rondinella
Francia	Prima	Italia	Corvina

Aplicacións, doses e recomendacións autorizadas de uso de *Ampexio[®]

País	Cultivos	Enfermedades	Dose	Volumen de caldo
España	Vide	Mildio (<i>Plasmopara viticola</i>)	0,5 l/ha	150 - 1.000 l/ha

Intervalo de aplicación	Nº Máximo de aplicaciónes por ano	Plazo de seguridade	LMRs MDPM (mg/kg)	LMRs ZXM (mg/kg)
8 días	3	21 días	0,01	0,1

* Produto en fase de rexistro

Outros males da viña

ÁCAROS

Case sempre se encontran nas follas. Son de tamaño moi pequeno, visible con lupa. Poden causar danos importantes á viña, producindo a caída prematura das follas e dificultando a maduración do gran con diminución do grao alcohólico, así coma o bo agostamento dos baceiros.

Debe tratarse ao comezo dos primeiros síntomas ou de forma preventiva cun produto como VERTIMEC (75 ml/hl), mollando homoxeneamente toda a follaxe.

PODRE DA UVA

Este mal ataca sempre as mellores castes do país e tamén a todas aquelas de acio pecho.

- O primeiro tratamento farase ó remata-la "Purga" con QUADRI MAX contra mildeu.
- Os outros tratamentos faranse con SWITCH antes do peche do acio e durante o pintor. Prazo de seguridade 21 días. Pode mesturarse cos produtos anti-mildeu. Dose 100-150 g/hl.

VERME DA UVA

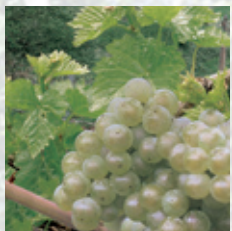
É un verme que no primeiro come as flores do acio e fai unhas teñas como se fose unha araña; máis tarde fura as uvas e podrecen por esta causa. Esta praga tópase en case que todas as viñas, uns anos máis que outros. Combátase botando KARATE ZEON + 65-130 ml/hl. Tamén se pode aplicar AFFIRM a 1-1,5 kg/ha antes das postas, cando empeza a aparición de bolboretas.

BLACK-ROT OU PODREMIA NEGRA

Esta enfermidade ataca con virulencia a follas, baceiros e acios da vide. Produce manchas de cor vermella ladrillo e cóbrese nos seu interior de pequenas pústulas negras circulares. En acios produce a desecación e engurrado dos grans.

Tratar con DYNALI 50-60 ml/hl.

REFORZAMENTO DAS CEPAS

Os nosos viñedos son moi pouco fertilizados, por iso vanlle moi ben os tramentos cun "fertilizante foliar".

Deben facerse tres ou catro aplicacións durante a época de máis medrío das gromadas e uvas.

Aplicar ISABIÓN a 300 ml/hl ou ABOFOL a 100-150 g/hl.

Este fertilizante pode mesturarse no momento do tratamento cos produtos indicados contra o Mildeu.

A partir do pintor aplicacións con STIMUFOL K 300 g/hl favorecen a maduración da uva.

MALAS HERBAS

Para combater-las malas herbas entre as cepas en calquera época do ano, pode botarse o herbicida REGLONE a dose de 500-750 ml/hl. Os mellores resultados acádanse durante os meses de menos sol e máis humidade (dende Outono a Maio).

O REGLONE pode botarse cantas veces veñan as herbas e non dana as raíces nin os talos.

Tamén pode botarse TOUCHDOWN PREMIUM á dose de 500 a 800 ml/hl, tendo coidado de non mollar as partes verdes da viña; este dura máis que REGLONE.

Se o que se precisa é un desherbado duradeiro, botarase TERAFIT, herbicida de pre e postemerxencia contra malas herbas anuais de folla estreita e ancha.

Consellos

para os coidados da viña

CANDO PLANTES CEPAS, procura un patrón axeitado á túa terra: nas terras soltas e secas de ladeira precisa plantas con patrón de raíz profunda; nas terras frescas de ribeira, a clase de patrón ten que ser de raíz máis superficial. Tamén é importante que a afinidade da caste de cepa a enxertar con patrón sexa boa. Antes de mercar os patróns ou cepas enxertadas, convén asesorarse nas Oficinas Agrarias Comarcais ou na Estación de Viticultura e Enoloxía de Galicia.

GALICIA, POLA SÚA CLIMATOLOXÍA, é un país endémico de enfermidades de fungos, especialmente "Mildeu". Os tratamentos de inverno contribúen a unha sanidade mellor das cepas. Tratamentos indicados son: ZZ CUPROCOL á caída da folla (outubro); e un segundo tratamento de ZZ CUPROCOL despois da poda (febreiro-marzo).

OS LABORES FONDOS DA VIÑA deben facerse sempre na plena parada invernal, sempre antes da movida do zume.

O RISCO DE XEADAS AUMENTA nas viña con herba. No mes de abril, en que hai risco de xeadas tardías, as cepas deben ter un solo limpo de herbas. Unha aplicación de REGLONE nese mes é moi recomendable. É posible facer a aplicación con TOUCHDOWN PREMIUM, tendo en conta non mollar nin pámpanos, nin gromos nin follas.

COMEZA A SULFATAR cando vexas que hai risco; non esperes a cando sulfate o veciño ou a que cho diga alguén de fóra da túa bisbarra; as viñas de cada terra e de cada caste teñen riscos distintos; a túa experiencia de anos anteriores é a que máis vale.

NON SACHES A VIÑA CANDO está próxima a "purga" ou "esfarna", pois un pequeno dano nas finas raíces da superficie pode ser motivo de caída de flor.

OS PRIMEIROS TRATAMENTOS ata inicio de floración con RIDOMIL GOLD COMBI PEPITE. E ata o grao de ervella é axeitado facelos con AMPEXIO*, PERGADO ou QUADRIS MAX; este sulfato combate el só "Mildeu", "Oídio", ademais é dos indicados nos programas de "Loita Integrada".

SE O TEMPO TEN RISCO nunca esperes máis de 12 días dun tratamento a outro, e se chove procura un escampo para tratar, pois un tratamento nestes días pode ser a salvación da colleita.

DEPOIS DA UVA "GRAN DE ERVELLA" son axeitados os tratamentos con produtos equilibrados en Cobre. ZZ COBRE SÚPER PLUS está especialmente indicado nos viñedos de Galicia pola súa acción funxida triple e polo seu contido en Magnesio, do que teñen carencia case que todos os nosos viñedos.

ÓS TRATAMENTOS CON ZZ COBRE SÚPER PLUS debe mesturárselle TOPAS, DYNALI ou THIOVIT JET para combater ó mesmo tempo "Mildeu" e "Oídio".

NON ESFOLLES A VIÑA MOI CEDO nin máis da conta: esfoliar moi cedo coas uvas medrando pode facer que o sol lles produza danos; quitarlle moitas follas adultas pode mermar a formación de azucres na uva.

NON VENDIMES UVA MOLLADA e quíttalle o "Podre" se o ten.

* Produto en fase de rexistro

Carial[®] Flex

O funxicida mais versátil

Carial[®] Top

O funxicida que vale por dous

Ridomil[®] Gold

MZ Pepite

A tecnoloxía que marca a diferenza

syngenta[®]

A combinación perfecta para
o tratamento antimildeu das patacas

Tratamentos

Das Froiteiras de Carabuña

(Pavieiras, melocotoeiros, ameixeiras e outros)

Por cada 100 litros de auga

TRATAMENTO INVERNO

ZZ-CUPROCOL (200 ml/hl)

LEPRA-CRIBADO

SCORE (30 ml/hl)

OÍDIO

TOPAS 200 (20 ml/hl)

ou SCORE (30 ml/hl)

MONILIA

SWITCH (100 ml/hl)

PULGÓNS

ACTARA (10 g/hl)

EVURE (25-50 ml/hl)

ÁCAROS

VERTIMEC (75 ml/hl)

OUTROS INSECTOS

(Anarria, mosca da froita, cirugas minadoras, carpocapsa, pulgóns, etc.):

KARATE ZEON + (65-130 ml/hl)

FERTILIZACIÓN FOLIAR

ISABIÓN (300 cc/hl)

ABOFOL (100 g/hl)

CLOROSE FÉRRICA

SEQUESTRENE G-100 (50-100 g/árbore)

Tratamentos a fazer

Por cada 100 litros de água

TRATAMENTO INVERNO

ZZ-CUPROCOL (200 ml/hl)

MOTEADO

SCORE (15 ml/hl)

OÍDIO E FUNGOS

TOPAS 200 (20 ml/hl)

PULGÕES

ACTARA (Maceira 20 g/hl)

EVURE (25-50 ml/hl)

VERMES OU CARDOCAPSA

KARATE ZEON + (65-130 ml/hl)

PSILA OU MIELETA

VERTIMEC (80-100 ml/hl)

EVURE (25-50 ml/hl)

nas Maceiras e Pereiras

Por cada 100 litros de auga

ÁCAROS

VERTIMEC (80-100 ml/hl)

OUTROS INSECTOS

(minadores, tigre da pereira, piolho de San José, etc.):

KARATE ZEON + (65-130 ml/hl)

ou

INSEGAR (60 g/hl)

FERTILIZADOR FOLIAR

ISABIÓN (300 cc/hl)

ABOFOL (150 g/hl)

CLOROSE FÉRRICA

SEQUESTRENE G-100

(50-100 g/árbore) conforme porte.

Tratamentos de Invernadoiros e hortas

PROBLEMAS	TRATAMENTOS
VERMES da terra	FORCE 1,5 g (5 kg/ha); mesturado coa terra.
MILDEU (Tomates e outros)	CARIAL TOP (60-300 ml/hl) ou FOLIO GOLD SC (200-250 ml/hl) ou ORTIVA (80ml/hl) ou ZZ-COBRE SÚPER PLUS (400 g/hl). ZZ-CUPROCOL, cando os froitos estean xa a madurar (150-200 ml/hl).
BOTRITE (Calquera cultivo)	SWITCH (morango, tomate, berenxena, leituga e xudía verde) 100 g/hl.
PULGÓNS (Calquera cultivo)	EVURE (25-50 ml/hl) ou ACTARA (20 g/hl).
MOSCA BRANCA	ACTARA (20-30 g/hl) ou EVURE (25-50 ml/hl).

PROBLEMAS	TRATAMENTOS
HERBAS	REGLONE, dirixindo a pulverización entre os corredores e as plantas (600 ml/hl).
CULTIVOS CATIVOS	ISABIÓN (250 ml/hl) aplicar varias mans. Pode mesturarse cos funxicidas.
FUNGOS, en Caraveis, Rosas e outros cultivos	SCORE (30-50 ml/hl).
OÍDIO	THIOVIT-JET (400-600 g/hl) ou ATEMI 10 (20 g/hl) ou TOPAS 200 (20 ml/hl).
VERMES que comen froitos, flores, follas ou talos	KARATE ZEON + (65-130 ml/hl) ou AFFIRM (150 g/hl) ou COSTAR (30-50 g/hl) ou EVURE (25-50 ml/hl).
ARAÑA VERMELLA	VERTIMEC (50-100 ml/hl).

NOTA: non mesturar Isabión con Cobre Súper Plus nin ZZ-Cuprocol.

Tratamentos

Sementeira

Xerminación

Desenvolvimento das follas

Formación de brotes laterais

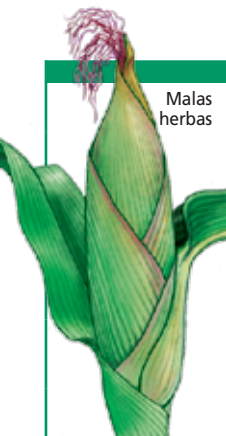

Crecemento lonxitudinal (brotes principais)

Pragas	Sementeira	Xerminación	Desenvolvimento das follas	Formación de brotes laterais	Crecemento lonxitudinal (brotes principais)
Mildeu (Mera)			Ridomil Gold MZ Pepite (200 g/hl ou 2,5 kg/ha)		
			Carial Flex (60 g/hl ou 0,6 kg/ha)		
			Cobre Súper Plus (400 g/hl)		
Ternaria					
Insecto do chan	Force 1,5 G (3-5 kg/ha)				
Eirugas	Karate Zeon + (65-130 ml/hl)				
Escaravello	Cruiser 350 FS (21,4 ml/100 kg pataca)			Actara 25 WG (100 g/ha)	
Pulgón	Cruiser 350 FS (21,4 ml/100 kg pataca)			Actara 25 WG (100 g/ha) ou Euvre (25-50 ml/hl)	
Malas herbas	Dual Gold (0,5-1,5 l/ha) Auros (4 l/ha) Touchdown Premium (3-6 l/ha)				
Desecantes					
Fertilizantes			Abofol (100 g/hl)		
Bioestimulantes					

Tratamentos do millo e outros cereais

Millo

	TRATAMENTOS	OBSERVACIÓNS
Malas herbas	Lumax (4 l/ha)	Para herbas gramíneas e de folla ancha antes da nacemento do millo.
	Camix (3,75 l/ha)	Para herbas gramíneas e de folla ancha antes o pouco despois da nacemento do millo. Aplicar ata 4-8 follas do millo.
	Primextra Líquido Gold (4 l/ha)	Para herbas gramíneas e de folla ancha antes da nacemento do millo.
	Callisto (0,75-1,5 l/ha)	Aplicase 1,5 l/ha para control da xuncia. Controla ademais as herbas de folla ancha e dixitaria (pata de galiña).
	Elumis (1-2 l/ha)	Aplicar para controlar herbas gramíneas e folla ancha despois de nacidas. Aplicar con o millo 3-8 follas.
	Casper (400 g/ha)	Aplicar para controlar herbas de folla ancha despois de nacidas. Aplicar con o millo 3-8 follas.
Pulgóns e eirugas	Karate Zeon + (0,065 - 0,130 l/ha)	Aplicar ó inicio do ataque.
	Ampligo 150 ZC (0,3 l/ha)	Aplicar ó inicio do ataque.
Insectos chan (verme arame, vermes brancos, etc).	Force 1,5 G (3-5 kg/ha)	Aplicar localizado na liña de sementeira.

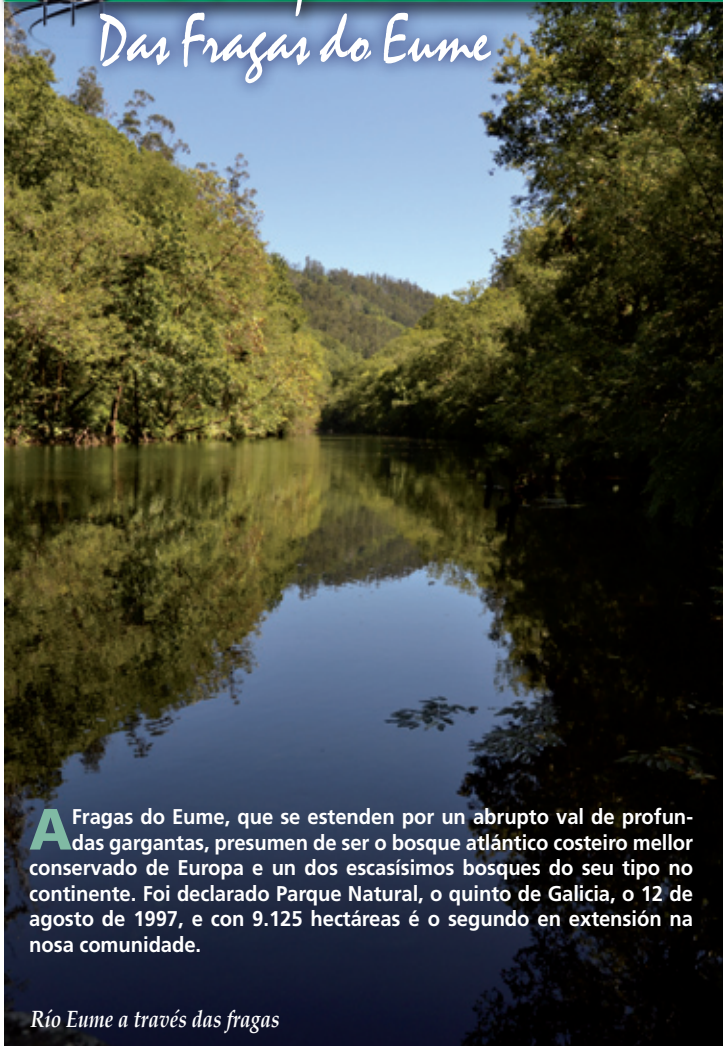
Cereais de inverno (Trigo e Cebada)

	TRATAMENTOS	OBSERVACIÓNS
Malas herbas	Auros Plus (3,5 l/ha + 40 g/ha)	Controla xoio e herbas folla ancha. Aplicar desde a sementeira ata herbas en 2 follas.
	Topik Evo (250 ml/ha - 150 g/ha). Aplicar non máis de 300-400 l agua.	Controla aveia e xoio nacidos en trigo en herbas de folla ancha. Aplicar en pleno afillamento.
	Axial Pro (0,75-0,9 l/ha). Aplicar con non máis de 300-400 l agua.	Para controlar aveia e xoio en trigo e cebada, cando están nacidas. Aplicar pleno afillamento.
	Serrate (250 g/ha).	Só en Trigo, centeo e triticale. Controla bromo, xoio, aveia e outras herbas de folla ancha.
Tratamentos funxicidas en vexetación.	Amistar Pack (Consultar dose)	Aplicar a partir da folla bandeira.

O Parque Natural Das Fragas do Eume

A Fragas do Eume, que se estenden por un abrupto val de profundas gargantas, presumen de ser o bosque atlántico costeiro mellor conservado de Europa e un dos escasísimos bosques do seu tipo no continente. Foi declarado Parque Natural, o quinto de Galicia, o 12 de agosto de 1997, e con 9.125 hectáreas é o segundo en extensión na nosa comunidade.

Río Eume a través das fragas

Descrición

Encaixadas no canón do río Eume, as Fragas do Eume constitúen un dos tesouros botánicos de Galicia e da península ibérica, xa que alberga algunhas especies de feitos case exclusivas, sobreviventes dos que dominaban hai millóns de anos o clima mediterráneo e que unicamente se poden atopar en moi contados enclaves da nosa xeografía. Trátase dun bosque mesturado de carballos, castiñeiros,

abeleiras, freixos, bidueiros, érbedos... onde as ramas dificultan o paso da luz e do vento e manteñen así unha humidade e unha temperatura case constante no chan, creando as condicións idóneas para a presenza de multitude de pequenos invertebrados de enorme valor ecolóxico.

O paso do ser humano polo bosque de frondosas ao longo da historia evidénciase nos restos que están repartidos polo parque: varios túmulos e castros, os mosteiros de San Xoán de Caaveiro e Santa María de Monfero, ou a Torre dos Andrade.

Clima, relevo e solos

O discorrer do Eume en dirección xeral leste-oeste formou un val en "V", especialmente non seu tramo inferior, que propicia unhas ladeiras bastante abruptas con desniveis de ata 400 m. As alturas do parque varían desde practicamente o nivel do mar (ás portas do parque o río atópase afectado pola marea) ata os 710 m nos cumios orientais que limitan administrativamente o parque -e a provincia coruñesa- coa provincia de Lugo.

Ao longo do percorrido, o río Eume vai atravesando distintos materiais xeolóxicos: unha ampla banda de granitos no tramo inferior, máis cara ao leste unha banda de ortogneis e logo unha zona de xistos do período Cámbrico. Intercalados nestes, atópanse outros materiais como cuarcita, pedra de gra, filitas e mesmo o chamado "ollo de sapo". Á parte do tipo de material xeolóxico, un elemento que condiciona moito a formación dos solos é a forte pendente das ladeiras. Isto produce un permanente factor de inestabilidade, máis marcado nas zonas de xistos ca nas graníticas.

Con todo iso, podemos falar de extensións importantes con solos profundos e húmidos grazas á abundante cobertura boscosa que se mantivo secularmente.

*O conxunto de maior
interese neste parque
son os feitos*

As condicións climáticas que afectan ao parque pódense resumir no pouco contraste entre as temperaturas extremas: nin o verán é demasiado cálido nin o inverno é demasiado frío. Isto, combinado coa ausencia de xeadas, propicia unhas condicións especialmente favorables para algunhas especies vexetais nos sectores do tramo inferior do val do Eume.

En canto á pluviosidade, pódense ofrecer valores concretos de rexistros de precipitación que van desde os 1.200 l/m²/ano na ría de Pontedeume ata os máis de 1.700 l/m²/ano que se poden recoller nas partes central e oriental do val eumés.

Vexetación

O termo xenérico de “fragas” refírese tanto aos **bosques** mixtos de carballos como aos diferentes sistemas forestais de ameneiros, salgueiros e freixos que poboan as marxes dos ríos. En total máis de 3.500 ha. Unha cobertura similar teñen as áreas de matogueiras e pasteiro. A existencia de certas peculiaridades e rarezas da flora valéronlle a estas fragas fama botánica internacional. O carballo é a especie dominante nas Fragas do Eume. Convive con abeleiras, freixos, pradairos, estripeiros e, en zonas baixas e abrigadas, loureiros e érbedos.

Outras especies presentes nestes bosques, algunhas delas pouco frecuentes na Galicia costeira, son o acivro, o carballo negral ou rebolo, o olmo de montaña (aquí chamado lamigueiro), a cerdeira brava, a pereira silvestre e a maceira brava.

Localmente son abundantes, e mesmo dominantes, o castiñeiro e o bidueiro, este último especialmente numeroso no contorno do encoro.

Os bosques de ribeira flanquean unha gran parte dos leitos fluviais e, pola súa extensión, naturalidade e estado de conservación, constitúen unha das mellores mostras deste tipo de formacións forestais en Galicia. Abundan os ameneiros, cos que se mesturan salgueiros, freixos, abeleiras e pradairos, entre outros.

O catálogo provisional de **fungos** é moi extenso, con 163 especies, moitas delas raras en Galicia. Os que máis chaman a atención nas Fragas son os que se alimentan da madeira. Outros instálanse directamente no solo ou en gretas. Case a metade dos musgos galegos están presentes na zona, xa que atopamos máis de 220 especies. A flora de liques é igualmente excepcional, e foron catalogadas 243 especies, das cales 24 son raras ou descoñecidas no resto de España e 3 son novas para Europa.

Pero, centrándonos nas plantas vasculares, o conxunto de maior interese neste parque son os **feitos**. O catálogo dos feitos coñecidos neste parque acada as 28 especies, entre as que destaca o grupo coñecido como os relictos macaronésicos: son un colectivo florístico representante dunha flora subtropical que debeu cubrir tamén Galicia durante o período Terciario (hai 65 millóns de anos), cunhas condicións climáticas máis cálidas e húmidas ca as actuais, pero que foi varrida polas glaciacións posteriores. Desta flora, acorde con aquelas condicións, soamente quedaron unhas poucas especies como "reliquias" ou "relictos" que chegaron ata os nosos días refuxiándose nos bosques húmidos e térmicos das illas macaronésicas (Os Azores, Madeira, As Canarias) e en moi contados puntos da península ibérica: a serra gaditana de Alxeciras e diversas manchas de bosque en baixas altitudes ao longo da cornixa cantábrica.

Deste grupo de feitos relictos adoitan destacarse tres especies (*Culcita macrocarpa*, *Vandenboschia speciosa* e *Woodwardia radicans*), porque son os únicos pteridófitos galegos incluídos no Anexo II da Directiva de hábitats.

Fauna

Un dos principais valores deste espazo natural é a herpetofauna, integrada por 13 especies de anfibios e 10 de réptiles. Nesta zona atopamos ata 10 taxons con distinto grao de endemia. As Fragas acollen unha importantísima poboación da píntega rabilonga. Tamén se atopan o limpafontes ou tritón ibérico e a ra patilonga, ambos os dous tamén endémicos da Península, que coinciden con elementos eurosiberianos como a ra vermella.

Entre os **réptiles**, ademais do lagarto das silveiras, endémico pero abundante, é especialmente destacable, a baixa altitude, o núcleo da lagarta da serra.

Entre as **aves**, con máis de 100 especies coñecidas, destaca a existencia dunha considerable variedade de aves rapaces que aniñan, incluíndo entre outras: miñato abelleiro, azor, gabián, aguia albela, rapina cinsenta e falcón peregrino. Case todas as especies de rapaces nocturnas foron detectadas no ámbito das Fragas do Eume, e destaca a presenza de bufo real e a elevada densidade que presenta a avelaiona.

Ademais dos falcóns e bufos, a andoriña dos penedos, a andoriña dáurica (rara na Galicia costeira) e o corvo grande son as especies máis características dos rochedos.

O merlo rieiro, a lavandeira real e o picapeixe caracterizan a avifauna propia dos leitos fluviais.

Os bosques, campiñas e matogueiras albergan unha gran variedade de aves terrestres. Destacan pola súa abundancia os ferreiriños, as estreliñas riscadas e o cardeal, entre outras moitas.

Pola súa riqueza (polo menos 40 especies) e pola existencia de diversas especies infrecuentes e de distribución moi localizada, as Fragas do Eume son o emprazamento máis notable para a fauna de **mamíferos** na Galicia baixa. Entre as especies propias de áreas de montaña destacan a marta e a musaraña de auga. Esta última, xuntamente coa lontra, incluída na Directiva de hábitats e con boas poboacións na zona, están vinculadas aos numerosos cursos de auga. Outros carnívoros de grande interese citados na zona son o gato bravo, o tourón e a garduña. O lobo mostra unha presenza regular nas zonas altas.

Tras décadas de case desaparición, o corzo e o xabaril están hoxe en día ben representados, así como a lebre nas áreas altas de matogueira. O cervo, procedente de escapes de cativeiro, xa chegou a reproducirse dentro do espazo natural.

A existencia de múltiples refuxios permite supoñer a existencia dunha rica comunidade de morcegos, composta por 15 especies. Unha das poucas citas do raro morcego rateiro de bigotes foi obtida neste espazo natural.

Mosteiro de San Xoán de Caaveiro

Mámoas e castros testemuñan a presenza humana desde tempos prehistóricos na comarca do Eume, non tanto nas Fragas, que polas súas características orográficas non facilitaron o asentamento humano, como no contorno do Parque Natural, onde o relevo descende suavemente ata o mar. O fenómeno megalítico (do s. IV a. C. á Idade do Ferro) está sobradamente representado na zona, con lugares como Cabanas, nos que se concentran ata 29 mámoas.

No contorno das Fragas aparecen un bo número de castros, e foron achados os torques de Centroña (Castrelo) e San Martiño do Porto (castro das Modias).

O conxunto monástico de **San Xoán de Caaveiro** foi enclavado no corazón das Fragas, nun promontorio sobre o río Eume no ano 934. Aquí habitou primeiro unha comunidade de monxes bieitos, e deu paso despois aos cóengos regulares de santo Agostiño. O mosteiro nunca chegou a ter máis de nove residentes ao tempo.

A ábsida da igrexa é románica do s. XII, único resto da construción orixinal e mostra dos santuarios rurais galegos construídos baixo a influencia do románico compostelán. Como exemplo do barroco compostelán destaca a Torre das Campás, do s. XVIII. Completan o conxunto a sancristía e dependencias tales como a casa dos cóengos e as cociñas do mosteiro.

Fóra dos lindes do Parque Natural atópase o **Mosteiro de Monfero**. Antigo mosteiro medieval, foi grandiosamente renovado entre os séculos XVI e XVIII para convertelo nunha xoia do barroco rural galego. Chegou a ser un dos mosteiros máis prósperos de toda Galicia. Fundado en época altomedieval, experimentou unha primeira reconstrución no século XII, aínda que da igrexa románica de entón apenas se conserva nada.

Consta dunha única nave con bóveda de casetóns e cúpula no cruceiro sobre oito pilastras. O que sorprende é a súa grandiosa portada barroca, disposta mediante catro columnas de estilo colosal e decoración por medio dun axadrezado de cuarzos e lousas.

No seu interior, cabe mencionar tamén a decoración da capela da Virxe da Cela e varios sepulcros do século XV. Dos dous claustros do conxunto monacal (séculos XVI-XVIII), sobresaie o que foi deseñado por Juan de Herrera.

Tamén fóra dos lindes do Parque Natural, a **Torre dos Andrade**, en Pontedeume, é o que se conserva na actualidade do pazo que os Andrade tiñan na vila de Pontedeume e que foi demolido no ano 1935, a pesar de ter sido declarado Monumento Histórico-Artístico con anterioridade. A torre é obra do século XIV e foi mandada facer por Fernán Pérez de Andrade “o Bo”. A torre é un dos mellores exemplos de arquitectura militar medieval en Galicia, pero o que destaca especialmente é o escudo na súa fachada, procedente do desaparecido pazo dos Andrade.

Patrimonio inmaterial: *O soutelo e as curripas*

Froito do aproveitamento dos recursos naturais das Fragas do Eume xerouse un rico patrimonio cultural inmaterial. Ata principios do s. XX, nos meses de outubro e novembro, os veciños “facían o soutelo”, que consistía en ir recoller as castañas aos seus soutos para despois gardalas nas “curripas” uns 15 días ata que lles caía o ourizo. As castañas secadas nos caínzos das lareiras aguantaban ata abril-maio. Varias destas “curripas” ou ouriceiras, de pedra, encravadas no chan e de feitura circular, aínda poden verse polas Fragas. Algunha, preto do Centro de Interpretación.

Outros costumes xa perdidos eran a extracción da casca dos carballos para a fábrica de curtidos de Pontedeume ou a elaboración de carbón con madeira de toxo.

As lendas máis populares vinculadas ás Fragas do Eume son as do anel de san Rosendo e a do nacemento do río Eume. No libro *De lenda en lenda*, de Esperanza de San Miguel e Andrés Gómez Collado, recóllense outras moitas vinculadas a este espazo natural.

Como chegar?

O Parque Natural das Fragas do Eume está situado ao nordeste da provincia da Coruña, entre a ría de Ares-Betanzos e a Serra da Loba. Todo o seu territorio encádrase na comarca do Eume, abarcando os concellos de Cabanas, A Capela, As Pontes de García Rodríguez, Monfero e Pontedeume. Desde a cidade da Coruña, chégase en pouco máis de media hora en coche.

O Parque ten catro portais de acceso:

1. Por Caaveiro. Pola estrada DP-6902 hai que dirixirse a Pontedeume ata o río Eume e, a continuación, pola vía de servizo chégase ata o Mosteiro de Caaveiro.
2. Pola Capela. Desde As Neves, pola estrada AC-564, ata o municipio da Capela. Desde o lugar das Neves, chegamos á central térmica de Ventureira.
3. Por Cabanas. Seguindo a estrada AC-564 en dirección ás Pontes, no lugar de Goente, discorre a estrada local ata o encoro do Eume.
4. Por Monfero. Chégase ao Mosteiro de Monfero, desde Pontedeume, primeiro pola estrada AC-144 ata o lugar de Ponte da Pedra. A través da estrada AC-151 chegamos ao lugar das Travesas (Monfero), de onde parte a estrada DP-5003. Tamén se pode acceder desde o municipio de Irixoa, a través da estrada AC-152 ata o lugar das Travesas, e de alí, percorrendo a DP-5003.

f Feiras gastronómicas de toda Galicia

A CORUÑA		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Xaneiro	Ferrol	Día do Arroz con Leite
Febreiro	Moeche	Feira do Mel de Moeche
Domingo de Entroido	As Pontes	Feira do Grelo
Domingo de Entroido	Lestedo (Boqueixón)	Festa da Filloa
Sab. sig. ao Martes de Entroido	Bergondo	Festa da Orella
Marzo	Ribadumia	Festa da Augardente do Ulla
Marzo	Santiago de Compostela	Festa da Uña
Marzo	Vedra	Festa da Orella
1º domingo de Marzo	Arzúa	Feira do Queixo de Arzúa
7 ao 10 de Marzo	Ferrol	Fevino
Finais de Marzo	Cee	Festa do Cocido de Cee
Finais de Marzo	Muxía	Festa do Longueirón
Domingo seguinte á Pascua	Betanzos	Feira Exaltación do Viño do Ulla
Domingo seguinte á Pascua	Sarandón (Vedra)	Festa do Viño da Ulla
Xoves Santo	Camariñas	Festa do Polbo
Venres Santo	Camariñas	Festa do Rodaballo
Sábado Santo	Camariñas	Festa do Mexillón
Sábado Santo	Carnota	Festa da Centola
Sábado Santo	Padrón	Festa da Empanada de Lamprea
Venres Santo	Muxía	Festa do Congro de Muxía
2º quincena de Abril	Betanzos	Festa do Viño de Betanzos
Último sábado de Abril	Ordes	Feira do Champiñón
Maio	Carballo	Festa do Pan
Maio	Curtis	Feira Exaltación do Melindre
Maio	Padrón	Festa da Tortilla Xigante
Maio	Teo	Festa da Cacheira
1º domingo de Maio	Teo	Exaltación da Lamprea do Ulla
1º domingo de Maio	Teo	Festa da Carne ao Caldeiro
9 de Maio	Oroso	Festa da Troita
Venres ant. ao últi. dom. de Maio	Teixeiro (Curtis)	Feira Exaltación do Melindre
S. Xoán	Dodro	Festa do Carneiro
S. Xoán	Tallós (Dodro)	Degustación de Cordeiro Estufado

A CORUÑA

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Últ. fin de semana de S. Xoán	Melide	Carne Estufada
Santiago	A Brea (Carballo)	Festa do Pan da Brea
Santiago	Brión	Festa da Froita
Santiago	Corme (Ponteceso)	Festa do Percebe de Roncudo
Santiago	Malpica	Festa da Tortilla
18 de Santiago	Mugardos	Festa do Polbo
25 de Santiago	Rianxo	Festa de Xouba
Últ. fin de semana de Santiago	Melide	Festa do Melindre
Últ. fin de semana de Santiago	Santiago de Compostela	Festa da Sidra
Últ. sábado de Santiago	Mugardos	Festa da Ameixa
31 Santiago - 1 Agosto	Cedeira	Festa do Percebe
Agosto	A Coruña	Feira do Viño Galego
Agosto	Cee	Festa do Berberecho
Agosto	Corcubión	Festa da Ameixa
Agosto	Fisterra	Festa do Longueirón
Agosto	Meá (Mugardos)	Festa da Ameixa
Agosto	Padrón	Festa do Pemento de Herbón
Agosto	Porto do Son	Festa do Polbo de Porto do Son
1º domingo de Agosto	Zas	Festa da Troita
17 de Agosto	Sada	Sardiñada
Última fin de sema. de Agosto	Narón	Oenach Céltico
Último domingo de Agosto	Noia	Festa da Empanada
1º domingo de Setembro	Lariño (Carnota)	Día do Porquiño
1º domingo de Setembro	Neda	Festa do Pan
1º domingo de Setembro	Pontedeume	Festa das Peras
15 de Setembro	Coristanco	Festa da Pataca
Outubro	A Barqueira (Cerdido)	Feira Monográfica do Mel
Outubro	Ponteceso	Festa da Faba
4º domingo de Outubro	Moeche	Festa da Faba
Novembro	As Pontes	Feira dos Fungos e Cogomelos
Novembro (San Martiño)	Ortigueira	Feira do Mel
30 de Novembro	Ortigueira	Festa do Bonito
6 - 8 Decembro	Mañón	Festa do Marisco
Último domingo de cada mes	Melide	Feira do Queixo da Montaña de Melide

LUGO

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
23-24 de Xaneiro	Foz	Festa do Berberecho
Febreiro	A Fonsagrada	Feira do Butelo
Febreiro	Monforte de Lemos	Romaría das Roscas

LUGO

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Domingo de Entroido	Navia de Suarna	Feira das Androllas
Domingo de Entroido	Taboada	Festa do Caldo de Osos
Marzo	Chantada	Feira do viño de Chantada
Marzo	Friol	Feira do queixo e pan de Ousá
Marzo	Pobra do Brollón	Feira do Viño de Vilachá
Sábado e Domingo de Ramos	Sober	Feira do Viño de Amandi-Sober
Domingo de Pascua	Portomarín	Día da Augardente de Portomarín
Domingo de Pascua	Quiroga	Feira do Viño de Quiroga
Abril	Monterroso	Queixo de denom. de Orixe Arzúa-Ulloa
Abril	Vilalba	Festa do Queixo San Simón
Abril (Domingo de Ramos)	Pedrafita do Cebreiro	Feira do Queixo do Cebreiro
20 de Abril	Xove	Festa do Polbo á pedra
Maio	Mondoñedo	As Quendas
Maio	O Courel	Xornada gastronómica do Cocido
Maio	Pobra do Brollón	Cata do Viño
1 de Maio	A Pontenova	Festa da Troita
1 de Maio	Cospeito	Festa da Filloa
S. Xoán	Monforte de Lemos	Mostra de viños da Ribeira Sacra
S. Xoán	Monterroso, Palas de Rei, Antas de Ulla	Feira do Queixo da comarca da Ulloa
S. Xoán	Pantón	Feira do Viño de Pantón
S. Xoán	Ribas de Sil	Festa da Cereixa e do Aceite
Santiago	Mondoñedo	Festa da Ensalada
Santiago	Viveiro	Festa da Pescada
1º Domingo de Santiago	Parga (Guitiriz)	Festa dos Callos
Último sábado de Santiago	Ribadeo	Festa do Polbo
Agosto	A Chousa de Merlán (Chantada)	Festa da Empanada
Agosto	Chantada	Festa da Empanada
Agosto	Folgosos do Courel	Festa da Empanada de Acelga
Agosto	Grolos (Guntín)	Festa do Pemento
Agosto	O Chanto (Sarria)	Festa da Empanada
Agosto	Sarria	Festa da Tortilla
Agosto	Sarria	Festa do Lacón
Agosto	Sober	Feira da Rosca
Principios de Agosto	Burela	Festa do Bonito
Primeiros de Agosto	Quiroga	Mostra do Mel
4º domingo de Agosto	Viveiro	Romaría do Naseiro

LUGO

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
1ª fin de semana de Setembro	Chantada	Degustación de carne de touro á pedra
1º domingo de Outubro	Vilanova de Lourenzá	Festa da Faba
2ª fin de semana de Outubro	Ferreira-O Valadouro	Feira do Mel
Outubro (San Lucas)	Mondoñedo	Feira do Mel de Mondoñedo
3º sábado de Outubro	Taboada	Festa do Viño Novo
Novembro	Cospeito	Feira do porco da ceba
Novembro	O Vicedo	Festa da Coquina
Fin de semana ant. a Noiteboa	Vilalba	Feira do Capón

OURENSE

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Xaneiro	Ábedes (Verín)	Festa do Chourizo
Xaneiro	O Barco de Valdeorras	Festa do Butelo
1ª fin de semana de Febreiro	Pobra de Trives	Festa do Chourizo de Vilanova
Domingo de Entroido	Vilariño de Conso	Festa do Cabrito
Abril	Ribadavia	Feira Exposición do Viño do Ribeiro
Maio	Ribadavia	Feira do Viño do Ribeiro
Domingo próx. ao 14 de Maio	Amoeiro	Festa do Porco
Santiago	Ourense	Festa da Pasta Fresca
Día 6 de Santiago	San Cristovo de Cea	Festa do Pan de Cea
Último domingo de Santiago	Pobra de Trives	Festa da Bica
Agosto	A Rúa	Festa do Viño
Agosto	Oímbra	Festa do Pemento de Oímbra
2-6 Agosto	Castelo de Miño	Festa da Anguía
Primeira semana de Agosto	Arnoia	Festa do Pemento de Arnoia
7-8 Agosto	Muiños	Festa das Sopas de Burro Canso
2º domingo de Agosto	O Carballiño	Festa do Polbo do Carballiño
17-18 Agosto	Allariz	Festa da Empanada de Allariz
22 de Agosto	Lobios	Festa dos Callos Limiaos
Último domingo de Agosto	Leiro	Festa da Vendimia
Setembro	Allariz	Feira do Doce, Armendoado e Melindre
Setembro	O Barco de Valdeorras	Festa do Viño de Valdeorras
2º domingo de Outubro	Vilar de Barrio	Festa da Pataca
29 de Outubro	Leiro	Festa do Licor Café
Novembro	A Gudiña	Festa do Xabarán con Castañas
Novembro	Cabanelas O Carballiño	Festa do Viño Novo de Cabanelas
Novembro	Riós	Feira da Castaña e do Cogomelo
8 de Novembro	A Veiga	Magosto Popular
11 de Novembro	Ourense	Magosto Popular

PONTEVEDRA

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Xaneiro	Santa María de Oia	Festa do Chourizo
Xaneiro	Vilanova de Arousa	Festas dos Callos de Vilanova
3º sábado de Xaneiro	A Guarda	Festa da Paletada
Domingo antes de Entroido	Lalín	Festa do Cocido
4 de Febreiro	Vila de Cruces	Festa de Exaltación do Chourizo
Véspera do domingo de Paixón	Pontecesures	Festa do Ovo con Chourizos
2º domingo de Marzo	Mourete (Pontevedra)	Festa do Caldo
Domingo anterior ao Ramos	Pontecesures	Festa da Lamprea en Pontecesures
Sabado e domingo de Ramos	Sanxenxo	Festa da Raia
Venres Santo	As Neves	Feira do Requeixo e o Mel
Sábado e Domingo de Pascua	Arcade (Soutomaio)	Festa da Ostra
23 de Marzo	Pontevedra	Feira da Cabaza
Domingo de Pascua	Silleda	Festa da Rosquilla
Domingo de Pascua	Tui	Festa da Angula
27-30 Marzo	Marín	Festa da Caldeirada
Último domingo de Marzo	Bueu	Festa do Millo Corvo
Último domingo de Marzo	Silleda (Sta María de Abades)	Romaría da Rosquilla
Abril	Nigrán	Festa da Cadelucha
19 e 20 Abril	Arbo	Feira de Lamprea
Último sábado de Abril	Santa María de Oia	Festa do Polbo
Maio	A Lama	Festa do Codillo
Maio	Pontecaldelas	Festa da Troita
Maio	Vila de Cruces	Festa do Galo de Curral
Maio	Vilaboa	Festa do Churrasco
7-8 de Maio	Silleda	Festa da Cacheira
2º domingo de Maio	Redondela	Festa do Choco
3º domingo de Maio	A Estrada	Festa do Salmón
Maio-S. Xoán	Ribadumia (Barrantes)	Festa do Viño Tinto do Salnés
S. Xoán	A Guarda	Festa do Roscón de Xema
S. Xoán	Vigo (Beade)	Feira-Festa da Cereixa de Beade
7-8 de S. Xoán	Bueu	Festa do Churrasco
1º domingo de S. Xoán	O Covelo	Festa do Chourizo de Paraños
21 de S. Xoán	Silleda	Festa da Parrilla
28-29 de S. Xoán	Campo Lameiro	Festa da Augardente
Último domingo de S. Xoán	A Guarda	Feira-Festa da Langosta
30 de S. Xoán	Cotobade	Festa do Queixo
Santiago	A Guarda	Festa do Peixe Espada
Santiago	Meis	Festa dos Callos de Meis

PONTEVEDRA

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Santiago	O Rosal	Festa do Viño
Santiago	Vigo	Festa do Mexillón
2-4 Santiago	Bueu	Festa do Viño Tinta Femia
Día 6 de Santiago	Arbo	Festa da Lamprea Seca
6 de Santiago	Pontevedra	Festa da Peneirada
1º Domingo de Santiago	Gondomar	Festa da Rosquilla
7 de Santiago	Pontevedra	Festa da Anguía
2º sábado de Santiago	Catoira	Festa da Solla
13 de Santiago	Fornelos de Montes	Festa da Chanfaina
13 de Santiago	Portas	Festa do Galo de Curral
3º Domingo de Santiago	Ribadumia	Festa do Polo
24 de Santiago	Vilagarcía de Arousa	Xornadas Gastronómicas do Bacallau
25 de Santiago	Meaño	Encontro co Viño de Autor
25 de Santiago	O Covelo	Festa do Churrasco
26-27 de Santiago	Poio	Festa da Ameixa
Últi. fin de sem. de Santiago, día 27	Moraña	Festa do Carneiro ao Espeto
28 de Santiago	Cangas	Festa do Percebe e a Navalla
Agosto	A Caniza	Festa do Xamón
Agosto	Cambados	Festa de Exaltación da Vieira
Agosto	Carballeira de Ribadumia	Festa do Pan do Salnés
Agosto	Forcarei (Carballeira de Frei)	Festa do Porquiño
Agosto	Marín	Festa da Cigala
Agosto	Salvatera do Miño	Feira do Viño do Condado
Agosto	Vigo	Festa da Sardiña
Agosto	Vigo	Festa do Polbo
Agosto	Vilagarcía de Arousa (Carril)	Festa da Ameixa
Agosto	Vilanova de Arousa	Festa do Mexillón
1 de Agosto	Cangas	Festa do Bocho
1ª fin de semana de Agosto	Cambados	Festa do Viño Albariño
1º sábado de Agosto	Silleda	Festa da Tortilla
2º domingo de Agosto	Sanxenxo	Festa da Ostra
10-18 de Agosto	Pontevedra	Feira do Mel
14 de Agosto	Lalín	Festa do Xamón
16 de Agosto	Mondariz	Festa da Empanada
16 de Agosto	Poio	Festa do Mexillón
3º fin de semana de Agosto	Silleda (Bandeira)	Festa da Empanada de Bandeira
3º domingo de Agosto	Arbo	Festa da Augardente
Última semana de Agosto	Poio (Combarro)	Festa do Mar
Últi. fin de semana de Agosto	Poio (San Xoán de Poio)	Festa dos Callos

PONTEVEDRA

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Último domingo de Agosto	Moraña (Carballeira dos Mila)	Festa do Porquiño á Brasa
Último domingo de Agosto	Vigo (Cabral)	Festa do Pan de Millo
Setembro	Pazos de Borbén (Moscoso)	Festa das Chulas
4 de Setembro	Sanxenxo	Festa da Cebola
5 de Setembro	Redondela	Festa do Mexillón
1º domingo de Setembro	Salceda de Caselas	Festa dos Callos
7-9 Setembro	A Lama	Festa do Viño Pelete
3º fin de semana de setembro	A Guarda	Festa da Zorza
21 de Setembro	Mos	Festa da Orella
3º domingo de Setembro	Vigo	Festa dos Pexegos
21 e 22 de setembro	Marín	Festas da Sidra e da Mazá
22 de Setembro	Vigo	Festa da Empanada
Último domingo de Setembro	Valga	Festa da Augardente e a Anguia
3-5 Outubro	Bueu	Festa do Polbo
5 de Outubro	Cambados	Festa da Vendima
1º domingo de Outubro	O Porriño	Festa dos Callos
5 de Outubro	Redondela (Negros)	Festa da Mazá
2º domingo de Outubro	O Grove	Festa do Marisco do Grove
21-25 de Outubro	Bueu	Xornadas Micolóxicas
Último sábado de Outubro	Silleda (Breixa)	Festa da Castaña
27 de Outubro-1 de Novembro	Pontevedra	Xornadas Micolóxicas
2 de Novembro	Pontevedra (Lourizán)	Magosto Popular
2 de Novembro	Pontevedra (Salcedo)	Festas de Outono
3 de Novembro	A Estrada	Festa do Cogomelo
4 de Novembro	Vila de Cruces	Feira da Castaña
8-11 de Novembro	Bueu	Festa de San Martiño
9 de Novembro	Barro	Festa do San Martiño
9 de Novembro	Caldas de Reis	Festa do Magosto
9 de Novembro	Meis	Festa de San Martiño
9 e 10 de Novembro	Pontevedra (Tomeza)	Festa da Castaña
9 ao 11 de Novembro	Salceda de Caselas	Festa do San Martiño
9 ao 11 de Novembro	Vilaboa	Festa do San Martiño
10 e 11 de Novembro	Poio	Magosto Popular
11 de Novembro	Cotobade (Insula)	Magosto Popular
14 de Novembro	Moraña	Magosto Popular
2º quincena de Novembro	Vilagarcía de Arousa	Semana Micolóxica
3º domingo de Novembro	Vigo (Cabral)	Festa do Cabazo
Decembro	Agolada	Feira do Porco Cebado
5-14 de Decembro	O Grove	Festa do Centolo
6 de Decembro	Sanxenxo	Festa da Fabada
1º domingo de Decembro	Forcarei	Festa da Richada

Catálogo xeral

DE SEMENTES DE INTERESE PARA GALICIA E CORNIXA CANTÁBRICA

SY Kairo > Altos rendementos en tempo récord

Ciclo

Ensilado: 260

Gran: 260

Caracterízase por plantas dun porte alto, con follas erectas e gran semidentado, con bo vigor de nacemento. Ten un alto potencial de rendemento en materia verde e ensilado, boa dixestibilidade e un alto contido en proteína e fibra. Admite altas densidades de semente.

SY Cooky > Calidade cor e vítreo moi precoz

Ciclo

Ensilado: 260

Gran: 260

Variedade cunha planta de porte medio, cunha inserción de espiga baixa e cunha excelente sanidade da planta ata o final do ciclo.

Excelente para a produción de gran de tipo redondo (Flint), alaranxado e vítreo. A súa precocidade e rusticidade permitenlle completar o seu ciclo cunha menor achega de auga. Debido á súa rápida perda de humidade, permite unha recolección máis temperá cuns menores custos de secado.

NK Perform > Alta calidade

Ciclo

Ensilado: 260

Gran: 260

É unha planta de talle medio, follas anchas e erectas e de cor verde intensa. Presenta un bo vigor de nacemento e desenvolvemento, así como un gran de calidade. O seu talo é robusto e resistente á caída. A súa calidade sanitaria é alta, xa que é tolerante a enfermidades foliares como o *helminthosporium*. A regularidade na súa espiga favorece un alto nivel produtivo para gran.

Cisko > Produto estrela

Ciclo Ensilado: 300 Gran: 300

As súas principais características son: o seu alto rendemento en amidón, do que pode superar o 34 %, así como de UFL (Unidades Forrageiras Leite) que pode superar o valor 1 e a súa excelente dixestibilidade, que rolda o 75 % de DMO (Dixestibilidade de Materia Orgánica). Adáptase perfectamente a todo tipo de solos e climas e a súa resistencia ao encamado e á virose (MRDV) é total. O seu tamaño é homoxéneo, a inserción das súas espigas compactas e posúe un gran potencial de cultivo: 16 a 18 fileiras. Nos primeiros estadios do desenvolvemento o seu aspecto é repoludo, voluminoso e moi homoxéneo. Destaca pola súa extraordinaria nacemento e crecemento temperán.

SY Zephir > Unha xoia no Ciclo 300

Ciclo Ensilado: 300 Gran: 300

É un híbrido cunha aptitude dobre, para gran e ensilado, que ten a particularidade de manter o seu potencial produtivo mesmo en condicións difíciles. Posúe unha capacidade de implantación moi rápida debido ao seu excelente vigor de nacemento. Ademais presenta unha planta moi sa dada a súa boa tolerancia ás principais enfermidades foliares, cun bo comportamento fronte encamado, ten ademais un rápido secado do gran.

SY Triade > Dúas plantas nunha: produción e sanidade

Ciclo Ensilado: 400 Gran: 400

SY Triade é unha planta cunha dobre característica difícil de conseguir: un elevado potencial produtivo (consistente en varias zonas de produción) e cunha excepcional sanidade da planta e da espiga. Ten un porte e inserción da espiga alto, cun talo robusto e cun óptimo vigor de nacemento, precoz para o seu ciclo. Tola moi ben as enfermidades das follas así como o virus do ananismo rugoso (MDRV).

É unha variedade de dobre aptitude con calidade de ensilado excelente, mesmo en segundas colleitas.

SY Gibra > A mellor rendibilidade

Ciclo Ensilado: 400 Gran: 400

Un millo de talle medio e alto potencial produtivo cun rendemento moi estable. Posúe dobre aptitude para gran e ensilado presentando unha boa adaptabilidade para zonas de estrés térmico, cun excelente Dry Down e unha gran sanidade de planta.

SY Sincero > A mellor opción para sementeiras tardías

Ciclo **Ensilado: 500** **Gran: 500**

Un híbrido que se comporta como un ciclo 500 en ensilado. Presenta planta de altura medio-alta, mazaroca elástica e con follas hipererectas para un maior aproveitamento da radiación solar, cun *stay-green* excelente, óptima ancoraxe radicular e tolerante á tensión.

SY Miami > O máis estable

Ciclo **Ensilado: 500** **Gran: 500**

É a referencia dunha nova xeración de híbridos Syngenta. É un puro produtor de gran, destacando polo seu excelente comportamento e adaptación a todas as rexións da península ibérica dedicadas ao cultivo de millo. É un híbrido cun porte de planta medio, moi equilibrada, tolerante ao encamado e cun bo vigor de arranque inicial, permitindo unha rápida instalación do cultivo e con baixa inserción da mazaroca. A espiga é uniforme, ancha, con moitas fileiras e cun bo enchido ata ao final.

SY Hydro > Expresa sempre o seu máximo potencial produtivo

Ciclo **Ensilado: 600** **Gran: 600**

Variedade cunha dobre aptitude para gran e ensilado, cun bo *stay-green* que se adapta a unha gran diversidade de tipos de chan e cunha elevada eficiencia hídrica que permite tolerar mellor as situacións puntuais de estrés hídrico, o que é unha garantía de produtividade. É tolerante ao virus do ananismo (MRDV).

SY Inove > O millo con mais gran

Ciclo **Ensilado: 600** **Gran: 600**

Permite obter unha óptima produción en todo tipo de chan. É un híbrido extremadamente fiable en todas as situacións de campo grazas á súa tolerancia a *Helminthosporium* e ao virus do ananismo (MDRV). É unha planta cun porte medio alto e vigoroso, moi estable e cunha boa tolerancia ao encamado de raíz e talo, cunha excelente sanidade ao final do ciclo (que se traduce en máis rendemento de materia verde/hectárea).

DE SEMENTES DE HORTÍCOLAS PARA GALICIA E CORNIXA CANTÁBRICA

Leitugas

Nagore (Batavia)

Voluminosa

Batavia amarela de tipo clásico, con cabeza.

Varietade para recoleccións de finais de outono, inverno e primavera en invernadoiro. Excelente volume e presentación con bo comportamento fronte a necrose marxinal.

Resistencia alta (HR) a BI: 16-24, 27-28, 30-32 / Fol:1. Resistencia intermedia (IR): LMV:1.

Edurne (Batavia)

Recolección en primavera, verán e outono

Varietade de vigor medio, precoz, con boa resistencia ao espigado e podremia. Costela de folla moi rizada e excelente autobranqueo. Para recoleccións de primavera, verán e outono. Excelente presentación e boa calidade en primavera/verán con alta porcentaxe de produto branco.

Resistencia alta (HR) a BI: 17 / Fol:1. Resistencia intermedia (IR) LMV:1.

Masaída (Batavia)

A referencia do consumidor

Varietade de batavia amarela de gran rusticidade e boa adaptación a todas as condicións de cultivo. Boa resistencia ao espigado. Recomendada para plantacións ao aire libre e recoleccións de verán. Presenta unha folla fina e crocante.

Resistencia intermedia (IR) a LMV:1

Daguan (Trocajero)

Rusticidade e rendemento

Apropiada para cultivos de aire libre, moi apreciada pola súa rusticidade e rendemento. Para recoleccións de primavera e verán. Bo comportamento fronte a necrose e espigado. Varietade voluminosa, de cor verde media brillante, cunha cabeza non demasiado compacta.

Resistencia alta (HR) BI:16-20, 22-24, 27-28, 30-32. Resistencia intermedia (IR) LMV:1.

Catálogo xeral

DE PRODUTOS FITOSANITARIOS DE INTERESE PARA GALICIA E CORNIXA CANTÁBRICA

PRODUTO N° 00000

COMPOSICIÓN N°= N° Rexistro

E PRESENTACIÓN CATEGORÍA E PRAZO SEGURIDADE. NP= Non procede.

INDICACIÓNS E DOSE

A información incluída neste almanaque é orientativa e non exime da lectura da etiqueta e da ficha de datos de seguridade do produto que se atopan á súa disposición na páxina web de Syngenta.

INSECTICIDAS

ACTARA 25 WG

25 % Tiamethoxam WG. N° 23.093

15x4 g, 100 g, 250 g, 400 g, 500 g e 1 kg. PS: 3 días e tomate, pemento, berenxena, cogombro, melón e sandía; 7 días en patacas; 14 días nas froiteiras; 21 días en leituga; 28 días en cítricos.

Novo insecticida sistémico que actúa por inxestión e contacto, contra escaravellos resistentes, pulgóns, e mosca branca, para os cultivos de: patacas, melocotoeiro, maceira, cítricos, tomate, leituga, pemento, berenxena, cogombro, melón e sandía. Pode ser aplicado en pulverización normal ou rega de pingapinga.

DOSE: Patacas: 80-100 g/ha; melocotoeiro: 200 g/ha; maceiras: 300-400 g/ha; tomate, pemento, melón e sandía: 20-40 g/hl; leituga: 400 g/ha. No caso da mosca branca usar 400 g/ha. Nos cítricos para *Phyllocnistis* ou minador: 30 g/hl.

AFFIRM

0,855 % Emamectina N° 25.353

(benzoato) - SG. PS: 1 día alcachofa e amordeiras; 3 días en berenxena, corcubitéceas de pel non comestible, hortaliñas do xénero brassica, leituga, cogombro, pemento e tomate; 7 días en vides.

Novo insecticida de alta eficacia por inxestión e lixeira acción de contacto. A súa acción translaminar proporcionalmente unha eficacia moi elevada para o control de insectos mastigadores, especialmente, eirugas de lepidópteros. Presenta unha baixa toxicidade e está admitido na maioría dos protocolos de protección integrada.

DOSE: Alcachofa, hortaliñas do xénero brassica, leituga e vide: de 1 a 1,5 kg/ha. Berenxena, corcubitéceas de pel non comestible, amordeiras, cogombro, pemento e tomate de 100 a 150 g/hl.

AMPLIGO 150 ZC

10 % p/v Clortraniliprol + N° 25.712

5 % p/v Lambda-cihalotrin ZC. PS: 3 días en tomate; 7 días nas hortalizas do xenero
1 e 5 l. PS: 14 días en leituga e similares, millo e millo doce.

Insecticida foliar para controlar vermes nas hortalizas do xénero brassica (ao aire libre),
leituga e similares, millo, millo doce e tomate. Combina dous ingredientes activos con
diferentes modos de acción: clortraniliprol e lambdacialotrina cunha nova formulación ZC.
Ten un amplo espectro de acción, efecto de choque e eficiencia insecticida prolongada.

DOSE: 0,3 – 0,4 l/ha.

COSTAR

18 % Bacillus thuringiensis var. N° 22.060

Kurstaki. 90,4 millóns de U.I./g WG. PS: NP.

500 g.

Insecticida biolóxico específico contra vermes de lepidópteros. En algúns cultivos hortalizas
e froiteiras (consultar a etiqueta).

DOSE: 30-50 g/hl. Con alto volume de caldo por ha. Aplicar ao observar as primeiras eirugas
ou síntomas. Usar as doses máis altas se hai vermes desenvolvidos.

CRUISER 350 FS

35 % Tiamethoxam FS.

N° 23.141

1 l.

PS: NP semente de patacas.

Insecticida sistémico e de contacto, de amplo espectro, especialmente indicado para o control
dos escaravellos da pataca. A formulación está posta a punto para o emprego como
tratamento de tubérculos antes da sementeira, penetrando no interior da semente tratada.
En canto esta xermina, diríxese cara aos órganos en crecemento e protexe a plántula e
posterior desenvolvemento do cultivo.

DOSE: 21,4 ml cada 100 kg de tubérculos.

EVURE

NOVO

24% Tau-Fluvalinato SC.

N° 18.498

1 l e 5 l.

PS: 7 días algodoeiro, amendoeira, feixóns verdes, toma-
te; 14 días en alcachofa, alfalfa, leituga, pataca, trigo; 21
días ameixeira, 28 días cítricos, 75 días froiteiras de pebi-
da; Non procede en: froiteiras de óso, pexegoiro, nectari-
na, ornamentais herbáceas, ornamentais leñosas.

Piretroide sintético con actividade insecticida e acaricida principalmente por contacto,
menos por inxestión, moi activo a altas temperaturas, presentado en forma de suspensión
concentrada para aplicar en pulverización foliar. Resulta efectivo no control de mosca branca,
pulgóns, trips e outros insectos chupadores, eirugas, apion e outros insectos mastigadores.

DOSE: 10-20 ml/hl en alcachofa, alfalfa, algodoeiro, amendoeira, ameixeira, cítricos, froitei-
ras de óso, froiteiras de pebida, feixóns verdes, ornamentais herbáceas, ornamentais leñosas,
pataca e tomate. 20-40 ml/hl en leituga, melocotoeiro, nectarina. 100-200 ml/ha en trigo.

FORCE 1,5 G

1,5 % Teflutrin granulado.

N° 24.883

5 kg.

PS: 30 días espárragos; NP outros cultivos.

Insecticida piretroide para tratamento da terra, contra: vermes de arame, vermes brancos,
vermes grises, prodenia negra, pulguiñas e moscas. Cultivos de cenorias, nabos, tomate,
pemento, melón, feixóns, chícharos, espárragos, patacas, millo, repolos e remolacha.

DOSE: 3-5 kg/ha.

KARATE ZEON + 1,5 CS

1,5 % Lambda cihalotrin CS N° 25.143
microencapsulado.

100 ml, 250 ml, 1 l, 5 l
e 20 l.

PS: 3 días en allos, alcachofa, apionabo, berenxena, cebola, chalota, coliflor, cucurbitáceas, amorodo, pataca, pemento, ravo, tomate; 14 días en legumes de gran.

Insecticida piretroide de amplo espectro en forma microencapsulada que actúa por inxestión, contacto e acción repelente, contra vermes, pulgóns, mosca, pulguiñas e escaravellos, nos cultivos de: patacas, cereais, millo, froiteiras, hortalizas varias, vide, ornamentais e outros.

DOSE: En vide contra *Scaphoideus titanus*: 165 ml/hl. En alcachofa: 0,65-1 l/ha.

MATCH 5 EC

5 % lufenurón - EC.
1 e 5 l.

N° 19.623
PS: 7 días.

Inhibidor do crecemento dos insectos, con acción sobre a quitina contra vermes e trips nos cultivos de tomate, cogombro, pemento. Indicado nos protocolos de loita integrada.

DOSE: Trips 200 ml/hl e lepidópteros 100 ml/hl.

TRIGARD 75 WP

75 % Ciromazina WP.
200 g.

N° 17.832

PS: 3 días; NP: Ornamentais herbáceas e leñosas, cogomelos.

Insecticida sistémico contra larvas de dípteros (*Liriomyza spp.*). Nos cultivos de tomate, berenxena e pemento; melón e sandía; cabaciña, cogombro e pepinillo; chícharos e feixóns verdes (con vaina); ornamentais herbáceas e leñosas; cogomelos.

DOSE: 20-40 g/hl. En champiñón, aplicar pulverización grosa sobre o compost: 0,5-1 g/m² cunha cantidade de caldo de 0,5 l/m². Reservar as doses máis altas para fortes infestacións ou larvas moi desenvolvidas.

VERTIMEC

1,8 % de Abamectina EC.
250 ml, 1 l e 5 l.

N° 16.784

PS: 3 días en tomate, pemento, corcubitáceas, berenxena e amorodo; 7 días en leituga ao aire libre; 10 días en cítricos e pereira; 14 días en leituga en invernadoiro e melocotoeiro; 28 días en maceira e vide.

Insecticida-acaricida con acción translaminar, contra ácaros, eriófidos e minadores de follas, nos cultivos de apio, berenxena, leituga, melón, sandía, pemento, tomate, amorodo, maceira, pereira, melocotoeiro, cítricos, ornamentais herbáceas, ornamentais leñosas, palmáceas ornamentais e vide.

DOSE: 50-100 ml/hl. En vide tratar ao inicio do ataque dos ácaros a razón de 75 ml/hl, mollando moi ben toda a follaxe. Nos cítricos para *Phyllocnistis* 40-75 ml/hl.

AMISTAR PACK

NOVO

25 % Azoxistrobin SC, N° 22.000
 12,5 Epoxiconazol SC, N° 25.740
 5+1 l. PS: 35 días.

Combinación de dous produtos funxicidas en forma de solución concentrada para o control das enfermidades dos cereais, presenta un bo control de oídio, hemitiosporium, rincosporium, septorias e royas en trigo e cebada.

Presenta unha acción complementaria entre os dous produtos que favorece o enchido da espiga nos momentos críticos finais do cultivo. Ademais presenta un efecto verdor que mellora a produción final.

DOSE: Amistar 0,8-1 l/ha, Raster 0,75-1 l/ha.

AMPEXIO*

NOVO

25 % Mandipropamida, N° *
 24 % Zoxamida, PS: *
 150 g, 4 kg.

*** Produto en proceso de rexistro**

Funxicida, formulado en forma de gránulos dispersables, indicado para o control preventivo do mildio da vide. Ampexio é un funxicida con dúas materias activas de alta eficacia e sinerxias que permite un excelente control da enfermidade desde comezo de floración ao tamaño de chicharo. As súas dúas materias activas actúan complementariamente reducindo o risco de resistencias. Presenta unha gran resistencia ao lavado pola choiva.

DOSE: 0,5 kg/ha.

ATEMI 10 WG

10 % Ciproconazol. N° 24.900
 300 g e 1 kg. PS: 3 días melón, sandía, cabaciña, cogombro, amorodo, pemento e tomate; 14 días froiteiras de óso e pebida; 28 días en remolacha, cereais e vide; NP en ornamentais herbáceas e leñosas.

Funxicida antioídio sistémico de acción preventiva e que ademais detén a infección durante o período de incubación. Para cultivos de viña, froiteiras, amorodos, horticolas e outros cultivos.

DOSE: 10-20 g/hl conforme os cultivos. Remolacha azucreira e cereais 0,4-0,8 kg/ha e na vide para yasca 125-250 g/hl.

BRAVO 720 SC

72 % Clortalonil SC. N° 24.121
 1 e 5 l. PS: 3 días en berenxena, cucurbitáceas de pel non comestible, pepinillo, cogombro, tomate; 10 días en coles de bruselas, coliflor; 14 días en allos, cebola, chalote, garavanzo, chicharos para gran, feixón para gran; 15 días en chirivía, pataca, cenoria; 42 días en cebada; NP en ornamentais herbáceas, ornamentais leñosas, trigo, triticale.

Funxicida de amplo espectro para o control de alternariose, antracnose, botrite, chancros, helmintosporiose, mera, momificados, moteados e outras enfermidades producidas por fungos endoparasitos.

DOSE: 160 ml/hl.

CARIAL TOP

25 % p/v Mandipropamida + N° ES-00066
25 % p/v Difenconazol SC PS: 3 días en tomate e pataca.
1 e 5 l.

Un fungicida para pataca con dúas materias activas: mandipropamida, unha nova materia activa coa tecnoloxía Lock&Flow que lle permite fixarse rapidamente ás ceras da folla e ao mesmo tempo fluír cara ao interior, protexendo a folla tanto pola face coma polo envés evitando o desenvolvemento da mera. Na súa formulación conta tamén co difenoconazol, que é un fungicida sistémico de contrastada eficacia no control de alternaria, mantendo o cultivo protexido durante longo tempo e detendo a enfermidade durante o período de incubación do fungo. A asociación de ambas as materias activas permítenos obter un extraordinario control tanto da alternaria coma da mera nunha presentación líquida de moito máis doado manexo para a súa aplicación e mestura

DOSE: 0,6 l/ha en pataca e 60-300 ml/hl en tomate (máximo 0,6 l/ha).

CARIAL FLEX

NOVO

18 % p/p Cimoxanilo N° ES-00322
25 % p/p Mandipropamida PS: 21 días.
60g, 5kg.

Fungicida en forma de gránulo dispersable específico para o control do mildio da pataca, con 2 materias activas de acción complementaria e de diferente modo de acción. Recomendamos utilizar Carial Flex preventivamente cando as condicións de ataque sexan inminentes para evitar as infeccións primarias e posibles perdas no cultivo. Pódense dar ata 6 pases por ciclo de cultivo para evitar a aparición da enfermidade.

DOSE: 0,6 kg/ha.

CIDELY TOP

12,5 % p/v Difenconazol + N° E-00056
1,5 % p/v Ciflufenamida DC. PS: 3 días.
1 e 5 l.

Fungicida preventivo e curativo para controlar enfermidades fúxicas en tomate, pemento, berenxena, amorodo, cogombro, cabaza, melón e sandía.

Cidely Top é a combinación da unión de dous ingredientes activos con modos de acción (Difeconazol e Ciflufenamida). Esta combinación ofrece un amplo espectro de acción fungicida con alta persistencia a oídio, alternaria, *Cladosporium*, antracnose e *Mycosphaerella*. Difeconazol é fungicida que ten efecto preventivo e curativo, translaminar e sistémico cun amplo espectro de control da enfermidade. Ciflufenamida é moi activa nunha ampla gama de mildios, con actividade preventiva, curativa e residual. Presenta movemento translaminar dentro da planta e de vapor na superficie.

DOSE: 100 ml/hl (máximo 1 l/ha)

COBRE SÚPER PLUS

15 % Oxiclورو de cobre. N° 14.503
10 % Mancozeb. PS: 3 días en tomate de invernadoiro; 10 días en tomate
3 % Cimoxanilo. WP. ao aire libre; 15 días na pataca e uva de mesa; 21 días na
300 g, 1 kg e 4 kg. vide de viño.

Fungicida antimera de acción preventiva e curativa que mellora o estado xeral das plantas e a calidade das colleitas; especialmente axeitado para Galicia pola forte presión dos ataques da enfermidade e as carencias de Magnesio. Indicado para control da mera da vide, e mera de alternariose nas patacas e tomates. Non se coñecen resistencias a esta formulación.

DOSE: 400 g/hl. No caso de ataques iniciados, aplicar a máxima dose e repetir o tratamento aos poucos días.

ZZ-CUPROCOL

70 % En forma de oxiclورو de cobre.
Suspension concentrada en auga.
1 l e 5 l.

Nº 14.534

PS: 3 días en tomate de invernadoiro, allo, cebola, chalota, corcubitáceas de pel comestible, chícharo, fabas e feixón verde; 10 días en tomate ao aire libre e berenxena; 7 días en corcubitáceas de pel non comestible; 15 días en oliveira e outros cultivos; NP en froiteiros de óso e pebida e ornamentais.

Funxicida a base de cobre en formulación coloidal con 90 % das súas partículas inferiores a unha micra, polo que a súa actividade funxicida está máis potenciada. Cultivos da vide, contra mildio, bacteriose, axeitado para últimos tratamentos antes da colleita, e tamén en tratamentos do inverno. Cultivos de tomate e outras horticolas, contra mildio, antracnose, bacteriose e alternariose.

DOSE: 150-200 ml/hl.

DYNALI

3 % Ciflufenamida +
6 % Difenconazol p/v (DC)
1 l e 5 l.

Nº E-00001

PS: 21 días.

Funxicida preventivo para o control do oídio da viña, con dúas formas de acción e formulado como concentrado dispersable a base de disolventes de orixe natural, que permite unha mellor disolución e unha pulverización de maior calidade.

DOSE: 50-65 ml/hl (máximo 650 ml/ha).

ORTIVA

25 % Azoxystrobin SC.
1 l e 5 l

Nº 22.000

PS: 1 día corcubitáceas de pel comestible e amorodos; 3 días corcubitáceas pel non comestible, berenxenas, tomates e pementos; 7 días alcachofa, leituga, apio, berros, canónigos, endivia, escarola e cenoria e feixón verde; 14 días brócolis, coliflor, repolo, allo, cebola e chícharos; 28 días feixón (faba); 35 días trigo e cebada.

Funxicida para o control de esclerotinia en leituga, fungos en allos, mera da alcachofa, berenxena, cebola, corcubitáceas, amorodo, leituga, pemento e tomate, oídio, fungos e outras enfermidades en trigo e cebada.

DOSE: 80-100 ml/hl. Trigo e cebada 0,8-1 l/ha.

ORTIVA TOP

Azoxistrobin 20 % p/v (200 g/l) +
Difenoconazol 12,5 % p/v (125 g/l).
1 e 5 l.

Nº: 25.407

PS: 3 días en tomate, amorodo, pemento; 7 días en leituga, berenxena, feixón verde e alcachofa.

Funxicida de aplicación foliar a base de Azoxistrobin e Difenoconazol para o control de enfermidades fúxicas en tomate, pemento, berenxena, amorodo, feixón verde, leituga e alcachofa. O Azoxistrobin é un potente inhibidor da xerminación de esporas, presentando acción preventiva, curativa e erradicante, con propiedades de contacto e translaminar. O Difenoconazol é un funxicida sistémico con acción preventiva e curativa, que é absorbido pola planta e ten unha grande acción acrópeta, basipeta e translaminar.

DOSE: 100ml/hl.

PERGADO F

5 % Mandipropamida WG. N° 25.316
40 % Folpet. PS: 28 días.
1 kg e 5 kg.

Funxicida indicado para o control preventivo da mera (mildio) da vide. Pergado é un funxicida cun novo modo de acción cunha alta eficacia no control dos oomicetos que atacan a vide. Posúe unha alta resistencia ao lavado pola choiva tras 2 horas da aplicación.

DOSE: 200-250 g/hl.

QUADRI MAX

9,35 % Azoxystrobin. 50% Folpet SC. N° 24.025
1,5 l e 10 l. PS: 28 días viña.

Funxicida con movemento por difusión que controla mera e oídio, no cultivo da vide.

DOSE: 200 cc/hl. Para evitar resistencias, aplicar un máximo de 3 aplicacións. Moi indicado para tratamentos desde inicio de floración ata uva tamaño de chicharo. Acción secundaria para outras enfermidades da vide.

REVUS

25 % Mandipropamida SC. N° 25.186
5 l. PS: 3 días en pataca, tomate, melón e calabacín;
7 días en pirixel, herbas aromáticas, escarola,
canónigos, achicoria, acelga.

Funxicida de amplo espectro de acción preventiva e curativa para o control da mildio da pataca, leituga e tomate. Revus é un funxicida cun novo modo de acción cunha alta eficacia no control dos oomicetos que atacan a algunhas horticolas. Posúe unha alta resistencia ao lavado pola choiva ou ás regas tras 2 horas da aplicación.

DOSE: 0,4-0,6 l/ha.

RIDOMIL GOLD COMBI PEPITE

5 % Mefenoxam (Metalaxil-M 4,8 %) N° 24.397
40 % Folpet WG. PS: 28 días na vide do viño.
1 kg e 5 kg.

Nova formulación funxicida, sistémico e de contacto, que se absorbe en 30 minutos polas partes verdes da planta. Especialmente indicado para o tratamento da vide nas primeiras mans contra a mildio.

DOSE: 200 g/hl. Facer un máximo de 2 tratamentos por ano.

SCORE 25 EC

25 % Difenconazol EC. N° 18.767
250 ml e 1 l. PS: 3 días para fresales, fiúncho, moura-frambueso,
cogombro; 7 días en albaricoquero, cerdeira, ciruelo,
chicharos verdes, feixóns verdes, melocotonero,
nectarino, pemento, tomate; 14 días en alcachofa, apio,
brécol, cardos comestibles, chirivía, leitugas e similares,
manzano, níspero, peral, repolo, cenoria; 21 días en allo,
porro,, remolacha azucreira, vide; 30 días en oliveira,
pataca; NP en caqui, caravel, dalia, espárrago e roseira.

Funxicida de acción sistémica, preventivo e curativo. Nos cultivos de caravel e espárrago para fungos; apio contra septoria; leituga, pataca e tomate contra alternaria; pereira contra moteado, fungos e septoria; maceira e nespereira contra moteado; melocotoeiro e albaricoquero contra lepra, cribado, monilia e oidio; ameixeira contra monilia e oidio; cerdeira contra monilia.

DOSE: caravel, espárrago e apio: 0,5l/ha; pataca 0,5-0,6 l/ha; tomate 50-64 ml/hl; pereira e nespereira 20ml/hl; melocotoeiro, albaricoquero, ameixeira e cerdeira 30 ml/hl.

SWITCH

37,5 % Ciprodinil.
25 % Fludioxonil WG.
25x20 g, 300 g, 1 kg e 5 kg.

Nº 21.714

PS: 1 día amorodos; 3 días berenxena, tomate corubítáceas de pel comestible, pemento; 7 días leituga, albaricoqueiro, melocotoeiro, ameixeira e cerdeira; 14 días en leguminosas (feixóns), pereira, maceira 21 días viña.

Funxicida específico contra botrite nos cultivos de viña, amorodos, pemento, melocotoeiro, albaricoqueiro, cerdeira, ameixeira, leitugas, berenxena, tomate, corcubítáceas de pel comestible e feixóns (faba). Tamén controla monilia, sclerotinia e asperxilo.

DOSE: 60-100 g/hl en todos os cultivos excepto en amorodo 0,6 - 1 kg/ha, pereira 80-100 g/hl, albaricoqueiro 60 g/hl, cerdeira 80 g/hl, ameixa e melocotoneiro 80-100 g/hl, leituga 500-600 g/ha e viña 600-1000 g/ha.

TELLUS

Trichodermaasperellum
(cepa icc012) 2 % (5 x 10 e7 ufc/g)
+ Trichodermagamsii (cepa icc080)
2 % (5 x 10 e7 ufc/g).
1 kg.

Nº 25.234

PS: NP.

Funxicida para o control de podremias de colo e raíces producidas por Phytophthora en pemento, tomate, amorodo, berenxena, melón e cabaciña, e podremia branca producida por sclerotinia en leituga. Tellus é un formulado estabilizado, que precisa da súa activación biolóxica antes da aplicación en campo. Aconséllase a hidratación/activación do produto con auga, mediante a preparación dunha suspensión duns 500 g en 5 litros de auga, nun tempo non inferior a 5 minutos. Para unha colonización en chan máis rápida, o tempo de hidratación pódese alongar a 24-36 horas.

DOSE: en viveiro, aplicar en mestura co substrato unha dose de 0,25 kg/m³ de substrato. En terreo de asento, efectuar 2 aplicacións: a primeira, en pulverización ao chan 7-10 días antes da sementeira ou plantación; e a segunda, inmediatamente despois da sementeira ou transplante a razón de 2,5 Kg/ha e aplicación.

THIOVIT JET

80 % Xofre en microgránulos mollables. Nº 12.901
1 kg, 10 kg e 25 kg. PS: NP.

Funxicida a base de xofre en microesferas, con acción por contacto e vapores, contra oídio, ácaros, eriófidos e fumaxina, nos cultivos da vide, hortícolas, froiteiras e outros cultivos.

DOSE: 200-500 g/hl.

TOPAS 200 EW

20 % Penconazol.
50 ml, 100 ml, 500 ml e 1 l.

Nº 21.291

PS: 3 días en melón, sandía, cabaciña, pepinillo, cogombro, amorodo, pemento e tomate; 14 días en vide e outros cultivos.

Funxicida antioídio, sistémico de acción preventiva que ademais detén a infección durante o período de incubación. Para cultivos de viña, froiteiras, amorodos e outros cultivos.

DOSE: 15-25 ml/hl conforme os cultivos.

HERBICIDAS

AMADEUS TOP

50 % p/p Tifensulfuron-metil.	Nº 25.522
25 % p/p Tribenuron-metil.	PS: NP
250 g.	

Está autorizado para o seu uso como herbicida en posmerxencia en cultivos de trigo e cebada contra malas herbas dicotiledóneas. Controla poboacións invasoras de compostas (como *Matricaria*, *Anthemis*), crucíferas (como *Diploaxis*, *Sinapis*), *Papaver*, *Stellaria*, *Fumaria*, *Urtica*, *Lamium*, *Rodolfia segetum* e *Salsola kali* entre outras.

DOSE: 30-50 g/ha.

AUROS PLUS 2.0

NOVO

80 % Prosulfocarb (Auros) EC.	Nº 18.087
75 % Clorsulfurón (Avenir 75PX) WG.	Nº ES-00021
4x5 l + 2x50 g.	PS: NP

Combinado herbicida de pre e postemerxencia contra herbas anuais de folla estreita e ancha. Para utilizar nos cultivos de trigo e cebada.

DOSE: Para trigo aplicar pouco despois da sementeira e antes de que as herbas teñan dúas follas.

En cebada aplicar en postemerxencia do cultivo e antes de que as herbas teñan dúas follas. 3-5 l/ha do Auros (Prosulfocarb 80 %) e 15-20 g/ha do Avenir (Clorsulfurón 75 %).

AXIAL PRO

6 % Pinoxaden EC.	Nº ES00015
1 e 5 l.	PS: NP

Novo herbicida de postemerxencia de alta eficacia, contra avea, xoio e outras gramíneas nos cultivos de trigo e cebada. Aplicar a partir de 3 follas do cereal e cando as malas herbas nazan. A eficacia do produto non se ve alterada polas baixas temperaturas.

DOSE: 0,5-1 l/ha.

CALLISTO 100 SC

10 % Mesotrione SC.	Nº 25.810
1 e 5 l.	PS: 60 días.

Herbicida para o cultivo do millo, contra a xunca e outras herbas cando estas son noviñas.

DOSE: 0,75-1,5 l/ha. Bótase co millo nacido e cando a xunca é noviña, entre 2-4 follas. Pódese facer o tratamento entre o millo se xorde ata o estado de oito follas do cultivo.

CAMIX

40 % S-Metolacloro. 4 % Mesotrione, SE.	Nº 24.063
5 l e 20 l.	PS: NP.

Herbicida de pre e postemerxencia precoz contra herbas de folla estreita e ancha no cultivo do millo. CAMIX leva na súa composición unha substancia protectora que impide producir fitotoxicidade ao cultivo (Benoxacor).

DOSE: 3-3,75 l/ha

CASPER

50 % Dicamba (sal sódico) +	Nº 25.411
5 % Prosulfuron [WG] P/P .	PS: NP.
1 kg .	

Herbicida en forma de gránulo dispersable, cun amplo espectro de control sobre malas herbas dicotiledóneas, anuais e perennes no cultivo do millo. A aplicación debe ser en postemerxencia das malas herbas e co millo entre 3 e 8 follas.

DOSE: 0,3-0,4 kg/ha.

DUAL GOLD

96 % S-Metolaclo EC.	Nº 22.126
1 l e 5 l.	PS: NP.

Herbicida activo contra gramíneas anuais: *Echinochloa*, *Digitaria*, *Setaria*, *Lolium*, e outras. A xunca é moderadamente sensible a DUAL GOLD. Indicado para os cultivos de: millo, pataca, remolacha e xirasol. As aplicacións en postemerxencia deben ser só con herbas moi noviñas.

DOSE: En pataca e remolacha 0,5-1,5 l/ha e en millo e xirasol 0,5 - 1,6 l/ha.

ELUMIS

3 % Nicosulfuron +	Nº 25.423
7,5 % Mesotriona [OD] P/V.	PS: NP.
5 l.	

É un herbicida formulado como dispersión oleosa, para o control en postemerxencia de malas herbas presentes no cultivo do millo. Con gran eficacia tanto sobre gramíneas como dicotiledóneas. A aplicación debe ser en postemerxencia das malas herbas e co millo entre 3 e 8 follas.

DOSE: 1-2 l/ha.

LUMAX

NOVO

18,75 % Terbutilazina.	Nº ES-00102
3,75 % Mesotrione.	PS: NP.
31,25 % S-metolaclo	
1, 5 e 20 l.	

Herbicida formulado como unha suspoemulsión para o control en preemerxencia das malas herbas do millo. A base de 3 ingredientes activos con modos de acción diferentes e complementarios, permite ter o terreo limpo durante máis tempo e controlar de forma efectiva as principais malas herbas do millo, incluíndo aquelas que teñen unha nacemento graduada. Presenta unha excelente tolerancia polo cultivo, sendo totalmente seguro para el mesmo.

DOSE: 4 l/ha.

PRIMEXTRA LIQUIDO GOLD

31,25 % S-Metolaclo.	Nº 22.199
18,75 % Terbutilazina.	PS: NP.
5 l.	

Herbicida a base dunha adecuada combinación de dúas substancias activas que permiten combater as gramíneas e dicotiledóneas anuais que invaden normalmente o cultivo do millo de consumo ou de forraxe. En condicións normais poden sementarse ou plantarse calquera dos cultivos que poden seguir ao millo nunha rotación normal.

DOSE: 4 l/ha.

REGLONE

20 % Dicuat SL. N° 12.346
1 e 5 l. PS: 15 días.

Herbicida de contacto de acción rápida e eficaz contra as malas herbas. Axeitado para desecante de diversos cultivos facilitando as colleitas. Autorizado en patacas, xirasol e algodón como desecante. Noutros cultivos, como herbicida de prelaboreo ou para botar entre liñas sen mollar as follas do cultivo.

DOSE: 1,5-4 l/ha segundo os cultivos.

SERRATE

20 % p/p Clodinafop-propargil + N° ES-00153
7,5 % p/p Pyroxsulam WG PS: NP.
500 g.

Herbicida de postemerxencia, para o control de bromo e outras malas herbas nos cultivos de trigo, centeo e triticales.

Serrate caracterízase por unha rápida absorción a través dos brotes e as follas das malas herbas. Os síntomas obsérvanse dunha a tres semanas despois da aplicación, dependendo das condicións ambientais e da herba tratada.

Recoméndase o uso de Serrate cun coadxuvante á súa dose recomendada.

DOSE: 0,25 kg/ha.

TERAFIT

Flazasulfuron 25 % p/p. N° 21.990
200 g. PS: NP.

Herbicida residual e de contacto para o control de malas herbas tanto gramíneas coma dicotiledóneas e ciperáceas, en cultivos de oliveiras, viña e cítricos. É un herbicida sistémico para aplicacións de preemerxencia e postemerxencia temperá con actividade residual e de contacto para o control de malas herbas de folla ancha e estreita, así como ciperáceas en cultivos establecidos. Absórbese polas follas e as raíces das malas herbas en crecemento activo e permite un control prolongado das malas herbas sensibles.

DOSE: 0,06-0,2 kg/ha segundo o cultivo.

TOUCHDOWN PREMIUM

36 % Glisofato (sal amónico) SL. N° 25.428
1 l, 5 l, 10 l e 20 l. PS: 7 días en canais para facer recircular o auga.
NP demais cultivos.

Herbicida sistémico, non selectivo de postemerxencia, contra todo tipo de herbas, incluídas as perennes e malezas leñosas, cun gran ámbito de aplicación. Plantacións de algodón, praderías, herbáceas extensivas e intensivas, cultivos leñosos, rúdeos de oliveira, forestais e arbustos non froiteiros, redes viarias e de servizo (camiños, cercas e linderos, marxes de acequias e de cultivos, canles de risco, etc) e áreas non cultivadas (recinto industriais). Grazas á tecnoloxía Sistem 4, Touchdown Premium actúa máis rápido, e en condicións difíciles obtéñense mellores eficacias ca con outros herbicidas sistémicos.

DOSE: 2-7,5 l/ha segundo cultivo.

PRODUTOS VARIOS

ABOFOL-L

24 % Nitróxeno (N) total baixo varias formas.
16 % Fósforo (P_2O_5) soluble. 12 % Potasio(K_2O)
soluble. 0,02 % Boro (B) e 0,04 % Zinc (Zn)
quelados por EDTA- Na_2 . Sólido cristalino.
5 kg.

Rexistro de fertilizantes e afíns
PS: NP.

Fertilizante foliar que estimula e regula a vexetación das plantas, diminúe os problemas de carencias e mellora a calidade das colleitas. Axuda a recuperar os cultivos nos accidentes climáticos. Autorizado para todos os cultivos.

DOSE: 100 a 300 g/hl. Tamén pode aplicarse á terra para ser tomado polas raíces dos cultivos.

ISABIÓN

Complexo de aminoácidos LS.
1 l, 5 l, 20 l, 120 l e 640 l.

Rexistro de fertilizantes e afíns.

Nutriente orgánico bioestimulante da vexetación das plantas en todo tipo de cultivos. Aplicar na fase de crecemento das plantas, especialmente indicado en cultivos cativos ou afectados por accidentes climatolóxicos, fitotoxicidades etc.

DOSE: 200-300 cc/100 l de auga (2-3 l/ha). Despois de xeadas, e en cultivos afectados, aumentar a dose a 400 cc/100 l de auga (4 l/ha).

KLERAT BLOCK

0,005 % Brodifacoum. Bloques parafina. BB.
500 g, 5 kg e 10 kg.

Inscrito con el nº ES/MR
(NA)-2017-14-00395.

Raticida moi activo por inxestión contra todo tipo de roedores, tamén para os resistentes a outros anticoagulantes. Controla ratas, ratos e toupas de campo. Formulación axeitada para almacéns, recintos, exteriores, colectores.

DOSE: colocar os bloques en portacebos en bastantes puntos por toda a superficie infestada, cerca de onde os roedores teñen os seus niños, tobos ou galerías, principalmente onde estiveron alimentándose ou causando danos. Apto para uso zosanitario.

SUPER KLERAT

0,005 % Brodifacoum.
Cebo granulado coloreado. GB.
250 g e 10 kg.

Inscrito con el nº ES MR
(NA)-2017-14-00396.

Raticida moi activo por inxestión contra todo tipo de roedores, tamén para os resistentes a outros anticoagulantes. De utilización en almacéns e recintos agrícolas exteriores ou interiores. **Ratas:** adoitan alimentarse en lugares ocultos cos que estean familiarizadas. Colocarase en cada punto o contido dunha bolsiña nun portacebos e a intervalos de 5-10 metros. Debido a que as ratas son moi desconfiadas, recoméndase non facer limpeza nin mover os obxectos nos lugares tratados, ata a finalización da desratización.

Ratos: con dúas bolsiñas de 25 g pódense facer de 2 a 4 puntos de cebo, situando os portacebos a intervalos de 2-5 metros. Como os ratos son comedores esporádicos e tenden a explorar novos lugares, recoméndase cambiar os cebos de sitio periodicamente. Ao abrir as bolsiñas, colocar os gránulos nun portacebos no punto elixido, e revisalos cada 7-8 días; reponer aqueles puntos de cebo onde este tivese sido comido. Apto para uso zosanitario.

O herbicida cheo de tecnoloxía

System 4
TECHNOLOGY

Touchdown Premium[®]

syngenta.

Herbicida non selectivo de postemerxencia, de potente efecto sistémico que controla todas as malas herbas anuais e perennes, mesmo as máis difíciles

A SERPE DE GONDOMIL

Gondomil (A Coruña)

Algúns contan que nun outeiro próximo a Gondomil, a pantasma dunha serpe extraviá os visitantes por carreiros secretos para devoralos nos ocos máis profundos da terra. Disque dorme nas entrañas da montaña e que, nas noites sen lúa, vaga polo monte buscando unha presa que satisfaga o seu apetito de séculos.

Contan que todo empezou nunha aldea moi pobre e pequena, na que vivía unha familia que tiña dous fillos, catro ovellas e moi pouco que comer. Todos os días o fillo maior, un raparigo agudo que por aquel entón tiña 10 anos, levaba as ovellas para o monte e, tocando a súa frauta, esperaba a que pastasen ata se fartaren. Un día escoitou un asubío aterrador: sucando o ceo, unha aguiá xigantesca levaba nas súas gadoupas unha enorme serpe para dárllela de comer aos seus aguiachos. Nese momento, a serpe mordeu a aguiá no pescozo e caeu, voando en retortos eses, nunha matogueira próxima.

O raparigo, morto de medo, viu como a serpe se lle achegaba abrindo unha boca negra e profunda como caverna sen fondo e, tremendo, guindoulle o pan e touciño que levaba no seu fardelo. Ao ver que con iso non tiña nin para empezar e que miraba as súas ovellas con degoxo, armouse de valor e díxolle: “Non comas as miñas ovellas, son pequenas e débiles. Se agardas, mañá traereiche unha enorme vaca que te fartará”.

A serpe deu varias voltas ao redor do neno, ameazante, e díxolle asubindo sílabas: “sssseguireite deica a túa casssa e, sssse mañá non véssss,

comereivossss a todoss”, e así o fixo. Cando estaba preto da súa cabana, afastouse ata desaparecer nunha sima do monte próximo.

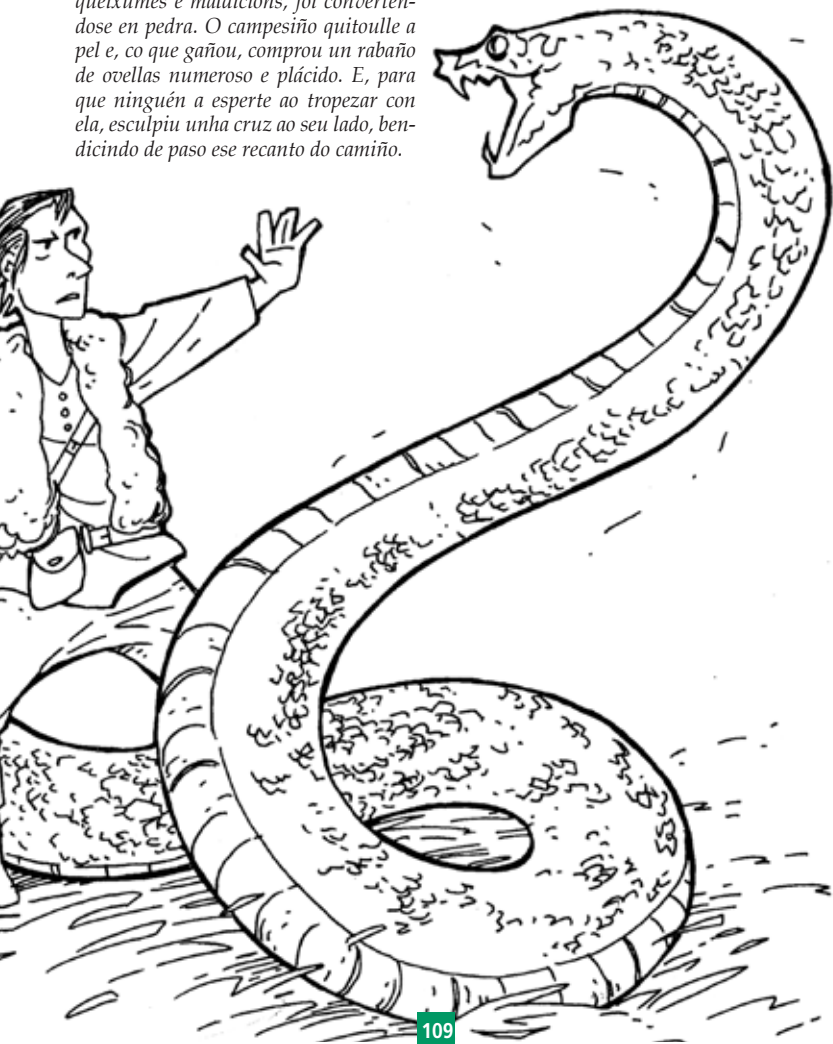
O neno contoulles aos seus pais todo o ocorrido con grosas bágoas caendo dos seus ollos. A súa nai, afeita a contar moitos contos para que os seus fillos durmisen nas noites nas que non había nada para cear, deulle moitos bicos e díxolle que non se preocupase, que se lle ocorrera un plan infalible: encher de lodo un pelello de vaca que tiñan curtíndose e untalo de graxas e aceites para que utilise moi ben.

Así o fixeron durante toda a noite. Ao amencer subírono á montaña e puxérono de pé, coma se estivese a pastar.

A serpe, atraída polo delicioso recendo, saíu do buraco e, rápida e voraz, tragouno. Unha vez no seu estómago, o lodo empezou a endurecerse e, entre queixumes e maldicións, foi converténdose en pedra. O campesiño quitoulle a pel e, co que gañou, comprou un rabaño de ovellas numeroso e plácido. E, para que ninguén a esperte ao tropezar con ela, esculpiu unha cruz ao seu lado, benedicindo de paso ese recanto do camiño.

Aínda que ninguén volveu vela, din que nas noites máis escuras a forza dos seus queixumes converte en pedra a quenquera que os escoita.

PROVINCIA DA CORUÑA

A Baña	528	Cerceda	639	Mugardos	548
A Coruña	444	Cerdido	509	Muros	335
Abegondo	436	Cesuras	436	Muxía	424
Ames	639	Coiros	436	Narón	509
Aranga	436	Corcubión	424	Neda	509
Ares	548	Coristanco	524	Negreira	528
Arzúa	536	Culleredo	444	Noia	420
As Pontes	548	Dodro	420	Oleiros	444
Ateixo	444	Dumbria	424	Ordes	639
Bergondo	436	Enfesta	639	Oroso	639
Betanzos	436	Ferrol	509	Ortigueira	444
Boimorto	536	Fisterra	424	Outes	396
Boiro	484	Frades	636	Oza dos Ríos	436
Boqueixón	639	Irixoa	436	Paderne	436
Brión	500	Laracha	524	Padrón	420
Cabana	524	Laxe	524	Pino	536
Camariñas	424	Lousame	420	Pobra do	
Cambre	444	Malpica	524	Caramiñal	484
Capela	548	Mañón	548	Ponteceso	524
Carballo	524	Mazaricos	424	Pontedeume	548
Cariño	444	Melide	536	Porto do Son	480
Carnota	400	Mesía	603	Rianxo	484
Carral	444	Miño	548	Ribeira	484
Cedeira	509	Moeche	509	Rois	424
Cee	436	Monfero	548	Sada	436

PROVINCIA DA CORUÑA

Sadurniño	509	Teo	639	Vedra	639
Santiago	639	Toques	536	Vilamaior	548
Santiso	536	Tordoia	639	Vilasantar	536
Sobrado	536	Touro	536	Vimianzo	424
Somoza	509	Trazo	640	Zas	424
Sta. Comba	528	Val do Dubra	640		
Teixeiro	536	Valdoviño	509		

Outras Medidas:

En Rianxo úsase a **Cunca** que son 35 m². O ferrado ten 12 Cuncas.

En Boiro úsase **Cuartillo** que son 22,33 m².

En Rois úsase **Cuartillo** que son 17,50 m².

Na Pobra do Caramiñal úsase a **Cunca** que son 40 m².

PROVINCIA DA LUGO

A Fonsagrada	507	Friol	436	Pantón	489
A Pastoriza	504	Guntín	436	Paradela	559
A Pobra de Brollón	465	Láncara	629	Páramo	559
A Pontenova	504	Lourenzá	638	Pedrafita	578
Abadín	504	Lugo	436	Pol	496
Alfoz	714	Meira	514	Portomarín	671
Antas de Ulla	604	Mondoñedo	612	Quiroga	465
As Nogais	621	Monforte	489	Rábade	436
Baleira	714	Monterroso	604	Ribadeo	612
Barreiros	714	Muras	548	Ribas do Sil	465
Becerreá	578	Navia de Suarna	650	Ribeira de Piquín	514
Begonte	525	Negueira de		Riotorto	504
Bóveda	489	Muñiz	507	Samos	559
Carballedo	629	Neira de Xusa	610	Sarria	629
Castro de Rei	629	O Corgo	436	Sober	484
Castroverde	496	O Incio	559	Taboada	604
Cervantes	553	O Saviñao	559	Trabada	638
Cervo	725	O Valadouro	714	Triacastela	430
Chantada	629	O Vicedo	548	Vilalba	546
Cospeito	525	Ourol	548	Viveiro	548
Courel (Folgoos)	436	Outeiro de Rei	436	Xermade	525
Foz	714	Palas de Rei	604	Xove	725

Outras Medidas:

En Riotorto: **Fanega** igual a 4 Ferrados, **Ferrado** igual a 2 Tegos, **Tego** igual a 4 Cuartillos.

PROVINCIA DE PONTEVEDRA

A Caniza	437	Gondomar	541	Pontevedra	629
A Estrada	629	Lalin	536	Portas	629
A Lama	217	Marín	472 ou 504	Redondela	69
Agolada	536	Meaño	629	Ribadumia	629
Arbo	437	Meis	629	Rodeiro	536
As Neves	629	Moaña	472	Salvaterra	437
Baiona	539	Mondariz	432	Sanxenxo	629
Bueu	472	Moraña	648	Silleda	536
Caldas de Reis	672	Mos	497	Soutomaior	64
Cambados	629	Nigrán	541	Tomiño	629
Campolameiro	629	O Covelo	264	Tui	497
Cangas	472	O Grove	629	Valga	629
Catoira	629	O Porriño	497	Vigo	541
Cerdedo	528	Oia	402	Vila de Cruces	536
Crecente	437	Pazos de Borbén	74	Vilaboa	629
Cuntis	629	Poio	629	Vilagarcía	545
Dozón	536	Pontearreas	437	Vilanova	
Forcarei	500	Pontecaldeas	629	de Arousa	672
Fornelos de Montes	74	Pontecesures	420	Vilaxoán	603
		Pontesampaio	629		

Outras Medidas:

No Morrazo e ría de Vigo úsase moito a **Vara**, que vale no Morrazo 7,37 m², e en Vigo 4,57 m².

En Pontevedra, Caldas e Cambados úsase a **Cunca**, a doceava parte do **Ferrado** que vale 52,40 m². En Godos e Sair 56 m². O **Ferrado** 12 veces a **Cunca**.

Na Estrada e Lalin úsase o **Cuartillo**, que vale na Estrada 26 m² e en Lalin 22,34 m².

En Pontecesures a **Cunca** ten 35 m².

Estadal: 12 pés = 336 cm.

PROVINCIA DE OURENSE

O **ferrado** vale: 629 m²

Outras Medidas:

Nas terras adicadas a viñedo, a **Cavadura** vale 437 m² ou 435 m², segundo as zonas.

O **Xornal** son 124 m². En lugares con pendente da Ribeira Sacra, unha "**cavadura**" ou "**home de cava**", equivale a 100 cepas ben desenvolvidas.

- Nas terras adicadas a outros cultivos, a **Tega** vale 388 m², a **Fanega** 4.141 m².
- Na Porquelra, a **Tega** son 906 m² o **Copelo**, 21 m².
- Para medidas do cereal, unha **Tega** equivale a 14 quilos de centeo, e unha **Fanega** son cinco **Tegas**.

• O **Copelo**, en Celanova e A Bola, son 20 m².

• En Valdeorras a **Maquía** son 120 m²; en Verín son 22,22 m².

Para medir capacidades en distintas zonas de Ourense, empréganse as seguintes medidas:

- **Ola**: equivale a 16 litros ou 16,5 litros, segundo as zonas.
- **Moio**: equivale a 8 olas (128 ou 132 litros).
- **Cabazo**: son 20 litros.
- **Cuarta e Media Cuarta**: son 20 e 101 litros respectivamente.
- **Cántara**: son 16 litros. O **Canado** son dúas Cántaras (32 litros).

Super KLERAT

RATICIDA PARA
ROEDORES COMENSAIS

¡Un só bocado basta!

UNHA SOLUÇÃO DE FÁBULA
PARA O CONTROLO
DE RATAS E RATOS

syngenta.

Enderezos dos nosos colaboradores

PARA GALICIA - ASTURIAS

AGRO-REZA, S.L.

(Ourense - Oeste)
agro-reza@mundo-r.com

R/ Reza nº 12 (Galerías Roma)
32003 - **OURENSE**
Telf. e Fax: 988 222834 - 988 227553
Móbil: 692 642118 / 119

AGROVAL S.L.

(Pontevedra - Centro/Sur)
administracion@agrovalsl.com

As Gándaras de Prado s/n
(Fronte Campo de Fútbol de Budiño)
36475 - **O PORRIÑO** - Budiño
Telf. e Fax: 986 346765 - 986 346766

ALMACENES ROYAL S.L.

(A Coruña - Norte)
agricultura@almacenesroyal.com

R/ Fraga Iribarne nº 48
15300 - **BETANZOS**
Telf.: 981 772714 Fax: 981 772600
Móbil: 689 248630

ASAGRO, SERVICIOS AGRÍCOLAS, S.L.

(Asturias - Leste. Cantabria)
asagro@asagro.org

Polígono Silvota, parcela R 45
33192 - **LLANERA** (Asturias)
Telf.: 985 265898 Fax: 985 250764
Móbil: 608 473131

CAMPONOVO PROTECCIÓN DE CULTIVOS S.L.

(Pontevedra - Norte, Coruña - Sur)
p.cultivos@camponovo.es

Parque Empresarial A Sionlla
Rua da Comunidade Valenciana, 13
15707 **SANTIAGO DE COMPOSTELA**
Móbil: 606 990539

FITOAGRARIA S.L.

(Ourense - A Limia, Monterrei)
fitoagrarial@gmail.com

R/ Dous de Maio nº 57
32630 - **XINZO DE LIMIA**
Telf. e Fax: 988 462560 y 639 815999

HORTA LEMOS

(Lugo - Centro/Sur)
correo@hortagalega.es

Ctra. N-540 - Km 4,6
27210 - **SANTA EULALIA DE ESPERANTE**
Móbil: 600 078779

XARDINAGRO S.L.

(Lugo - Norte. Asturias - Oeste)
xardinagro@camponovo.es

R/ Linares Rivas nº 4
27760 - **VILANOVA DE LOURENZÁ**
Telf. e Fax: 982 121002
Almacén Telf. 982 121613

Enderezos de SYNGENTA AGRO:

No **PORRIÑO**: A Relva s/n 36400 - O **PORRIÑO** (Pontevedra) Telf.: 986 330300 - 986 331004 Fax: 986 335855
En **MADRID**: C/ Ribera del Loira nº 8-10, 3ª Planta; 28042 **MADRID** Telf.: 91 3876410 (Centralíña); Fax: 91 7210081

Os contidos desta publicación son propiedade de Syngenta España S.A.U. Prohibese a súa reprodución total ou parcial, por calquera medio, sen a autorización previa e por escrito de Syngenta España S.A.U.

Xaque mate ás malas herbas

A xogada mestra para un
control temperán das malas
herbas do millo

 Lumax[®]

syngenta.

© 2017 Syngenta. Todos os dereitos reservados.
™ y ® son marcas comerciais do Grupo Syngenta.
Use os produtos fitosanitarios de maneira segura.
Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto
antes de usalo.

2018

Calendario do Ano

Xaneiro							Febreiro							Marzo						
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4				1	2	3	4
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	5	6	7	8	9	10	11
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	12	13	14	15	16	17	18
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	19	20	21	22	23	24	25
29	30	31					26	27	28					26	27	28	29	30	31	

Abril							Maio							San Xoan						
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D
						1	1	2	3	4	5	6					1	2	3	
2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10
9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17
16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24
²³ / ₃₀	24	25	26	27	28	29	28	29	30	31				25	26	27	28	29	30	

Santiago							Agosto							Setembro							
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	
						1				1	2	3	4	5						1	2
2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12	3	4	5	6	7	8	9	
9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	
16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26	17	18	19	20	21	22	23	
²³ / ₃₀	²⁴ / ₃₁	25	26	27	28	29	27	28	29	30	31			24	25	26	27	28	29	30	

Outubro							Novembro							Nadal						
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4						1	2
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	3	4	5	6	7	8	9
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	10	11	12	13	14	15	16
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	17	18	19	20	21	22	23
29	30	31					26	27	28	29	30			²⁴ / ₃₁	25	26	27	28	29	30

■ Festa Nacional ■ Festa Autonómica